

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง

ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย

๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

คณะกรรมการธิการการศึกษา

สภาผู้แทนราษฎร

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961126341

สรุปลงสาระสำคัญ

การประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง

"ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ณ รัฐสภา

จัดโดย

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

การจัดการศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการมายาวนาน ตั้งแต่สมัยที่เป็นกลุ่มชนในอดีตกาล สมัยกรุงสุโขทัยต่อเนื่องมาจนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นนั้น ได้อาศัยบ้านและวัดเป็นสถาบันหลักในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด แต่มิได้จัดให้เป็นระบบ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนากระทรวงธรรมการขึ้น เพื่อให้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาของชาติ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาของไทยที่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะ และมีการบริหารการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ กระทรวงธรรมการเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนาและการศิลปากร มีหน่วยงานระดับกรมจำนวน ๘ กรม กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้นได้ดำเนินการวางแผนนโยบาย และจัดการการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐบาลในสมัยนั้นได้จัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติให้ทำหน้าที่วางแผนและกำหนดนโยบายการศึกษา และในปีนั้นเองก็ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยโอนกรมมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีผลทำให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาบางส่วนไปอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาภายหลังเปลี่ยนมาเป็นความรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัย

การจัดการศึกษานั้น ได้มีการผลัดเปลี่ยนความรับผิดชอบระหว่างกระทรวง-ศึกษาธิการกับกระทรวงมหาดไทยหลายครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายและเจตนารมณ์ทางการเมืองของรัฐบาลแต่ละสมัย เช่น การโอนการศึกษาประชาบาลไปขึ้นกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ใน พ.ศ. ๒๕๐๙ และโอนกลับมาอยู่ภายใต้การจัดการของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรบริหารบุคคลของข้าราชการครูออกจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคุรุสภา

หลังการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ แล้ว รัฐบาลโดยการนำของนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษาที่สำคัญข้อหนึ่งคือ

"๘.๑.๗ กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของหน่วยงานทุกระดับอย่างชัดเจน ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการเลือกวิธีการจัดดำเนินงานตามนโยบาย รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในชุมชนในรูปคณะกรรมการการศึกษา"

เมื่อรัฐบาลได้เข้าบริหารประเทศหลังจากการแถลงนโยบายแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ แนวคิดเรื่องสภาการศึกษาจังหวัดจึงได้เกิดขึ้น ซึ่งที่ระดับจังหวัดนั้น ได้มีคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมดำเนินงานอยู่ก่อนแล้ว

นักการศึกษา นักวิชาการ ข้าราชการครู ตลอดจนบุคคลหลายฝ่ายต่างให้ความสนใจ แต่ในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเสมือนต้นคิดในเรื่องสภาการศึกษาจังหวัดมิได้ชี้แจงรายละเอียดให้ผู้สนใจได้ทราบและเข้าใจ จึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ไปอย่างกว้างขวาง

กลุ่มบุคคลที่เคลือบแคลงต่อแนวความคิดนี้มากที่สุดคือ กลุ่มครูประถมศึกษา โดยมีความเห็นค่อนข้างจะขัดแย้งกล่าวคือ ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ชมรมครูประชาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดให้มีการประชุมขึ้นที่โรงแรมขอนแก่นเต็ลและมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า บรรดาครูประถมศึกษาไม่ต้องการสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด แต่ต้องการแยกตัวไปจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน และขวัญกำลังใจของครู

จากความคิดเห็นที่แตกต่างดังกล่าว คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะองค์กรนิติบัญญัติของชาติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในคราวประชุมวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๕ จึงมีมติให้มีการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ขึ้น

การประชุมสัมมนาในครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายและแผน และผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐบาล เอกชน ธุรกิจ องค์กรศาสนา สถาบันการศึกษาทุกระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้แล้วยังมีนักการศึกษา โดยเฉพาะครู อาจารย์ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสนใจเข้าฟังเป็นจำนวนมาก การอภิปรายและการประชุมสัมมนาอยู่ภายใต้ประเด็นสำคัญ ๔ ประเด็น คือ สภาการศึกษาจังหวัด ทบวงการศึกษาพื้นฐาน ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย และการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา

การสัมมนาได้แบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ตามประเด็นต่าง ๆ ข้างต้น โดยในแต่ละช่วงประกอบด้วยผู้ดำเนินการอภิปราย และคณะผู้อภิปราย ๓ - ๔ ท่าน และมีการบรรยายพิเศษ หลังจากนั้นมีการอภิปรายทั่วไปจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยสรุปแล้วกล่าวได้ว่า ผลของการประชุมครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการกำหนดนโยบายและการวางแผนการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้การจัดการศึกษาของชาติมีความเสมอภาคและมีประสิทธิภาพทั้งผู้ให้การศึกษาและผู้รับการศึกษา มีการพัฒนาคน มีความเป็นเอกภาพ มีความสัมพันธ์สอดคล้องได้ในทุกระดับ และมีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่

คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสรุปผลการประชุมสัมมนา เรื่อง ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย ซึ่งเกิดจากการผสมผสานแนวคิดระหว่างผู้กำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภาครัฐและเอกชน ผู้แทนภาคธุรกิจ ผู้แทนองค์กรศาสนา สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดจนหน่วยปฏิบัติงานด้านการศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแนวทางการจัดการศึกษาที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

ในโอกาสนี้ คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ไคร่ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเสนอแนวความคิด สื่อมวลชนทุกแขนงรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนร่วมให้การประชุมสัมมนาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ

(นายวัชรินทร์ เกตewanดี)

ประธานคณะกรรมการการศึกษา

สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ : พิธีเปิด – ปิดการประชุมสัมมนา

คำกล่าวรายงานพิธีเปิดการประชุมสัมมนา

"ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" : ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖

๑

- ๑พณฯ รองนายกรัฐมนตรี นายบัญญัติ บรรทัดฐาน

๘

คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา

"ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" : ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖

- ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร นายวัชรินทร์ เกตะวันดี

๙

คำกล่าวรายงานพิธีปิดการประชุมสัมมนา

"ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" : ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

- ๑พณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ศาสตราจารย์มารุต บุณนาค

๑๒

ส่วนที่ ๒ : สรุปสาระสำคัญของการอภิปราย

สรุปการอภิปราย เรื่อง สภาการศึกษาจังหวัด

๑๖

สรุปการอภิปราย เรื่อง ทบวงการศึกษาพื้นฐาน

๒๐

สรุปคำถาม – คำตอบ และข้อเสนอแนะในการอภิปราย

๒๔

ส่วนที่ ๓ : สรุปสาระสำคัญการบรรยายพิเศษ

การบรรยายพิเศษ เรื่อง : ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย
(ระดับอุดมศึกษา)

๓๒

สรุปสาระสำคัญการอภิปรายทั่วไป

๓๔

เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

ส่วนที่ ๔ : สรุปการอภิปราย

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด

๔๓

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน

๔๘

วิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสัมมนา

๕๕

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

๖๐

หน้า

ภาคผนวก

โครงการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง

๖๔

"ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

รายนามผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

๗๑

รายนามคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

๑๐๕

รายนามคณะทำงาน

๑๐๖

ส่วนที่ ๑

พิธีเปิด - ปิด การประชุมสัมมนา

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร (นายวัชรินทร์ เกตะวันดี)
กล่าวรายงาน

คำกล่าวรายงาน
ของ
ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร
(นายวัชรินทร์ เกตะวันดี)
ในพิธีเปิดการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"
วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

กราบเรียนท่านรองนายกรัฐมนตรี ฯพณฯ บุญญิตี บรรทัดฐาน ที่เคารพอย่างสูง ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเกี่ยวกับนโยบายการศึกษา ซึ่งมีข้อความสำคัญตอนหนึ่ง คือ ข้อ ๘.๑.๗ ที่ว่ารัฐบาลนี้จะให้มีการกระจายอำนาจ การบริหารการศึกษาจากส่วนกลาง ไปสู่ภูมิภาค และไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของ หน่วยงานทุกระดับอย่างชัดเจน ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการเลือกวิธีการจัด และ ดำเนินงานตามนโยบาย รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาในชุมชนในรูปคณะกรรมการศึกษานั้น ภายหลังจากที่รัฐบาลได้แถลงนโยบาย และ เข้าบริหารประเทศได้มีการดำเนินงานที่ปรับเปลี่ยนนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยมีแนวคิด เรื่อง สภาการศึกษาจังหวัด หรือสภาการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด โดยรวม เอาการศึกษาทุกระดับในจังหวัดมาไว้ในหน่วยงานที่รับผิดชอบแห่งเดียวกัน เพื่อให้เกิดความ คล่องตัวในการบริหารงาน และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูประถมศึกษา จากแนว ความคิดที่แตกต่างกันดังที่กล่าวมาแล้ว ได้มีความขัดแย้งกันขึ้นในวงการการศึกษา และได้ ขยายวงกว้างออกไปทุกขณะ ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา อื่น ๆ อีกจำนวนมาก และในความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันนี้ยังหาข้อยุติไม่ได้ เพราะต่างฝ่ายต่าง ก็ยังไม่ทราบรายละเอียดถึงขั้นตอนในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนแนว ความคิดการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยละเอียดและเพียงพอ คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ในฐานะองค์กรนิติบัญญัติของชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญของศึกษา ของชาติตลอดจนปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา จึงได้หยิบยกปัญหาดังกล่าวขึ้น พิจารณาในคราวประชุมคณะกรรมการการศึกษา เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๕ และมี มติให้มีการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ

๑. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งในฐานะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ และผู้ใช้บริการ ข้อดี ข้อเสียของการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด หรือสภาการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด และการจัดตั้งทบวงการศึกษาศึกษาพื้นฐาน

๒. เพื่อทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาในส่วนภูมิภาค

๓. เพื่อทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของชาติจากนักวิชาการ นักการศึกษา ครู อาจารย์ นักการเมือง ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง การสัมมนาครั้งนี้มีกำหนดระยะเวลา ๒ วัน คือ วันที่ ๒๖ และวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖ โดยวันแรกช่วงเช้าเป็นการอภิปรายเป็นคณะ เรื่อง สภาพการศึกษาจังหวัด โดยมีผู้ร่วมอภิปรายจำนวน ๕ ท่าน คือ

๑. ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ สัมพันธ์ ทองสมศรี

๒. ดร.กมล สุดประเสริฐ อธิการบดีกรมวิชาการ และผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ศ.นพ.ประเวศ วะสี อธิการบดีฝ่ายพัฒนาและวางแผน-มหาวิทยาลัยมหิดล

๔. ดร.วิชัย ต้นศิริ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

๕. นายสมภพ โทตระกิตย์ วุฒิสมาชิก

๖. รศ.ดร. ทองคุณ หงส์พันธุ์ อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

สำหรับการประชุมสัมมนาในช่วงบ่ายจะได้อภิปรายเป็นคณะ เรื่อง ทบวงการศึกษาพื้นฐาน โดยมีผู้ร่วมอภิปราย ๖ ท่าน คือ

๑. ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

๓. นายบุญช่วย ทองศรี ผู้แทนครูประถมศึกษา

๔. นายดี ไชยวรรณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มหาสารคาม

๕. นายเสรี ลาขโรจน์ ผู้แทนครูมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

๖. ดร.บุญทัน ดอกไธสง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินการอภิปราย

จากนั้นจะมีการบรรยาย เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" โดยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสะอ้าน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย วันที่สองคือ วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖ จะมีการบรรยายเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" เพิ่มเติมโดย ฯพณฯ สุเทพ อัตถากร รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ต่อจากนั้นจะมีการอภิปรายทั่วไปทั้งภาคเช้า และภาคบ่าย สำหรับผู้ร่วมเข้าประชุม นั้น คณะกรรมการได้เชิญบุคคล คณะบุคคล และผู้แทนคณะบุคคลจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องและสนใจการจัดการศึกษา จำนวนประมาณ

๑,๐๐๐ คน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการการศึกษาและวัฒนธรรม วุฒิสภา ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะ กรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เช่น กระทรวง กลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา กรมการศาสนา กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษา ท้องถิ่น กรมการปกครอง มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน กรมประชาสัมพันธ์ สภาอุตสาหกรรมไทย สภาหอการค้าไทย กลุ่มวัฒนธรรม องค์กรศาสนาต่าง ๆ สภาผู้ปกครอง และครูแห่งประเทศไทย สมาพันธ์ครูโรงเรียนราษฎร์ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย สภาเด็ก และกลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

การประชุมสัมมนาในครั้งนี้ นอกจากจะได้รับความร่วมมือจากวิทยากรที่กรุณารับ เชิญมาร่วมบรรยายและอภิปรายแล้วยังได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลหลาย ฝ่าย อาทิ รัฐสภาได้อนุเคราะห์ในด้านงบประมาณและสถานที่ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการประชุมสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติได้ส่งเจ้าหน้าที่มาช่วยประสานงานในการเตรียมการจัดการประชุมสัมมนา และการจัด เอกสารในการประชุมตลอดจนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นอย่างดี ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประชุมสัมมนาในครั้งนี้คือ

๑. ผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาของชาติได้เข้าใจการจัดการศึกษา ของรัฐบาล และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของชาติ

๒. รัฐสภาและรัฐบาลจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและสามารถดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร จะได้ข้อมูลหรือข้อสรุปเกี่ยวกับ ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานในทางนิติบัญญัติ และ การติดตามการปฏิบัติงานของรัฐบาลในด้านการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

ในนามของคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร กระผมขอถือโอกาสนี้ ขอบคุณ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีที่กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสัมมนา ขอบคุณท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนให้การประชุมสัมมนาในครั้งนี้ได้ดำเนินไปด้วยดี และบังเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผม ขอกราบเรียนเชิญ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีได้กล่าวเปิดการประชุมสัมมนาเรื่องทิศทางการ จัดการศึกษาของไทยต่อไป ขอกราบเรียนเชิญ

ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)
กล่าวเปิดการประชุมสัมมนา

คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา

ของ

ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)

ในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

ท่านประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ท่านผู้เข้าร่วมสัมมนา และท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ บังเอิญวันนี้เป็นวันประชุมคณะรัฐมนตรี ท่านนายกรัฐมนตรีจึงได้มอบหมายให้กระผมมาทำหน้าที่เป็นประธานแทน ก็ขอเรียนท่านทั้งหลายว่ากระผมรู้สึกเป็นเกียรติเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาทำหน้าที่เป็นประธาน ในพิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ในวันนี้ กระผมขอถือโอกาสนี้แสดงความชื่นชมต่อท่านประธาน และคณะกรรมการการศึกษา ที่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการศึกษาของประเทศเป็นพิเศษ ขอแสดงความชื่นชมทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การจัดการสัมมนาในวันนี้ ได้ดำเนินมาด้วยความเรียบร้อยดีทุกอย่างทุกประการ กระผมขอเรียนว่า ขณะนี้รัฐบาลได้เร่งรัดการปรับปรุงกลไกของรัฐให้สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนในการบริการของรัฐ ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระจายความเจริญ และกระจายโอกาสไปสู่พี่น้องประชาชนในชนบทอย่างเป็นธรรม นโยบายที่มีความสำคัญยิ่งของรัฐบาลทางด้านศึกษานั้นก็คือ การขยายโอกาสของเยาวชนในการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น รัฐบาลจึงมุ่งที่จะกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจากเดิมที่อยู่ในส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค และสู่สถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้งให้ประชาชนและองค์กรในชุมชนเข้ามามีบทบาทร่วมด้วย ซึ่งกระผมเชื่อว่าการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาดังกล่าวนี้ จะมีส่วนส่งเสริมการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้ยังยืนมั่นคงต่อไป อีกทั้งจะช่วยปลูกฝังความร่วมมือในการดำเนินงาน เพื่อส่วนรวม ช่วยให้การระดมสรรพกำลังและความคิดเพื่อการพัฒนาประเทศ ให้บังเกิดผลสำเร็จได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนั้นแล้วการกระจายอำนาจการบริหารในลักษณะนี้ น่าจะมั่นใจได้ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาของแต่ละท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น กระผมจึงขอฝากแนวนโยบายของรัฐบาล ที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นข้อสังเกตแก่ท่านผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่านเพื่อจะได้ร่วมกันระดมความคิดหาแนวทางที่จะพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีความรู้ โดยการจัดการศึกษาของประเทศในอนาคตให้เอื้ออำนวยต่อการกระจายอำนาจการบริหาร และกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นโดยทั่วถึง กระผมขออวยพรให้การสัมมนาครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้วกระผมขอเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย ณ บัดนี้

คำกล่าวเปิดการประชุมสัมมนา
ของ
ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร
(นายวัชรินทร์ เกตะวันดี)
ในพิธีเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"
วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

กราบเรียน ฯพณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพอย่างยิ่ง

ตามที่คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ขึ้น ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖ นั้น วันนี้เป็นวันสุดท้ายของการประชุมสัมมนา ซึ่งในการประชุมสัมมนาในครั้งนี้ ได้มีผู้เข้าร่วมจากองค์กรต่าง ๆ คือ สมาชิกวุฒิสภา กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กรมการปกครอง กรมสามัญศึกษา วิทยาลัยครู กรมพลศึกษา กรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรมการศาสนา กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ศึกษาธิการเขตศึกษาธิการจังหวัด และผู้แทนจากสมาคม องค์กรของรัฐและเอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการบริโภคนการศึกษา นอกจากนี้แล้ว ยังมีผู้ที่ให้ความสนใจเข้าร่วมรับฟังและเสนอความคิดเห็นอีกจำนวนมาก

วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งในฐานะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ผู้ใช้บริการ ตลอดจนข้อดีข้อเสียของการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดฯ และการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน

๒. เพื่อทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการศึกษาของชาติจากนักวิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์ นักการเมือง และองค์กรอื่น ๆ

สำหรับวิธีการประชุมสัมมนานั้น ได้จัดเป็น ๒ แบบ คือ

วันแรก ช่วงเช้า เป็นการอภิปรายร่วม โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง "สภาการศึกษาจังหวัด"

ช่วงบ่าย เป็นการอภิปรายร่วมโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง "ทบวงการศึกษาพื้นฐาน" พร้อมตอบปัญหาผู้เข้าร่วมสัมมนา

วันที่สอง เป็นการบรรยายพิเศษ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" (ระดับอุดมศึกษา) โดย ฯพณฯ สุเทพ อัดถาวร รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย

หลังจากนั้นเป็นการอภิปรายทั่วไปเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาจากองค์กรต่าง ๆ ได้เสนอความคิดเห็นในเรื่องการศึกษา และมีวิทยากรแสดงความคิดเห็นประกอบ และตอบข้อซักถาม จนถึงเวลา ๑๔.๓๐ น.

สำหรับผลการสัมมนานั้นพอสรุปได้ดังนี้

สังคมในอนาคตเป็นสังคมของการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องจัดเพื่อมวลชน โดยให้คนทุกคนได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง ให้ทุกส่วนในสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

การกระจายอำนาจการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องกระจายไปสู่ภูมิภาค ชุมชน ท้องถิ่น และสถานศึกษา ส่วนจะกระจายอำนาจรูปแบบใด แล้วแต่ความเหมาะสม และต้องให้มีผู้แทนจากหลายฝ่าย ทั้งรัฐและเอกชน รวมถึงองค์กรพิเศษอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้วย

อย่างไรก็ดี การศึกษานั้น จะต้องยึดเป้าหมายสูงสุด ๔ ประการ คือ

๑. ต้องมีความเสมอภาคทางการศึกษา
๒. ต้องมีประสิทธิภาพทั้งผู้ให้การศึกษา และผู้บริโภคการศึกษา
๓. ต้องมีการพัฒนาคน
๔. ต้องมีเอกภาพทางการศึกษา และความสัมพันธ์สอดคล้องกันได้ในทุกระดับ

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว จึงใคร่ขอกราบเรียนเชิญ ฯพณฯ กล่าวปิดการประชุมสัมมนา

ประชุมสัมมนา

าพณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ศาสตราจารย์ มารุต บุนนาค)
กล่าวปิดการประชุมสัมมนา

คำกล่าวปิดการประชุมสัมมนา

ของ

ฯพณฯ ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ศาสตราจารย์ มารุต บุนนาค)
ในพิธีปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

ท่านประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ท่านรองประธาน
ท่านกรรมการการศึกษา ท่านสมาชิกวุฒิสภา และท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

ผมรู้สึกเป็นเกียรติและมีความยินดีที่ได้รับเชิญให้มาเป็นประธานในพิธีปิดการ
ประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ซึ่งได้เริ่มดำเนินการประชุม
มาตั้งแต่ วันที่ 26 มกราคม 2536 และจะเสร็จสิ้นลงในบัดนี้

ผมได้รับทราบด้วยความยินดีว่า การประชุมครั้งนี้ได้มีการทำความเข้าใจในเรื่อง
ต่าง ๆ คือ เรื่องสภาการศึกษาจังหวัด เรื่องทบวงการศึกษาพื้นฐาน เรื่องทิศทางการจัดการศึกษา
ของไทย และเรื่องทิศทางการจัดการศึกษาของไทยระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในสองเรื่องแรกนั้น
เป็นแนวความคิดที่แตกต่างกันในวิธีบริหารการศึกษา การจัดให้มีการเผยแพร่แนวความคิดที่
แตกต่างกันในที่ประชุมนี้ ผมเชื่อว่าคงจะช่วยให้ท่านสมาชิกวุฒิสภา และท่านผู้มีเกียรติอื่น ๆ
รวมทั้งครูอาจารย์ที่มาเข้าร่วมประชุมนี้ได้ตระหนักในข้อดีข้อเสียของวิธีการบริหารการศึกษา
ทั้งสองแบบ จะได้เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเพื่อดำเนินการต่อไปได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง
เพื่อประโยชน์สูงสุดของการศึกษาของชาติ

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่ได้หมายถึงการเลือก
ตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาจัดตั้งรัฐบาลในระดับประเทศเท่านั้น การกระจายอำนาจใน
การบริหารงานของรัฐให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมรับผิดชอบนั้น ย่อมจะเป็นการส่งเสริมระบอบ-
ประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่ง ทั้งนี้ก็เพราะท้องถิ่นย่อมอยู่ใกล้ตัวประชาชน ประชาชนสามารถจะ
ความคิดเห็นว่า กิจการใดควรดำเนินการอย่างไร เพื่อให้ได้ผลดีที่สุด และตอบสนองความ
ต้องการของเขาได้มากที่สุด การบริหารงานในส่วนกลางนั้นอยู่ห่างไกลจากประชาชน ยากที่
ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการบริหารได้ ผมจึงเชื่อว่า การกระจายอำนาจในการบริหารงานของ
รัฐ เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในขั้นรากฐาน การกระจาย
อำนาจนี้คงไม่ได้ทำแต่เฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้น ในทางด้าน การปกครอง ด้านการเงิน
การคลัง และอื่น ๆ ก็จะต้องมีการกระจายอำนาจให้สอดคล้องต้องกัน

ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ การสัมมนาครั้งนี้แม้จะไม่ได้ให้ความกระจ่างแก่เราได้
ทุกอย่างแต่เชื่อว่าจะทำให้พวกเราเห็นพ้องต้องกันในปัญหาสำคัญของชาติได้มากยิ่งขึ้น
ผมจึงขอเชิญชวนให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้โปรดนำข้อคิดจากการสัมมนาครั้งนี้ไปทบทวน
ดูเพื่อประกอบการวินิจฉัยตัดสินใจของท่านทั้งในทางนิติบัญญัติและการร่วมมือเพื่อดำเนินการ
ในทางที่ได้ประโยชน์สูงสุดของชาติต่อไป

ผมขอขอบคุณคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้ริเริ่มให้มีการสัมมนา
เรื่องนี้ขึ้น ขอขอบคุณสมาชิกรัฐสภาที่ได้กรุณามาร่วมเข้าประชุม ขอขอบคุณท่านผู้เข้าร่วมประชุม
ที่มาจากหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานรัฐและเอกชนอื่น ๆ ขอขอบคุณท่านที่
ปรึกษากิตติมศักดิ์ ท่านที่ปรึกษา ท่านผู้อำนวยการ ท่านนักวิชาการ และเลขานุการประจำ
คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดการประชุม ครั้งนี้
ขอขอบคุณกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้จัดเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งมาช่วยงานด้านเอกสาร และธุรการ
ต่าง ๆ ในการประชุม และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ที่ได้อำนวยความสะดวกอย่างยิ่งในการดำเนินการประชุม

บัดนี้ การประชุมได้สิ้นสุดแล้ว ผมขอปิดการประชุม

ขอขอบคุณ

ส่วนที่ ๒

สรุปสาระสำคัญการอภิปราย

คณะผู้อภิปราย

๑. รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์
๒. ำพณา สัมพันธ์ ทองสมัคร
๓. ศ.น.พ.ประเวศ วะสี
๔. ดร.กมล สุดประเสริฐ
๕. ดร.วิชัย ตันศิริ
๖. นายสมภพ โทตระกิตย์

สรุปสาระสำคัญการอภิปราย

หัวข้ออภิปราย : สภาการศึกษาจังหวัด

ดำเนินการอภิปรายโดย : รศ.ดร. ทองคุณ หงส์พันธุ์

คณะผู้อภิปราย : ๑.พณฯ สัมพันธ์ ทองสมัคร

นายสมภพ โทตระกิตย์

ศ. นพ. ประเวศ วะสี

ดร.กมล สูดประเสริฐ

ดร.วิชัย ต้นศิริ

วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

พณฯ สัมพันธ์ ทองสมัคร : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ได้สรุปความเป็นมาและแนวคิดดังนี้

๑. สภาการศึกษาจังหวัดถือเป็นโครงการหนึ่งใน ๓๕ โครงการ ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาที่รัฐบาลกำหนดไว้ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น

๒. สภาการศึกษาจังหวัดเป็นผลของการกระจายอำนาจไปยังจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และท้องถิ่น โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน เป็นการใช้แนวคิดที่ได้มาจากสภาพความเป็นจริงให้ท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารงาน

ศ.นพ. ประเวศ วะสี :

มีความคิดเห็นโดยสรุปว่า สังคมในอนาคตเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ปัจจุบันสังคมไทย มีความพร้อมที่จะพัฒนาการศึกษาเป็นแบบก้าวกระโดดโดยมีหลักดังนี้

๑. การศึกษาเพื่อมวลชนให้คนทุกคนได้รับการศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง
๒. ทั้งมวลเพื่อการศึกษา คือ ให้ทุกส่วนในสังคมทั้งครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
๓. การศึกษาต้องยึดหยุ่นหลากหลายและสอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่นและอาชีพของบุคคล
๔. โรงเรียนจะต้องศึกษาความเป็นจริงของชุมชนท้องถิ่นเพื่อจะได้จัดการศึกษาให้ยึดหยุ่นสอดคล้องกับสังคมได้
๕. การกระจายอำนาจการศึกษา จะต้องกระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาคชุมชนท้องถิ่น และสถานศึกษา

สภาการศึกษาจังหวัดถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการกระจายอำนาจเท่านั้น รูปแบบของสภาการศึกษาควรมีผู้แทนจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งด้านรัฐบาล ผู้แทน ครู กองทัพ ภาคธุรกิจเอกชน พระ ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้นำไปปฏิบัติ

ดร. วิชัย ต้นศิริ : เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

มีความเห็นโดยสรุปว่า การศึกษาสำคัญมากต้องจัดการศึกษาให้กับมวลชนเห็นด้วยกับการกระจายอำนาจการศึกษา และให้เหตุผลการกระจายอำนาจการศึกษา ๓ ประการ คือ

๑. หลักการกระจายอำนาจ เพื่อให้การศึกษามีความรับผิดชอบต่อชุมชนสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
๒. หลักของประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและทันต่อเวลา
๓. พัฒนาศักยภาพของคน

ข้อคิดที่น่าสนใจ คือ จะต้องมียุทธศาสตร์ทางการศึกษาก่อนจึงจะกระจายอำนาจทางการศึกษาได้ และข้อที่ควรพิจารณา คือ การเปลี่ยนแปลงควรเป็นแบบปฏิรูปโดยสภาการศึกษาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นมีหน้าที่กำหนดนโยบายองค์การทางการศึกษาที่มีอยู่เดิมของจังหวัดให้รักษาสถานภาพไว้ องค์ระดับกระทรวง กรม ควรลดบทบาทลงเป็นเพียงผู้สนับสนุนและรับผิดชอบต่อนโยบายที่เกิดขึ้นจากระดับจังหวัด ประธานสภาการศึกษาจังหวัดควรหมุนเวียนทุก ๔ ปี และให้ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานบุคคลให้สอดคล้องด้วย

ดร.กมล สุตประเสริฐ :

มีความคิดเห็นโดยสรุปว่า เห็นด้วยกับการกระจายอำนาจการศึกษาโดยพิจารณาใน ๓ ประเด็น คือ

๑. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมไม่ใช่แผนของรัฐเพียงอย่างเดียว
๒. ต้องมีความเสมอภาคทางการศึกษา
๓. ควรกระจายอำนาจให้ถึงระดับสถานศึกษามากกว่าแค่ระดับจังหวัด

นายสมภพ โทตระกิตย์ : วุฒิสมาชิก

ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการศึกษา ดังนี้

๑. การกระจายอำนาจการศึกษาควรเน้นที่ระดับอำเภอสำหรับในระดับจังหวัดควรเป็นส่วนสนับสนุนส่งเสริมระดับอำเภอ
๒. ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ให้คำนึงถึงการเลือกบุคคลที่เหมาะสม ซึ่งอาจหาได้ยาก และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

๓. ทิศทางในการจัดการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยยกฐานะเป็นทบวงนั้น ไม่ใช่เป็นการกระจายอำนาจ

การเกิดส่วนราชการระดับกระทรวงขึ้นใหม่ จะไม่มีปัญหาแต่หากเป็นการยกฐานะขึ้นมาจากส่วนราชการเดิมให้สูงขึ้นต้องระวังผลสะท้อน ๒ ด้าน คือ

๑. ผลกระทบต่อหน่วยราชการอื่น ๆ ในด้านความเหลื่อมล้ำจะทำให้เกิดขัดขวางขึ้นได้ เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย กรมมัธยมศึกษา และอื่น ๆ

๒. จะจัดตั้งอย่างไรจึงจะให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. ประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓

รศ.ดร. ทองคุณ หงส์พันธุ์ : อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม

ได้กล่าวโดยสรุปว่า สังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ระบบต่าง ๆ ในสังคมย่อมต้องพัฒนาตนเอง รวมทั้งระบบการศึกษาซึ่งนับว่าเป็นระบบที่ใหญ่ที่สุด มีบุคลากร หน่วยงานต่าง ๆ กระจายอยู่มากมายตามท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องเสาะแสวงหาการพัฒนาทางการศึกษาให้เป็นระบบที่ดีขึ้น

- คณะผู้อภิปราย
๑. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	๔. นายเสรี ลาขโรจน์
๒. ดร.รุ่ง แก้วแดง	๕. นายบุญช่วย ทองศรี
๓. ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	๖. นายดี ไชยวรรณ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สรุปลงสาระสำคัญการอภิปราย
หัวข้ออภิปราย : ทบวงการศึกษาพื้นฐาน
ดำเนินการอภิปรายโดย : ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง
คณะผู้อภิปราย : ดร.รุ่ง แก้วแดง

ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
นายเสรี ลาขโรจน์
นายบุญช่วย ทองศรี
นายดี ไชยวรรณ

วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

ดร.รุ่ง แก้วแดง : เลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ได้กล่าวถึงการนำเสนอข้อคิดเห็นในวันนี้ จะเป็นแนวคิดของนักวิชาการและนักบริหารการศึกษาที่จะใช้วิชาพื้นฐาน ๓ วิชา ได้แก่ วิชาการศึกษา วิชาการบริหารการศึกษา และวิชาการจัดองค์กรในการนำเสนอ โดยได้เน้นความหมายของคำ ๒ คำ ให้ชัดเจนก่อน

การจัดการศึกษา หมายถึง การให้บริการทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการเรียนการสอน

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งภายในกระบวนการจัดการศึกษา

ได้ย้อนกล่าวถึงความเป็นมาของการพัฒนาการประถมศึกษาของชาติ ตั้งแต่ปี ๒๔๖๔ ครุประชาบาลมีฐานะเป็นเพียงลูกจ้าง ปี ๒๔๙๑ ยกฐานะครุประชาบาลเป็นข้าราชการปี ๒๕๐๙ โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และปี ๒๕๒๑ ครุประถมศึกษาได้เรียกร้องเพื่อปรับสถานภาพ ซึ่งมีทางเลือก ๒ แนวทาง คือ สำนักงาน หรือ ทบวงในที่สุดจากผลการวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยอย่างรอบคอบ ในขณะนั้นรัฐบาลได้เลือกรูปแบบการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) จึงได้ข้อยุติตั้งแต่นั้นมา

ความจริงการเคลื่อนไหวในการยกฐานะ สปช.ให้เป็นทบวงการศึกษาพื้นฐานนั้น เป็นเพราะการขัดแย้งกันในระดับผู้บริหารในอดีตระหว่างปลัดกระทรวงกับเลขานุการ กปช. มิใช่เรื่องวิชาการทางการศึกษา จึงได้มีการสัมมนาระหว่างกลุ่มประถมศึกษาที่สามพราน ๒ ครั้ง และอยุธยาอีก ๑ ครั้ง กลายเป็นเรื่องขอยกฐานะเป็นทบวงดังที่ปรากฏ

อย่างไรก็ตาม ได้เน้นให้เห็นถึงการจัดการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ๖๘ ประเทศ ดังปรากฏในหนังสือ Educational Hand Book of Management แล้วการจัดการศึกษาอยู่ใน

ความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ มีเพียง ๑๓ ประเทศ แยกเป็นทบวงมหาวิทยาลัยจึงไม่มีประเทศใดในโลกที่แยกประถมศึกษาและมัธยมศึกษาออกจากกัน ถ้าหากแยกออกไปเช่นนั้นจะเกิดความเสียหายอย่างมหันตต่อการศึกษาของประเทศและได้ย้าให้เห็นถึงกระทรวงศึกษาธิการต้องการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นการให้บริการทางการศึกษาเป็นหลัก ซึ่งจะส่งผลในระยะยาวจึงควรร่วมกันพิจารณาในหลักการทางวิชาการมากกว่าที่จะใช้อารมณ์มาตัดสินใจ

ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้ชี้ให้เห็นว่าระบบการรวมอำนาจที่ประเทศไทยจัดการศึกษาในระดับนี้ยังมีทั้งจุดเด่น และจุดด้อย จุดเด่นก็มีมาก โดยเฉพาะรูปแบบของ สปช. มีแห่งเดียวในโลกที่จัดการศึกษาได้อย่างน่าชื่นชม แม้แต่นักการศึกษาจากสหรัฐอเมริกายังมาดูรูปแบบการศึกษาของเรา อย่างไรก็ตาม จากผลงานวิจัยรูปแบบของ สปช. เมื่อปี ๒๕๒๘ ว่าควรปรับปรุงจุดอ่อนอะไรบ้างให้แก่กระทรวงศึกษาธิการไปแล้วเท่าที่ทราบยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือปรับปรุงในทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นสาระสำคัญต่อการจัดการศึกษา กล่าวคือ

๑. ให้ระมัดระวังการต่อเนื่องทางการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

๒. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ

๓. การเพิ่มขวัญและกำลังใจแก่ครูประถมศึกษา

โดยที่คนส่วนตัวแล้ว อะไรที่จะเป็นประโยชน์ต่อครู และการศึกษานั้นขอให้ช่วยกันทำ และคำว่า "พื้นฐาน" นั้น ควรจะรวมไปถึงการจัดการศึกษาถึง ๑๔ ปี และการดำเนินการในเรื่องนี้ควรแบ่งเป็น ๒ ขั้นตอน

ระยะสั้น น่าจะทำได้ทันทีในเรื่องขวัญและกำลังใจ

ระยะยาว เป็นการสร้างโครงสร้างระบบใหญ่ คงจะต้องใช้ระยะเวลาพิจารณาอย่างรอบคอบ ซึ่งจากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า ควรมีทิศทางในการจัดการศึกษาได้ ดังนี้

ก) ทำหน่วยราชการให้เล็กลง

ข) กระจายอำนาจสู่ชุมชนและโรงเรียน

ค) ให้ชุมชนมีส่วนร่วมการจัดการศึกษา

ง) บูรณาการการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ

จ) โครงสร้างควรจัดให้สอดคล้องและต่อเนื่องกัน

ฉ) การบริหารให้สอดคล้องและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น

ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการจัดการศึกษาดีที่สุด เด็กได้ความรู้ดีที่สุด และอำนาจอยู่ที่สถานศึกษา

นายดี ไชยวรรณ : ผู้แทนสมาพันธ์สมาคมครูประถมศึกษาแห่งประเทศไทย

อภิปรายโดยชี้ให้เห็นว่าการปกครอง มีระบบบริหารอยู่ ๓ ส่วน คือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น แต่กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาเพียง ๒ ส่วน คือ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ความต้องการของครูประถมศึกษา คือ การจัดการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นที่ยังขาดอยู่ โดยให้แต่ละส่วนมีอิสระในการจัดการศึกษาตนเอง ทบวงการศึกษาพื้นฐานจะสามารถสนองความต้องการของครูได้ในการพัฒนาการศึกษาทั้งสถานภาพของครูที่ถูกกดดันมาแต่อดีต และความเสมอภาคทางการศึกษา การที่จะให้ครูมาอยู่ใต้การกระจายอำนาจในรูปของสภาการศึกษาจังหวัด จึงมิได้สนองตอบความต้องการของครูอย่างแท้จริง การลงทุนการยกฐานะเป็นทบวงนั้น ไม่ต้องลงทุนมากมายเพราะสภาพครู นักเรียน โรงเรียน ยังคงเดิมเพียงแต่มีอิสระในการจัดการศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ขณะเดียวกัน ยังไม่มีการวิเคราะห์ว่ากระทรวงศึกษาธิการและ สปช. มีอะไรบกพร่อง หรือเสียหายตรงไหนถ้าหากจะกระจายอำนาจเพียงแต่ออกกฎหมายให้มีอำนาจไปสู่ภูมิภาค และท้องถิ่นให้หมดเพียงฉบับเดียว ก็สามารถทำได้

นอกจากนี้ ยังได้สรุปเปรียบเทียบประเด็นความแตกต่างระหว่างสภาการศึกษาจังหวัดและทบวงการศึกษาพื้นฐาน ดังนี้

<u>สภาฯ</u>	<u>ทบวง</u>
๑. เป็นแนวคิดของผู้มีอำนาจและเป็นแนวคิดที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่	๑. แนวคิดนี้มีมานานก่อนปี ๒๕๒๓
๒. รูปแบบไม่มีเพราะเปลี่ยนอยู่เรื่อย	๒. มีรูปแบบ เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย
๓. บริหารในระบบส่วนกลาง และภูมิภาค ไม่มีส่วนท้องถิ่น	๓. เป็นระบบบริหารตามลำดับชั้นไปสู่ส่วนท้องถิ่น
๔. โครงสร้างเป็นการถ่ายโอนอำนาจเท่านั้น	
๕. ความเสมอภาคทางการศึกษา แต่ไม่มีวิทยาลัยครูรวมอยู่	

นายเสรี ลาขโรจน์ : ผู้แทนกรมสามัญศึกษา

ได้อภิปรายในประเด็นของทบวงการศึกษาพื้นฐาน ควรที่จะรองรับการกระจายอำนาจไว้ด้วย แต่ตามโครงสร้างเป็นสายโยงไปสู่ส่วนกลางเหมือนกับยกกระทรวงศึกษาไปไว้ที่จังหวัด ความจริงควรนำไปสู่การตัดสินใจของสถานศึกษาโดยตรงเพื่อให้การพัฒนา มีมาตรฐาน และคุณภาพในตัวเอง เมื่อโรงเรียนมีศักยภาพทัดเทียมกันแล้ว ผลกระทบจากภายนอก เช่น การเมือง ผู้มีอำนาจ หรือปัญหาใด ๆ ก็ไม่สามารถทำอะไรได้

ดังนั้น ประเด็นที่ควรพิจารณาในเรื่องนี้ น่าที่จะใช้แผนการศึกษาของชาติซึ่งเป็นแม่บทของชาติ มาเป็นส่วนที่จะกำหนดโครงสร้างหรือระบบการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และรองรับกันไว้กับสิ่งที่คิดขึ้นมา จึงต้องชัดเจนในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ๑) ทบวงเป็นเพียงเพื่อยกฐานะหรือรองรับการกระจายอำนาจ
- ๒) การกระจายอำนาจเพียงส่วนราชการเดียวคงไม่เกิดผล จะต้องปรับกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งในส่วนของงบประมาณ การศึกษา และการปกครองท้องถิ่นด้วย
- ๓) การจัดการศึกษา ถ้าต่างคนต่างจัดทั้งประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา จะต้องออกแรงมาก และความต่อเนื่องจะเกิดได้ยาก
- ๔) ความจริงแนวคิดการกระจายอำนาจในกระทรวงศึกษาธิการมีมานานหลายปี แต่กรมต่าง ๆ กลับรวมอำนาจแล้วกรมโตขึ้น จึงต้องชัดเจนเป็นเอกภาพว่ากรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ มีความจริงใจต่อการกระจายอำนาจมากน้อยเพียงใด เพราะทรัพยากรในท้องถิ่นมีมากพอ ถ้าหากไม่จริงต่อการกระจายอำนาจแล้วถูกแรงกระตุ้นแต่เพียงอย่างเดียวคงไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะการศึกษาไม่ใช่เครื่องทดลอง

นายบุญช่วย ทองศรี : รองประธานสมาพันธ์ครูภาคใต้

ได้อภิปรายสนับสนุนการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน เพราะเป็นแนวคิดที่มีมานานกว่า ๑ ทศวรรษแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ด้วยความคิดอันบริสุทธิ์ทางวิชาการมิได้มองประเด็นความขัดแย้งของผู้บริหาร หรืออยากจะได้เด้าในหน้าที่ เพราะครูประถมศึกษาถูกบีบคั้นในหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทบวงการศึกษาพื้นฐานจึงมิใช่การกระจายอำนาจการศึกษาอย่างแท้จริง แต่เป็นการจัดระบบการศึกษาของครูให้มีประสิทธิภาพเพื่อการศึกษาของเด็กไทยไปสู่สังคม และประชาชนในที่สุด โดยเฉพาะกำลังคน โรงเรียน และงบประมาณ มากพอที่จะยกฐานะได้อย่างเหมาะสม

ได้เน้นแนวทางการพัฒนาระบบบริหารเพื่อความเสมอภาค และเร่งรัดคุณภาพการศึกษา โดยยึดหลักพื้นฐานที่ต้องคำนึงถึงรวม ๗ ประการ

๑. ความเสมอภาคและคุณภาพทางการศึกษา
๒. การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาโดยมีองค์คณะบุคคล ลักษณะไตรภาคี

๓. เอกภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งการบริหาร งบประมาณ หลักสูตร และมาตรฐานทางวิชาการ

๔. สนองต่อความต้องการของบุคลากร

๕. สนองต่อความต้องการของท้องถิ่น

๖. สอดคล้องกับระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๗. ใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังได้ให้ข้อสังเกตว่า สภาการศึกษาจังหวัด มุ่งแก้ปัญหาของกระทรวง-ศึกษาธิการเอง คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โครงสร้างในเอกสารมีข้อดี ๗ จุด มีข้อนำสังเกตถึง ๖๗ จุด และถ้าการกระจายอำนาจการปกครองยังไม่สำเร็จ การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาคงเป็นไปได้ยากเช่นกัน

สรุปคำถาม - คำตอบ - ข้อเสนอแนะในการอภิปราย

คำถามข้อ ๑ ถ้าจะจัดการศึกษารวมทั้งหมดไว้เพียงแห่งเดียวเป็นกระทรวงศึกษาธิการแห่งชาติ มีความเป็นไปได้เพียงใด

ตอบ (ดร.รุ่ง) ถือว่าเป็นความใฝ่ฝันของนักการศึกษา เพราะหลายประเทศมีการจัดการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการเพียงแห่งเดียว ความจริงเมื่อปี ๒๕๑๖ ได้มีการเสนอ การปฏิรูปการศึกษาไปแล้ว แต่ไม่ประสบผลสำเร็จakorปกับมีกระแสจาก มหาวิทยาลัยว่าควรเป็นอิสระในการบริหารซึ่งแนวโน้มมหาวิทยาลัยจะมีรูปแบบ เป็นไปในทางอิสระมากขึ้น

ปัจจุบันนักศึกษายังมีความคิดอยู่ในการที่จะรวมเป็นองค์กร เดียวกัน เพื่อให้มีเอกภาพทางการศึกษา สอดคล้องกันทั้งคุณภาพ การวัดผล สัมฤทธิ์และการต่อเนื่อง ซึ่งบางประเทศมีอยู่บ้างที่มีทบวงสังกัดอยู่ในกระทรวง ศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการทบวงเปรียบเสมือนเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ศึกษาธิการ นับว่าเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่จะประสานประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา ได้ดีกว่าแยกกัน

อนึ่ง ตามที่มีผู้กล่าวกันว่าการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอร่างมานั้นยังไม่ชัดเจนในการกระจายอำนาจไปสู่ โรงเรียนและเกรงว่าจะมีอีก ๗๒ กรมเกิดขึ้นมาใหม่นั้น ขอชี้แจงว่า การจัดการศึกษาจัดได้ ๒ รูปแบบ คือ เกาะเกี่ยวกับระบบบริหารแบบหนึ่ง และแยก ระบบบริหารแบบหนึ่ง ดังนั้นในร่างของสภาการศึกษาฯ ถ้าดูกันละเอียดจะ

เห็นได้ชัดว่าเน้นไปสู่โรงเรียน มิได้เน้นที่จังหวัดเท่านั้น ถ้ากระจายไปสู่โรงเรียนโดยตรงอาจเกิดปัญหาอย่างที่เคยมีมาได้ จึงได้มีคณะกรรมการมาจากองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะจากประชาชนเอาไว้เป็นกั้นชนอีกชั้นหนึ่ง ส่วนอำเภอ นั้นทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียน และเชื่อว่าผู้บริหารโรงเรียนมีวุฒิปริญญาตรี และสูงกว่ามากอยู่แล้ว โรงเรียนจะสามารถบริหารด้วยตัวเองได้ทุกอย่าง สำหรับหน่วยงาน ๗๒ กรม ที่พูดกันว่าจะเกิดมาอีกจะไม่เป็นเช่นนั้นเพราะจะรวมเป็นนิติบุคคล

คำถามข้อ ๒   ๒.๑ ทำไมจึงคิดแยกตัวออกมาจากกระทรวงศึกษาธิการ

ตอบ (นายบุญช่วย)   ครูประถมศึกษาคูถูกโอนถ่ายไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปี ๒๕๐๙ และไม่เคยมีใครออกรับแทนครูบ้างเลยที่ต้องการเอกภาพทางการศึกษา ครูประถมต้องเดินรถต่อตัวเองถึง ๓๐๐,๐๐๐ คน จึงปลดออกมาจากมหาดไทยได้ ขณะนี้อยู่ในระบบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีระบบดีแต่ไปสังกัดอยู่กระทรวงศึกษาธิการที่ล่าหลัง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก็มีปัญหาหลายอย่างทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ คิดอยากจะทำอะไรเองก็ทำไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นปัญหาใน ๔ ภาคล้วน แล้วแต่กระทบต่อการจัดการศึกษาทั้งสิ้น เช่น

ภาคเหนือ - พื้นที่ทุรกันดาร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - พื้นที่แห้งแล้ง - ขาดแคลน

ภาคกลาง - พื้นที่แห่งความเหลื่อมล้ำ

ภาคใต้ - พื้นที่แห่งความเสี่ยงภัย

ครูประถมจำต้องก้มหน้ากับการสอนในสภาพที่ต้องทนมามาก บางแห่งแก้ไข ปัญหาได้ก็มี แก้ไขปัญหาไม่ได้ก็มี

ถ้าหากจะเลือกวิธีการและรูปแบบ ๒ ข้อ เท่านั้นเราจะเลือกอย่างไร

๑) ปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการเหมือน สปช. ข้อนี้ชัดเจนคือทำไม่ได้

๒) แยก สปช. ออกเป็นทบวง ข้อนี้มีโอกาสเป็นไปได้

๒.๒ ถ้าแยกตัวออกเป็นทบวงแล้วคุณภาพจะดีจริงหรือไม่ และขวัญกำลังใจของบุคลากรจะเป็นอย่างไร

แน่นอนที่สุดระบบโครงสร้างเอื้ออำนวยอยู่แล้วทั้งคุณภาพของนักเรียนคุณภาพครู และขวัญกำลังใจจะมีมากขึ้น

๒.๓ ถ้าแยกตัวออกมาแล้วควรยุบกระทรวงศึกษาหรืออย่างไร

คงตอบไม่ได้ว่า จะเป็นอย่างไร แต่เราจะยึดคติในรูปแบบเดิมตลอดไป คงไม่ได้เพราะสังคมเปลี่ยน รูปแบบอาจเล็กลงเพียงแต่มนุษย์จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือไม่เท่านั้น

คำถามข้อ ๓ ในเมื่อประชาชนไม่พร้อมต่อการร่วมการจัดการศึกษา ทำไมจะต้องยึดเยียดให้จัดการศึกษา อาจารย์ สมภพ ท่านมองการจัดการศึกษาได้ชัดเจนกว่านัก-วิชาการศึกษา

คำตอบ (ดร.สมหวัง) ความจริงได้ยกผลงานวิจัยมาสนับสนุนอยู่แล้วว่า สปช. มีปัญหาที่ควรแก้ไขปรับปรุง อาจารย์สมภพท่านห่วงว่าเราต้องเลือกคนที่เหมาะสม ในหลักการนั้นประชาชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพียงแต่หาวิธีการที่เหมาะสมเท่านั้น

คำถามข้อ ๔ สปช. มีข้อเสียอย่างไรจึงคิดแยกไปเป็นทบวงฯ

คำตอบ (นายดี) ทุกระบบมีข้อดี ข้อเสียด้วยกันทั้งนั้น บางครั้งระบบดีเด่นคนทำให้เสียก็มี ถ้าเปรียบเทียบกันระหว่าง สปช. กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด แนนอน สปช. ดีกว่า เพราะบริหารโดยองค์คณะบุคคล ข้อเสียก็มีเพราะใช้คนก็ทำให้เสียได้ เมื่อถามว่าทำไมจึงอยากแยก เรามาดูมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อก่อนอยู่กรมการฝึกหัดครู ครูบาอาจารย์ไม่มีความก้าวหน้าในอาชีพ แล้วทำไม สปช. มีความพร้อมทั้งคนทั้งงบประมาณ ถ้ามาติดขัดกับปัญหาต่าง ๆ จะมีผลดีแก่เด็กได้อย่างไร การแยกออกมาเพราะเป็นความต้องการของมนุษย์ที่ต้องการกำลังใจ มีเกียรติ มีความภูมิใจ ไม่มีใครมาทวงใจกันอีก

คำถามที่ว่ามั่นใจว่าลงทุนคุ้มค่ากับการแยกตัวเพียงใด ตอบได้ว่าการจัดการศึกษาไม่มีกำไรขาดทุน วัตถุประสงค์เป็นตัวเงิน เพราะเป็นการลงทุนสร้างทรัพยากรมนุษย์

การให้เปรียบเทียบว่าทบวงดีกว่าสภาการศึกษาฯ อย่างไร คงต้องตั้งทบวงก่อนแล้วจึงเปรียบเทียบได้ไม่ใช่มาเขียนรูปเสือ ๒ ตัว แล้วมาเปรียบเทียบกันแล้วรู้ได้

คำถามข้อ ๕ มี ๔ ประเด็น ตอบโดย ดร.รุ่ง

๕.๑ สปช. เสียหายอย่างไร

ความจริงไม่ได้เสียหายอะไรร้ายแรง มีปัญหาบ้างเพียงบางจุด เช่น รูปแบบเดิมเป็นการกระจายอำนาจออกไป แต่กลับดึงเข้ามาไว้ในส่วนกลาง แต่จุดนี้แก้ได้เพราะเป็นปัญหาบุคคล นอกจากนี้มีปัญหาโยกย้ายอยู่บ้าง ซึ่งพอจะปรับเปลี่ยนกันได้

๕.๒ เมื่อ สปช. ไม่เสียหายทำไมต้องปรับปรุง

เดิมทีปรับเป็น สปช. ความต้องการการศึกษาอื่นยังไม่เกิด ขณะนี้เราเพิ่มเป็น ๙ ปี และต่อไปอาจเป็น ๑๒ ปี จึงมีความจำเป็นต้องจัดรวมอนุบาล

ประถม มัธยม และอาชีวศึกษาไว้ด้วยกัน เพื่อให้ทรัพยากรร่วมกันและแลกเปลี่ยนกันได้ เป็นการประหยัดทรัพยากร ดังนั้นการปรับองค์กรและการจัดการศึกษาจะต้องปรับเปลี่ยนตลอดเวลา

๕.๓ ทำไมจึงเพิ่งเริ่มคิดกระจายอำนาจและจะช่วยการศึกษาได้เพียงใด

ความจริงความคิดมีมานานแล้ว เราละเลยประชาชนมาตลอด ถ้าเขามีส่วนร่วมในการดูแลและลูกหลานของเขามีแต่ดีขึ้นเขาจะช่วยสนับสนุนต่อการจัดการศึกษาจะได้ประโยชน์มากขึ้น ร่างครั้งที่ ๒ ของการกระจายอำนาจการจัดการศึกษานั้นยังไม่มีข้อยุติ จึงไม่ขอให้นำไปใช้อ้างถึง จะเริ่มปรับร่างใหม่เป็นครั้งที่ ๓ โดยจะเชิญผู้รู้ ผู้ร่วมอภิปรายและผู้ร่วมสมทบบางส่วนมาร่วมหารือด้วย

อย่างไรก็ตาม การแบ่งเป็นทบวงหลายทบวงนั้นไม่ควรนำมาแบ่งเพราะมนุษย์ไม่อาจแบ่งเพื่อสร้างเป็นส่วน ๆ ได้ ควรให้สอดคล้องต่อเนื่องให้มากที่สุด

คำถามข้อ ๖ ของผู้เข้าร่วมสัมมนาจาก จ.ศรีสะเกษ

ดร.รุ่ง สรุปว่า ทบวงเป็นไปไม่ได้ หมายถึงการสัมมนานี้ขึ้นอยู่กับความเห็นของ ดร.รุ่ง ใช่หรือไม่

คำตอบ (ดร.รุ่ง) เป็นความเห็นของ ดร.รุ่ง โดยส่วนตัวที่ได้รำเรียนมาด้านบริหารการศึกษาไม่ควรทำอย่างยิ่งด้วยประการทั้งปวง แต่สุดท้ายแล้วแต่รัฐบาลจะพิจารณาอย่างไร

คำถามข้อ ๗ ๒ ประเด็น (ไม่มีคำตอบ)

๗.๑ รอให้กระจายอำนาจทางการเมืองก่อนได้หรือไม่

๗.๒ ทบวงศึกษาพื้นฐานตั้งเพื่อยุบบนพื้นฐานอะไร

มีความเห็นของประชาชนเพิ่มเติมว่า ระบบการศึกษาของไทยในปัจจุบันแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ พื้นฐาน มัธยม อุดมศึกษา ซึ่งแบ่งตามลักษณะการบริหารแล้วต่างกันโดยสิ้นเชิง ถ้าหากจะแยกออกจากกันเป็นอิสระแล้วใช้แผนการศึกษาของชาติเป็นแม่บทเชื่อมโยงต่อเนื่องกันก็น่าจะมีความเป็นไปได้

คำถามข้อ ๘ ของนายอวยชัย จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอเสนอผ่าน ดร.รุ่ง ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ถอนเรื่องสภาการศึกษาจังหวัดออกไป เพราะเป็นความคิดที่ผิดอคติต่อครูประถมฯ ความคิดในเรื่องนี้ไม่บริสุทธิ์ เพราะกระจายอำนาจไปสู่ผู้บริหารมากกว่าไปสู่ครูและประชาชน

อีกเรื่องหนึ่ง ฝากถึงกระทรวงศึกษาธิการว่าจะมี ๓ ทบวงได้ไหม คือ ทบวงพื้นฐาน ทบวงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ทบวงฝึกหัดครูและอุดมศึกษา ส่วนมัธยมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

คำตอบ (ดร.รุ่ง) ขอรับไปแจ้งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ๒ เรื่องต่อ

ขอชี้แจงรูปแบบของคณะกรรมการจัดทำร่างว่าต้องการผู้รู้หลายฝ่าย มาร่วมปรับแก้เพราะร่างที่แจกจ่ายไปนั้นยังปรับปรุงให้เหมาะสมได้

คำถามข้อ ๙ ของนายอุดม มณีวรรณ จ.ร้อยเอ็ด

ขอให้ช่วยกันดูร่างของกระทรวงที่แจกจ่ายมา หน้า ๑๑ มี ๘ ข้อ เฉพาะเขียนข้อเดียวเป็นการรวบอำนาจไม่ใช่กระจายอำนาจ ทำไม่ถ้า สปช. ไม่ดี น่าจะปรับเปลี่ยนเสียก่อน และเพราะเหตุใดจึงไม่เชิญตัวแทนครูมาร่วม คิดเสียก่อนหน้านี้นี้ วันพรุ่งนี้ขอทราบเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ ดร.รุ่ง ได้มาร่วมชี้แจงอีกวันหนึ่ง ขอฝากทราบเรียนไว้กับ ดร.รุ่ง ที่นี้ด้วย

ข้อ ๑๐ เป็นข้อเสนอของนายสุรชัย แสงงาม จ.อุบลราชธานี

ขอหารือและเสนอ ดร.รุ่ง เพราะเห็นว่าสภาพการศึกษาจังหวัดมุง กระจายอำนาจ ส่วนทบวงการศึกษาพื้นฐานมุ่งขยายโอกาสทางการศึกษา น่าจะนำแนวคิดทั้ง ๒ ส่วนมาผสมผสานกันโดยใช้หลักของผู้แทนราษฎร ใช้ จำนวนบุคลากรเป็นจำนวนเพื่อกำหนดองค์คณะบุคคล

ข้อ ๑๑ เป็นข้อเสนอของ ดร.วิบูลย์ แซ่มชื่น

กระทรวงศึกษาธิการควรปรับทัศนคติเสียใหม่ไม่ควรยึดติดรูปแบบ อย่างไม่อย่างหนึ่ง ดูแล้วทั้ง ๒ แนวทางไม่มีอะไรขัดกัน น่าจะจัดรูปแบบการศึกษาใหม่ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ๑) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากที่สุด
- ๒) รัฐมีหน้าที่อำนวยความสะดวกทั้งเชิงนโยบายและบริหารอย่างมีเอกภาพ
- ๓) ให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข
- ๔) นักเรียนและผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนอย่างมีคุณภาพแบบประชาธิปไตย
- ๕) ไม่ขัดแย้งกับการปกครองของรัฐทั้งในท้องถิ่นและจังหวัด

ข้อ ๑๒ ข้อเสนอที่เป็นคำถามของ นายวรวิฒิ บุญเพ็ญ จ.สมุทรสาคร

ความคิดของทบวงและสภาพการศึกษาต่างกัน แต่เป้าหมายเหมือนกัน คือ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพนักเรียน ดังนั้นถ้าจะจัดรูปแบบเป็น ทบวงจะเสียหายหรือดีอย่างไร ขอคำตอบจากวิทยาการในวันพรุ่งนี้

สรุป

ดร.บุญทัน ดอกไธสง ผู้ดำเนินการอภิปราย สรุปว่า แนวคิดทั้งหมดในวันนี้ เป็นแนวคิดเชิงเสนอเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสม จะยังไม่สรุปว่าควรเป็นอย่างไร แนวทางใดที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติมากที่สุด ควรที่ผู้อยู่แวดวงการศึกษาหรือกันด้วยสมองที่จะไม่นำไปสู่ความขัดแย้งที่รุนแรง ทุกคนและทุกฝ่าย ต่างปรารถนาดีต่อชาติบ้านเมือง มีความคิดที่บริสุทธิ์ มีคุณธรรม ขณะนี้รัฐบาลเปิดโอกาสให้แก่พวกเราแล้ว รู้สึกขอบคุณและทราบบ้างต่อคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ที่กรุณาสละงบประมาณมาให้เพื่อการสัมมนาในครั้งนี้ นับเป็นประวัติศาสตร์ และนิมิตหมายที่ดีงามที่จะได้ช่วยกันคิดจัดระบบการศึกษา เพื่อลูกหลานของเราจะได้ก้าวไกลไปข้างหน้า เชื่อว่า รัฐบาลชุดนี้จะรับฟังความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน และประเทศชาติตามวิถีทางของประชาธิปไตย ซึ่งท่านประธานคณะกรรมการและคณะมีความตั้งใจจริงที่จะร่วมกับนักการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ทุกคนได้มุ่งหวังไว้

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมมนา และผู้มีส่วนร่วมจัดการสัมมนาทุกฝ่าย ไว้ ณ ที่นี้ด้วย
หลังจากนั้น ดร.สุทิน นพเกตุ รองประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้กล่าวตอบขอบคุณและมอบของที่ระลึกแก่วิทยากรทุกท่าน

ส่วนที่ ๓

สรุปสาระสำคัญการบรรยายพิเศษ

ฯพณฯ รมต. ทบวงมหาวิทยาลัย (นายสุเทพ อัดถากร)

บรรยายพิเศษเรื่อง : ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย (ระดับอุดมศึกษา)

สรุปคำบรรยายพิเศษ

การบรรยายพิเศษ เรื่อง : ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย (ระดับอุดมศึกษา)
บรรยายโดย : ๑พณฯ รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย (นายสุเทพ อัดถาวร)

วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

ประเทศชาติจะรุ่งเรืองไพบูลย์สันติสุขได้ จะต้องมีการพัฒนาทุกด้าน โดยเฉพาะ การศึกษาคควรจัดให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง และความต้องการสังคมที่เปลี่ยนไป ซึ่ง ในยุคปัจจุบัน วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีการเจริญก้าวหน้า ทบวงมหาวิทยาลัยมีหน้าที่จัดการ ศึกษาให้สอดคล้องกับสังคม ทบวงมหาวิทยาลัยต้องผลิตคนเข้าไปรับใช้สังคม แนวทางการ ศึกษาของชาติมุ่งไปทางใด เราต้องดูด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เป็นอย่างไร เราก็ มุ่งตอบสนองไปทางนั้น

ประชาชนส่วนใหญ่ของชาติโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค ซึ่งได้รับการศึกษาในระดับ- อุดมศึกษามีจำนวนน้อย ดังนั้น การกระจายโอกาสทางการศึกษาในส่วนภูมิภาคจึงมีความจำเป็น ทบวงมหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดนักศึกษาเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย โดยนักศึกษาครึ่งหนึ่ง จะถูกคัดเลือกจากนักเรียนในภูมิกานั้น ๆ และอีกครึ่งหนึ่งรับนักเรียนสอบจากทั่วประเทศ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ต้องค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ด้วย ไม่ว่าจะเป็นความ ก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และต้องผลักดันให้ความสำคัญของการค้นคว้า วิจัย ซึ่งเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า แม้ว่าจะต้องใช้ทุนสูง และต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ทั้งทางด้านงบประมาณและกำลังใจ

ความเป็นอิสระในด้านวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นในการสอนระดับอุดมศึกษาต้องให้ ปราศจากความกดดันทางการเมือง และต้องมีอิสระในการบริหาร ซึ่งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมี ฐานะเป็นกรม และหากมหาวิทยาลัยใดมีความพร้อมที่จะออกจากระบบราชการ ทบวง- มหาวิทยาลัยก็พร้อมจะผลักดัน

นอกจากนั้น สถาบันอุดมศึกษาความเป็นสถาบันสากล เป็นแหล่งสร้างภูมิปัญญา ของโลกได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรให้ความสำคัญทางด้านวิทยาศาสตร์เพียงด้านเดียวแต่ควรให้ ความสำคัญด้านจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของชาติด้วย สิ่งเหล่านี้มีคุณค่า ประเทศชาติ จะมีจิตวิญญาณก็ต่อเมื่อมีจารีตอารยธรรมของตนเอง ดังนั้น ความรู้ต้องคู่คุณธรรมเสมอ จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้

---

๑. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี	๔. ดร.โกวิท วรพิพัฒน์	๘. นายสวัสดิ์ คำประกอบ
๒. ดร.สุทิน นพเกตตุ	๕. ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	๙. นายสุวัฒน์ เงินจำ
๓. ำพณฯ สัมพันธ์ ทองสมัคร	๖. ดร.รุ่ง แก้วแดง	๑๐. นายดี ไชยวรรณ
	๗. ดร.บุญลือ ทองอยู่	

อภิปรายทั่วไป เรื่อง : ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย

สรุปสาระสำคัญการอภิปรายทั่วไป
การอภิปรายทั่วไป เรื่อง : ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย
ผู้ดำเนินการอภิปรายทั่วไป : นายวัชรินทร์ เกตะวันดี

ดร.สุทิน นพเกตุ

คณะวิทยากร : ๑.พณฯ สัมพันธ์ ทองสมัคร

ดร.โกวิท วรพิพัฒน์

ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

ดร.รุ่ง แก้วแดง

ดร.บุญลือ ทองอยู่

นายสวัสดิ์ คำประกอบ

นายสุวัฒน์ เงินจำ

นายดี ไชยวรรณ

วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

ภาคเช้า :

นายปรีดา บุญเพลิง : ประธานชมรมครูประชาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จังหวัดขอนแก่น สรุปได้ว่า

นับตั้งแต่มีการจัดตั้ง สปช. ขึ้นมา มีสภาพปัญหาเกิดขึ้นมากมาย เช่น การจัด
ศึกษาการบริหารการศึกษา ฯลฯ นักวิชาการ นักบริหารการศึกษา รู้สภาพปัญหาดี แต่ไม่
สามารถแก้ปัญหาได้ เพราะวาระบบการศึกษาเป็นลักษณะศูนย์อำนาจ และการจัดการศึกษา
ทุกระดับควรทำไปพร้อมกัน เพื่อรวมให้การศึกษาที่มีคุณภาพ

ดร.ชัยณรงค์ มณฑะวิเชียรฉาย ผู้อำนวยการวิทยาลัยเซนต์จอห์น ได้ให้ข้อ
สังเกตบางประการเกี่ยวกับการที่ข้าราชการครู สปช. ต้องการเป็นทบวงการศึกษาระดับพื้นฐานคือ

๑. การที่ สปช. ขอแยกตัวออกไป แสดงว่ามีปัญหาซึ่งอาจมีมากกว่าที่กระทรวง-
ศึกษาธิการคิดไว้

๒. กระทรวงศึกษาธิการ คิดว่า สภาพการศึกษาจังหวัดนั้น ทำให้มีการกระจายอำนาจ
การศึกษา

พร้อมนั้นได้เสนอแนะว่า ควรแสวงหาวามิวิธีการใดที่จะสามารถแก้ปัญหาให้ข้าราชการครู สปช. ได้อีกหรือไม่ และหาวิธีที่ดีที่สุดแก้ปัญหา นอกจาก ๒ วิธี นี้ คือ การตั้งทบวงการศึกษาระดับพื้นฐาน และสภาการศึกษาจังหวัด

ในส่วนของโรงเรียนเอกชนนั้น มีปัญหาเช่นเดียวกันกับข้าราชการครู สปช. แต่ในแง่การบริหารหรือการตัดสินใจมีความคล่องตัวมากกว่า และมีความเห็นว่าครูต้องมีสวัสดิการที่ดี ได้รับการสนับสนุนที่ดี จะช่วยให้การศึกษาไปถึงในส่วนที่ต้องการได้

นายจรูญ บุญมี อาจารย์ มศว. มหาสารคาม สรุปรว่า

๑. มีความมั่นใจในพลังความคิดของข้าราชการครู สปช. และน่าจะเป็นความคิดที่ถูกต้อง

๒. ทิศทางการศึกษาไทยตามที่รัฐบาลมุ่งจะกระจายโอกาสไปสู่ชนบท การที่จะจัดทำให้เป็นรูปธรรม รัฐจะต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการครูทุกฝ่าย

๓. การดำเนินการอุดมศึกษาในกรุงเทพฯ รัฐควรให้เอกชนเข้าดำเนินการให้มากขึ้น ให้การศึกษาเป็นไปเพื่อมวลชน ให้คนชนบทได้มีโอกาสได้รับการศึกษามากขึ้น

อาจารย์ฟ้าเลื่อน อินทรนาถ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี สรุปรว่า

ในระบบโครงสร้างการศึกษา ครูสตรีมีมากกว่าครูชาย และครูสตรีได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ตั้งทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขอแสดงความยินดีกับทุกฝ่ายที่แสดงความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษา

คุณศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ รองอธิการบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัย-ธุรกิจบัณฑิต

ได้แสดงความคิดเห็นว่าการกระจายการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ดี และควรมองร่วมกับทุกหน่วยงานว่าทำอย่างไรจะได้ผลผลิตที่ร่วมกันสร้างให้ได้ผลดีที่สุด ไม่ว่าจะใช้วิธีการใด สถาบันเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิตสู่สังคม นอกจากจะสร้างให้เด็กมีความรู้ทางวิชาการแล้ว ยังต้องสร้างคุณธรรมให้กับนักศึกษาด้วย และเห็นว่ารัฐควรหันกลับมามองสถาบันการศึกษาเอกชน และให้ความช่วยเหลือบ้าง เช่น ด้านงบประมาณ และควรมองทิศทางการศึกษาของชาติในจุดเดียวกัน

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคความหวังใหม่ สรุปรว่า

๑. พรรคความหวังใหม่ได้เสนอกฎหมายเข้าสู่สภาเพื่อให้มีการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานแล้ว โดยมีแนวความคิดว่าการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชาติโดยส่วนรวมได้

๒. การที่ข้าราชการครู สปช. ได้แสดงจุดความคิดที่เป็นอิสระในครั้งนี้อาจทำให้เจตนาอันได้ถูกเบี่ยงเบนไป

๓. ต้องยอมรับกันว่า ครู สปช. ได้ถูกใช้ในงานอื่นนอกจากงานสอนหนังสือมาก การพยายามแยกตัวนั้นไม่ใช่เป็นการต่อสู้ระหว่างทบวงฯ กับสภาการศึกษาแต่ปัญหาที่เกิดขึ้นกับข้าราชการครู สปช. คือ โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายที่ไม่เอื้อให้การจัดการศึกษาขั้นประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงเห็นว่าการแยก สปช. ออกจากกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นการกระจายอำนาจเพราะโครงสร้างเดิมของ สปช. เป็นการกระจายอำนาจอยู่แล้ว และจะทำให้เกิดเอกภาพในเรื่องงบประมาณ การบริหาร และข้าราชการ หากจะต้องการให้นักเรียนมีการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาในสังคมอย่างมีเหตุผล จึงมีความจำเป็นต้องแยกเป็นทบวงการศึกษาพื้นฐาน

ดร.ฉลาด สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สรุปว่า

การศึกษาคือ ส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่เป็นปัญหาเพราะว่าไปแยกเป็นเสี่ยง ๆ ออกจากกันการจัดตั้งสภาการศึกษาและทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งไม่สำคัญเท่ากับจะจัดการศึกษาอย่างไรที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และได้เสนอประเด็นการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

๑. การจัดการศึกษาควรเอื้ออำนวยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
๒. สามารถระดมทรัพยากรร่วมกันได้
๓. ควรจัดให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น

นายเจิม สิบแจ้ เลขาธิการสภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย

ได้กล่าวโดยสรุปว่า สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย เป็นสมาคมหนึ่ง ซึ่งเป็นกึ่งรัฐและเอกชนโดยได้งบประมาณจากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรนิติบุคคล ทำหน้าที่ดูแลเด็กผู้ปกครองและครู นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เหมือนกับสมาคมต่าง ๆ แต่เน้นด้านการศึกษา การให้คำแนะนำ การเผยแพร่วิชาการ เป็นต้น และขอให้รัฐบาลช่วยเหลือด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์แก่เยาวชน

ภาคบ่าย :

นายวัชรินทร์ เกตะวันดี ประธานคณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ผู้ดำเนินการอภิปรายทั่วไป ได้กล่าวนำการอภิปราย โดยเชิญ ดร.กร่าง ไพรวัลย์ ข้าราชการบำนาญ เป็นผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" เป็นท่านแรกในภาคบ่ายนี้ ดร.กร่าง ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของไทยว่า น่าจะมี ๒ ทางเลือกด้วยกัน ทางเลือกที่หนึ่งคือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนทางเลือกที่สองนั้น ต้องให้ความสำคัญสำคัญกับตัวผู้เรียน ซึ่งเป็นอนาคตของสังคม และของชาติ โดยพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้

โรงเรียนมีอิสระในการบริหารมากที่สุด ดังนั้นในการปรับเปลี่ยนแนวการจัดการศึกษานั้น โดยทั่วไปขอให้คิดทั้งระบบ ไม่ควรคิดเฉพาะส่วนย่อยโดยเฉพาะการบริหารการศึกษา จึงขอให้คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรช่วยกันคิดและพัฒนาทั้งระบบ โดยคำนึงถึงนักเรียน และพยายามคิดให้กว้างขวางก้าวหน้า และดูแลความเป็นอยู่ของครู-อาจารย์ ให้ดี ซึ่งจะทำให้มีผลกระทบต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก

ต่อจากนั้น ผู้ดำเนินการอภิปรายได้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ซึ่งได้มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นคือ

๑. นายอภิชาติ ก่อประสาน ผู้ทรงคุณวุฒิใน กบจ. พังงา ให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารบุคคลที่ไม่คล่องตัวเท่าที่ควรโดยเฉพาะการโยกย้ายและแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษามีขั้นตอนต่าง ๆ มาก จึงทำให้การแต่งตั้งโยกย้ายเป็นไปได้ล่าช้า โรงเรียนจึงขาดผู้บริหารและขาดครู ผลเสียย่อมเกิดกับนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบเก่าไม่มีประสิทธิภาพควรจะมีการพัฒนาและปรับปรุงให้ทันกับความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติต่อไป

๒. ศ.ลีนจี้ ทะวานนท์ ข้าราชการบำนาญซึ่งเป็นผู้แทนของ ศาสตราจารย์-สัญญา ธรรมศักดิ์ นายองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาของไทยว่า งานทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงด้วยดีต้องมีการประสานงานที่ดี และได้กล่าวว่า ศาสตราจารย์ สัญญา ธรรมศักดิ์ ฝากให้ที่ประชุมทราบ ๒ ประการ คือ

๑) ขอให้กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นสอนพุทธศาสนาให้มาก เพื่อให้เด็กมีคุณภาพเช่นเดียวกับคนรุ่นเก่าทั้งในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

๒) ขอให้ทุกโรงเรียนจรรโลงไว้ซึ่งการใช้ตัวอักษรที่ถูกต้อง โดยเฉพาะตัว ร และ ล

๓. นายโพยม วรรณศิริ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นว่า รูปแบบการจัดตั้งของสภาการศึกษาจังหวัดนั้นจะอยู่ในรูปแบบของการบริหารด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนรูปแบบของทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐานจะยึดเฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้น และได้ตั้งข้อสังเกตว่าการจัดตั้งทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีความเป็นไปได้มากกว่าการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด

๔. ดร.ธีระ รุญเจริญ ผู้แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การจัดสัมมนาครั้งนี้เหมือนกับเมื่อปี ๒๕๑๗ ซึ่งจัดที่โรงแรมรถไฟเป็นการระดมความคิดจากมวลชนหลายฝ่าย การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความเคลื่อนไหวใน ๒ ลักษณะ กล่าวคือ ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสนับสนุนให้มีการจัดตั้งทบวงการ

ศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ส่วนทางกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนให้จัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด จาก การพิจารณาทั้ง ๒ อย่าง ดังกล่าวจะพบว่ายึดหลักการเดียวกัน คือหลักการกระจายอำนาจสู่ ท้องถิ่น แต่มีวิธีดำเนินการที่ต่างกันด้วยเหตุนี้จึงมักทำให้เห็นว่าการจัดการศึกษาขาดเอกภาพ กล่าวคือ มีลักษณะกระจัดกระจายออกไป ดังนั้น ในการจัดดำเนินการจึงควรคำนึงถึงภาพรวม ของประเทศด้วย

๕. นายปรีดา ทุมเทียง หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ได้กล่าวเน้นถึงเรื่องการจัดการศึกษาที่ผ่านมาว่า การจัดการศึกษาในช่วง ๑๐๐ ปี ที่ผ่านมา ประสบกับปัญหาต่าง ๆ มาตลอด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นต้น และเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับโสเภณีเด็กนั้นก็มีผลมาจากความล้มเหลวทางการศึกษา ขาดการพัฒนา ตัวบุคคล และเห็นว่าการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไป สู่ชนบทและท้องถิ่น ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้เคยเป็นปัญหาในอดีตมาแล้วนับว่าเป็นที่เข้าใจผิดในการ แผลความหมายของคำ จึงจำเป็นต้องพิจารณาใคร่ครวญอย่างรอบคอบ และไม่ควรเร่งด่วน เผยแพร่ออกไปเพราะถือว่ายังเป็นองค์การที่ไม่แน่นอน

ในช่วงนี้ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอ ชี้แจงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับเรื่องทิศทางการศึกษาของไทยว่า แนวคิดในการกระจายอำนาจทาง การศึกษานี้เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อสภาผู้แทนราษฎร มิได้เป็น ความคิดของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ และกล่าวต่ออีกว่าการจัดประชุมสัมมนาของคณะกรรมการ วิชาการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ที่จัดครั้งนี้เพื่อต้องการหาข้อสรุปและข้อยุติสำหรับการ จัดประชุมครั้งต่อไป ปัญหาในการกระจายอำนาจนี้ ปัญหาอยู่ที่ว่าเบื้องบนจะมีการกระจายอำนาจ สู่เบื้องล่างจริงหรือไม่เท่านั้นเอง

๖. นายณรงค์ บุญสวยขวัญ อาจารย์ ๑ ระดับ ๔ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เสนอความเห็นว่าการศึกษาคควรที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดควรจะได้มีการทบทวนตาม ประเด็น ต่อไปนี้

- ๑) การกระจายอำนาจนั้นมีแนวการกระจายอย่างไร
- ๒) จะมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไร และจะแก้ปัญหากรณีมีผู้เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากการจัดการศึกษาได้อย่างไร
- ๓) ในการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดนั้น เป็นการจำลองเอากระทรวงศึกษาธิการ ไปอยู่ที่จังหวัดนั่นเอง ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาในเรื่องนี้ คือ อำนาจขององค์คณะบุคคล เกิดจากใคร และถ้าบุคคลดังกล่าวเข้าสู่โครงสร้างแล้วจะมีอิสระในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ หรือไม่

๗. นายกฤษฎาง แฉวโสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้อภิปรายชี้ให้เห็นถึงจุดอับเกี่ยวกับการเรียกชื่อหน่วยงานดังกล่าวว่าไม่ได้เกิดจากส่วนล่าง แต่ต่างก็พยายามจะพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

- ๑) จัดตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อกำหนดทิศทางโดยมีภารกิจในการเสนอแนวคิด เรื่อง ทิศทางการจัดการศึกษาและปรัชญาการศึกษา
- ๒) จัดให้มีการร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งฝ่ายบริหาร นักวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ และผู้บริหารการศึกษา ในการเสนอแนวคิดในการจัดการศึกษาภายใต้รัฐธรรมนูญ

๘. รศ. พัชรี ผลาวงศ์ ผู้แทนมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้กล่าวถึงประเด็นในการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด และทบวงการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจว่าเป็นเรื่องถูกต้องตามทฤษฎีการบริหารควรนำมาใช้อย่างยิ่ง และในการดำเนินงาน ถ้าหากประชาชนเป็นส่วนหนึ่งขององค์คณะบุคคลที่กำหนดของสภาการศึกษาจังหวัดก็มักจะมีแรงใจเข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงควรแก้ไขปัญหาเหล่านี้ให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปเสียก่อน และมีความเห็นต่อว่าแนวคิดในการจัดตั้งทบวงการศึกษา นั้น ควรจะแยกจาก สปช. เพื่อความรวดเร็วและเป็นระบบในการบริหารงาน

จากนั้น ดร.โกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ขออนุญาตผู้ดำเนินการอภิปรายชี้แจง และให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- ๑) ออย้ายติดต่อกับคำว่า กระจายอำนาจและมอบอำนาจ แต่ขอให้พิจารณาว่า ทำอย่างไรประชาชนจึงจะมีส่วนร่วมในการศึกษาได้มากน้อยเพียงใด
- ๒) ทบวงที่จะจัดตั้งขึ้นเรียกว่า ทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในปัจจุบันได้ขยายถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้ว และในอนาคตอาจมีการขยายต่อไปถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ตอนนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับนี้จะดำเนินการอย่างไร

๑๐. นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กรรมการในคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ข้อคิดเห็นสรุปได้ว่า

- ๑) สปช. ควรแยกเป็นทบวงการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นเอกภาพและมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น
- ๒) สภาการศึกษาจังหวัดควรเป็นสภาที่ปรึกษาเท่านั้น
- ๓) การบริหารงานควรให้เกิดความคล่องตัวและก้าวหน้า อย่าได้ทวนกระแสความคิดเห็นของประชาชน

๑๑. ผศ.เปรี๊ยะ จันดา อาจารย์วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ให้ข้อคิดดังนี้

๑) ครูโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันได้รับการพัฒนาอย่างมากจนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น จึงมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า

๒) ครูโรงเรียนประถมศึกษาเป็นบุคคลที่ขาดขวัญและกำลังใจ ขาดสวัสดิการต่าง ๆ จึงมีแนวคิดที่จะแสวงหาสิ่งที่ดีขึ้นซึ่งผู้รับผิดชอบและผู้มีอำนาจในบ้านเมืองนี้ควรพิจารณาสิ่งเหล่านี้ด้วย

๓) การกระจายอำนาจของรัฐในการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดก็ดีหรือทบวงการศึกษาชั้นพื้นฐานก็ดี ควรจะได้พิจารณาถึงผลดี ผลเสีย ในการจัดตั้งว่าเป็นอย่างไร แต่ควรต้องคงความเป็นเอกภาพไว้

๔) ควรให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ

๕) การที่จะเข้าไปสู่หน่วยงานใหม่ ครูประถมศึกษามีความพร้อมหรือไม่

๑๒. นายศิริชัย สมพงษ์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสกลนครได้อภิปรายให้เห็นว่า ทำไมจึงขอตั้งเป็นทบวง และการเป็นทบวงการศึกษาชั้นพื้นฐานดีอย่างไร โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาการจัดการศึกษาในปัจจุบันว่ามีปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานบุคคล เป็นการแบ่งอำนาจไม่ใช่กระจายอำนาจ ปัญหาด้านวิชาการและปัญหาด้านงบประมาณยังไม่คล่องตัวเท่าที่ควร และให้ความเห็นว่าจุดเด่นของทบวงการศึกษาชั้นพื้นฐานอยู่ที่ศูนย์การศึกษาพื้นฐาน ซึ่งทำหน้าที่ปฏิบัติงานธุรการของโรงเรียนและทางคณะกรรมการศูนย์การศึกษาพื้นฐานอีกด้วย จึงขอให้ผู้บริหารระดับสูงช่วยกันพิจารณาแก้ไขและปรับปรุง

๑๓. นายปรีดา บุญเพลิง ประธานชมรมครูภาคอีสาน ได้กล่าวในนามของผู้เข้าสัมมนา ขอขอบคุณคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ที่ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็น และหาข้อยุติเกี่ยวกับเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ในครั้งนี้

ต่อจากนั้น นายวัชรินทร์ เกตะวันดี ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ผู้ดำเนินการอภิปรายได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมสัมมนา และได้สรุปผลการจัดประชุมสัมมนาดังกล่าว มาพูด บุนนาค ประธานสภาผู้แทนราษฎร ว่าการจัดสัมมนาครั้งนี้ทำให้ได้ทราบปัญหาแนวคิดและข้อเสนอแนะการจัดการศึกษาที่หลากหลาย สมควรที่จะได้นำมาพิจารณากลับกรองเพื่อแก้ปัญหาและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มต่อไป

ส่วนที่ ๔

สรุปการอภิปราย

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด และทบวงการศึกษาพื้นฐาน
รวบรวมจากเอกสารและการอภิปราย
ในระหว่างวันที่ ๒๖ และ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด

เหตุผล

การจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด เกิดจากปัญหาการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในปัจจุบัน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาจากการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ทำให้เกิดความล่าช้า ไม่สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตัวผู้เรียนได้

๒. ปัญหาความซ้ำซ้อนของการจัดการศึกษาในระดับจังหวัด และอำเภอ งานเดียวกันมีผู้รับผิดชอบหลายกรม เช่น ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในเขตบริการในการรับนักเรียน ก่อให้เกิดปัญหาการแย่งนักเรียน

๓. ปัญหาการขาดเอกภาพในการจัดการศึกษาในระดับจังหวัดและอำเภอ สืบเนื่องจากการที่สถานศึกษาทุกระดับสังกัดกรมในส่วนกลาง จึงทำให้การบริหารการศึกษาในระดับจังหวัดและอำเภอ ไม่เป็นเอกภาพ ไม่มีนโยบายและแผนที่เป็นส่วนรวมไม่สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องต่อเนื่อง

๔. ปัญหาการไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ เช่น บุคลากร อาคาร สถานที่ และงบประมาณ

๕. ปัญหาจากประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยมาก

๖. ปัญหาการศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เพราะไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๗. ปัญหาการขาดบูรณาการระหว่างการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สรุปความจากเอกสารเรื่อง "การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม" ของกระทรวงศึกษาธิการ

การจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดจะขจัดปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้กล่าวคือ

๑. เป็นการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๒. ขจัดความซ้ำซ้อนในการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในระดับจังหวัด และอำเภอ

๓. ทำให้เกิดเอกภาพในการจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๔. ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ได้แก่ งบประมาณ บุคคลและทรัพย์สิน

๕. เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๖. ทำให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน

๗. ทำให้เกิดบูรณาการในการจัดการศึกษา และวัฒนธรรม

ที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดเพิ่มเติม ดังนี้

๑. รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจทางการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาค ลงไปยังโรงเรียนและท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๒. การบริหารจากส่วนกลาง ไม่สามารถจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วประเทศได้

๓. การบริหารจากส่วนกลางทำให้งานอ้อยอัยล่าช้า การกระจายอำนาจจะทำให้การบริหารคล่องตัวขึ้น

๔. ชุมชนจะต้องเป็นผู้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

๕. การกระจายอำนาจให้สภาการศึกษาจังหวัด จะทำให้การจัดการศึกษาเป็นเอกภาพ อยู่ได้ และมีความรับผิดชอบต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น

๖. การกระจายอำนาจจะทำให้เกิดความเสมอภาค ในการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

๗. การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเป็นกระแสที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ในปัจจุบันมีผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้รู้ในท้องถิ่นมากขึ้น บุคคลเหล่านี้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น

วิธีการ

ดำเนินการให้มีการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ดังนี้

ระดับกระทรวง

ไม่มีการเปลี่ยนแปลงแต่บทบาทอำนาจหน้าที่ของกรมต่าง ๆ จะเปลี่ยนจากปฏิบัติการ มาเป็นพัฒนาการศึกษา

ระดับจังหวัด

ให้มีสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด แบ่งส่วนราชการออกเป็นกลุ่มงานดังนี้ กลุ่มงานบริหาร กลุ่มงานการศึกษา กลุ่มงานศิลปศาสนาวัฒนธรรมและการกีฬา ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอำเภอ และสถานศึกษาประเภทที่ ๑ (ระดับวิทยาลัย-หรือสถานศึกษาที่สอนหลังมัธยมศึกษา)

ให้มีสภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัด มีกรรมการโดยตำแหน่ง ๒ คน และกรรมการอื่น ๆ ๑๙ คน จากผู้บริหารการศึกษา ครู องค์กรท้องถิ่น หรือองค์กรเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้สภาการศึกษามีอำนาจหน้าที่อนุมัติแผนและนโยบาย งบประมาณ การเงินและพัสดุ การบริหารงานบุคคล ด้านวิชาการ ด้านระบบการควบคุม

ระดับอำเภอ

ให้มีส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอำเภอ แยกส่วนราชการเป็นกลุ่มงานบริหาร กลุ่มงานการศึกษา กลุ่มงานศิลปะ ศาสนา วัฒนธรรม และการกีฬา โรงเรียน/หน่วยงานศิลปะวัฒนธรรม สำนักงานการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมตำบล

ให้มีคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมระดับอำเภอ มีกรรมการโดยตำแหน่ง ๒ คน และกรรมการอื่น ๆ อีก ๑๓ คน ซึ่งมาจากผู้บริหารและครู ๖ คน

ระดับสถานศึกษา

ให้มีคณะกรรมการบริหาร ๙ คน เป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู ๓ คน

เงื่อนไข

๑. การกระจายอำนาจ ควรกระจายไปที่โรงเรียนไม่ใช่จังหวัด
๒. คณะกรรมการการประถมศึกษาระดับอำเภอ เป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารการศึกษาจังหวัด น่าจะมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริม ถ้าไปสร้างระบบสภาการศึกษาจังหวัดให้มีอำนาจมากไม่ให้ความสำคัญแก่อำเภอ จะเป็นปัญหา
๓. การกระจายอำนาจไปสู่ส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ผู้ทำจะต้องมีความจริงใจ
๔. ควรจะริบทำในด้านสวัสดิการเป็นเรื่องแรก ส่วนเรื่องโครงสร้างระบบใหญ่จะต้องใช้เวลานาน
๕. ในระยะสั้นน่าจะใช้วิธีมอบอำนาจก่อนระยะยาว จึงค่อยพิจารณาประเด็นการกระจายอำนาจ
๖. จะเป็นไปได้หรือไม่ที่จะให้มีเพียงกระทรวงซึ่งเป็นส่วนกลาง กับราชการส่วนท้องถิ่นทางด้านการศึกษา โดยไม่มีส่วนภูมิภาค

ข้อสนับสนุน

๑. การกระจายอำนาจไปที่จังหวัด จะทำให้จังหวัดสามารถรวบรวมพลังในการจัดการศึกษาเพื่อคนทั้งมวลได้
๒. การกระจายอำนาจไปที่สภาการศึกษาจังหวัดจะทำให้การจัดการศึกษาเป็นเอกภาพ
๓. การบริหารจากส่วนกลางไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นได้ทันท่วงที มีความอึดอัด ลำช้า
๔. การกระจายอำนาจไปให้ประชาชนจะทำให้ประชาชนได้มีส่วนดูแลการศึกษาในท้องถิ่นของตนเอง และมีส่วนร่วมให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา
๕. ควรกระจายอำนาจให้อยู่ในระดับอำเภอเพื่อดูแลจัดการศึกษาในอำเภอให้มีการศึกษาพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ

๖. ไม่ควรดูถูกประชาชนว่า เขาจะดูแลการศึกษาไม่ได้
๗. การกระจายอำนาจที่กล่าวว่ามีอยู่แล้วในปัจจุบันนี้ เป็นการกระจายที่ไม่จริง
๘. คนในแต่ละพื้นที่ควรจะดูแลกิจการทางการศึกษาเอง จะรอแต่ส่วนกลางไม่ทันกับปัญหาที่เกิดขึ้น
๙. การตั้งสภาการศึกษาเป็นนิติบุคคลคงไม่เป็นปัญหา เพราะวัดตั้ง ๓ หมื่นกว่าวัดยังเป็นนิติบุคคลได้
๑๐. การจัดระบบการศึกษานั้น ควรให้อำนาจต่อการกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ควรต้องให้มีการระดมทรัพยากรมาใช้ได้และสอดคล้องกับรากเหง้าของวัฒนธรรมเดิม
  ๑๑. ควรยึดหลักการกระจายอำนาจ และให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม
  ๑๒. ชุมชนควรเป็นผู้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
  ๑๓. การกระจายอำนาจจะทำให้เกิดความเสมอภาคในการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น
  ๑๔. การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเป็นกระแสที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ในปัจจุบันมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้รู้ในท้องถิ่นมากขึ้นสามารถจะเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น

ขัดแย้ง

๑. การตั้งผู้ปกครองมาช่วยงานของสภาการศึกษาจังหวัดไม่เป็นการง่ายที่จะได้บุคคลที่เหมาะสม
๒. ประเทศที่จัดการศึกษากระจายอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา กลับสนใจเรื่องหลักสูตรกลาง วัตถุประสงค์ระดับชาติ
๓. ระบบการศึกษารูปแบบใหม่น่าจะมีความสอดคล้องกับหน่วยราชการอื่น ๆ ด้วย
๔. การบริหารงานกระทรวงศึกษาธิการมีเพียงส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ไม่มีส่วนท้องถิ่น เช่น กระทรวงมหาดไทย
๕. ระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้รวมทั้ง สปช. ยังไม่ปรากฏความเสียหาย
๖. การกระจายอำนาจเพียงแต่เป็นความคิดของกระทรวงศึกษาธิการฝ่ายเดียว จะเป็นการยากในเมื่อหน่วยงานอื่นไม่ได้คิดจะกระจายอำนาจ
๗. ถ้าจะตั้งสภาการศึกษาจังหวัดก็เท่ากับตั้งกรมขึ้นอีก ๗๓ กรม เพราะนิติบุคคลที่เป็นส่วนราชการหมายถึงระดับกรมขึ้นไป ต่ำกว่านั้นไม่มี
๘. ร่างการตั้งสภาการศึกษาจังหวัด ควรจะรอสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองให้เอื้ออำนวยเสียก่อน (ไม่ใช่เวลานี้)
๙. ยังไม่ควรประชาสัมพันธ์ออกไปว่าจะกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนเพราะจะเกิดปัญหาตามมาภายหลัง จะมีการแทรกแซงต่าง ๆ จากผู้ที่ทำประโยชน์เพื่อตนเองมากมาย

๑๐. เป็นการเสี่ยงเกินไปที่จะเอาอนาคตของประเทศชาติไปฝากไว้กับองค์กรที่เรา
ยังไม่ทราบแน่นอนว่าประกอบด้วยผู้ใด และวางใจได้เพียงใด

๑๑. ระบบการใช้กรรมการจะต้องสิ้นเปลืองมากเพียงแต่เบี้ยประชุมสำหรับการ
ประชุมวันเดียวต่อเดือนก็อาจจะสิ้นไปถึง พันล้านบาท

๑๒. การกระจายอำนาจบางทีก็เป็นเพียงตัวอักษร ผู้บริหารก็ยังสามารถใช้อำนาจ
นอกเหนืออยู่ได้

๑๓. ดูไม่เป็นปัญหา ไม่ว่าจะป็นสภาการศึกษาจังหวัดหรือทบวงการศึกษาพื้นฐาน
ประเด็นสำคัญอยู่ที่ใครบ้างที่เข้าไปอยู่ในคณะกรรมการ

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
การจัดตั้งทบวงการศึกษาระดับพื้นฐาน

เหตุผล

ครูโรงเรียนประถมศึกษา ก่อน พ.ศ.๒๔๙๑ มีสถานภาพเป็นลูกจ้างและได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น ๆ ไม่เท่าเทียมกับข้าราชการครูประเภทอื่น และข้าราชการในสังกัดอื่น เป็นเหตุให้ครูขาดขวัญและกำลังใจ ผู้ที่มีความรู้และความสามารถส่วนใหญ่จะลาออกเมื่อมีโอกาสหางานที่ดีกว่าได้ การเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในสมัยนั้นจึงมีคุณภาพต่ำกว่าโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลโดยทั่วไป

ในปี พ.ศ.๒๔๙๑ รัฐบาลในขณะนั้นได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๑ มีผลให้ครูโรงเรียนประถมศึกษาได้รับการยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนมีการเลื่อนและปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการครูใหม่ให้เหมาะสม การยกฐานะของครูทำให้ครูมีขวัญกำลังใจเพิ่มขึ้น ผู้ที่มีคุณสมบัติทางครูเริ่มสมัครเข้ารับราชการเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา การปรับปรุงการประถมศึกษาในช่วงเดียวกันนี้ได้ประสบความสำเร็จและได้รับความร่วมมือจากครูโรงเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างดี

ต่อมาใน พ.ศ.๒๔๙๔ รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.๒๔๙๔ เป็นผลให้เกิดกรมประชาศึกษาขึ้นและมีกองการประถมศึกษาเกิดขึ้นในกรมประชาศึกษา เหตุผลสำคัญที่รัฐบาลได้จัดตั้งกรมประชาศึกษาขึ้นก็คือ รัฐบาลได้มองเห็นความสำคัญของการศึกษาประชาชนว่า เป็นงานวางรากฐานการศึกษาของทวยราษฎร์ เป็นการศึกษาภาคบังคับสำหรับพลเมืองทุกคนทั้งนี้ได้รับงบประมาณการใช้จ่ายประจำปีมากกว่ากระทรวงบางกระทรวงเสียอีก กรมประชาศึกษาที่ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมสามัญศึกษา

รวบรวมจากข้อคิดเห็นที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่าง ๆ

ใน พ.ศ.๒๕๐๙ รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการโอนโรงเรียนประถมศึกษาบางประเภทไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๙ มีผลให้โรงเรียนประชาบาลนอกเขตเทศบาลทุกโรงเรียนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในบังคับบัญชาของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และได้ตั้งกองขึ้นมารับงานใหม่คือ กองการศึกษาประชาบาล โดยชื่ออ้างว่า เพื่อให้การศึกษาอยู่ภายใต้การบริหารของท้องถิ่น

ต่อมาเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๓ ได้มีการโอนการศึกษาประชากรกลับมาอยู่ภายใต้การจัดการของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จากการคืนร่นต่อผู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาแนวคิดที่จะจัดตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้าได้อุบัติขึ้นแล้วในขณะนั้น

การตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้า เป็นแนวคิดที่จะสร้างความมั่นคงให้แก่การประถมศึกษา ทำให้ครูประถมศึกษามีสถานภาพและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่น ๆ และครูประเภทอื่น สร้างความเป็นเอกภาพให้แก่การจัดการศึกษาค้นคว้า ในขณะเดียวกันทบวงการศึกษาค้นคว้ามีวิธีการกระจายอำนาจไปให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้เช่นกัน

ที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ได้ให้เหตุผลสนับสนุนการจัดตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมดังนี้

๑. การดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการนั้นเป็นการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจซึ่งทำให้เกิดความล่าช้า

๒. ระบบของ สปช.ปัจจุบันเป็นระบบที่มีการกระจายอำนาจมากที่สุดยิ่งกว่างานอื่น ๆ อยู่แล้ว

๓. การรวมงานของกรมต่าง ๆ ๑๔ กรม เข้าอยู่ภายใต้สภากาการศึกษาจังหวัดไม่น่าจะทำได้ เพราะแม้แต่ระดับกระทรวงเองก็ยังไม่สามารถทำได้

๔. การตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้า เป็นการส่งเสริมศักดิ์ศรีของครูโรงเรียนประถมศึกษา

๕. การตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้าไม่ได้สิ้นเปลืองงบประมาณเพิ่มขึ้นมากมายเป็นเพียงตั้งตำแหน่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเท่านั้น

๖. ถ้าแยกหน่วยงานการศึกษาออกเป็น ๓ ส่วน ก็จะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และทบวงการศึกษาค้นคว้า

การจัดตั้งทบวงการศึกษาค้นคว้า จะใช้หลักการกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นหลักการเดิมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายดังนี้

๑. สร้างให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา

๒. ยกระดับคุณภาพการศึกษา

วิธีการ

๑. จัดให้มีทบวงการศึกษาค้นคว้าทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาค้นคว้าให้แก่เยาวชนไทยจนถึงอายุ ๑๔-๑๕ ปี

๒. ให้มี สมัชชาทบวงการศึกษาค้นคว้า เพื่อเสนอแนะการปฏิบัติงานแก่คณะกรรมการทบวงการศึกษาค้นคว้า

๓. ให้มีคณะกรรมการทบวงการศึกษาค้นคว้า ทำหน้าที่จัดทำนโยบายกำหนดแผนและงบประมาณกำหนดมาตรฐานทางด้านวิชาการและมาตรฐานวิชาชีพออกกฎระเบียบและรับข้อเสนอแนะจากสมัชชามาปฏิบัติ

๔. ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐานทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาพื้นฐานและหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันการศึกษาพื้นฐานซึ่งเป็นสถาบันระดับจังหวัด

๕. ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาทำหน้าที่ประสานงานเสนอแนะการแต่งตั้งผู้บริหารโรงเรียนและหน้าที่อื่น ๆ เกี่ยวกับสำนักงานพัฒนาการศึกษาซึ่งเป็นสำนักงานระดับอำเภอ

๖. ให้มีคณะกรรมการศูนย์การศึกษาพื้นฐานทำหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนบริหารเสนอแนะ และหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับศูนย์การศึกษาพื้นฐานซึ่งเป็นศูนย์ดูแลโรงเรียนในพื้นที่

เงื่อนไข

๑. การจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานได้สำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับฝ่ายนิติบัญญัติ

๒. ถ้าจะตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานควรจะรวมระดับมัธยมเข้าไว้ด้วย

๓. ถ้าจะตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน ควรจะเป็นทบวงอยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อสนับสนุน

๑. ครูได้ถูกกดดันมามาก จึงได้เรียกร้องให้มีทบวง

๒. ระบบของทบวง อยู่ในระบบบริหารราชการแผ่นดิน การเรียกร้องจึงอยู่ในระบบ

๓. ระบบของ สปช. ปัจจุบัน เป็นระบบที่มีการกระจายอำนาจมากที่สุดอยู่แล้ว

เพราะมีผู้แทนของประชาชนเข้าไปนั่งอยู่ในคณะกรรมการ

๔. การรวมงานของกรมต่าง ๆ ๑๔ กรม เข้าอยู่ในสภาการศึกษาจังหวัดไม่อาจจะทำได้เพราะแม้แต่ระดับกระทรวงเองก็ยังไม่สามารถทำได้

๕. ภารกิจของครูโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกับโรงเรียนประเภทอื่นเพราะต้องรับผิดชอบหนักกว่าโรงเรียนประเภทอื่น

๖. ครูโรงเรียนประถมศึกษาได้ต่อสู้เรื่องการตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานมาโดยตลอด

๗. การอยู่กับกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าไม่มีปัญหาก็คงอยู่ได้ แต่ปัจจุบันนี้มีปัญหาและไม่เป็นปกติสุข

๘. การที่ สปช. มีความประสงค์จะขอแยกตัวเองออกไป แสดงว่ากำลังมีปัญหาและอาจมีปัญหามากกว่าที่กระทรวงคาดคิดไว้ก็ได้

๙. ถ้าหากมีการมอบอำนาจกันจริง ๆ ให้กับระดับล่าง (เช่น โรงเรียน) ก็เป็นการกระจายอำนาจอยู่แล้ว

๑๐. ครูโรงเรียนประถมศึกษา มีทุกข์มหาศาล เพราะยังขาดแคลนอะไร ๆ ทุกอย่าง และต้องทำงานหนักมาก แต่มีสวัสดิการน้อยมาก

๑๑. นโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา ไม่ได้เขียนว่า ให้มีสภาการศึกษาจังหวัด เพียงแต่เขียนว่า ให้สถานศึกษามีความคล่องตัว

๑๒. ถ้าให้หน่วยงานที่ตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลสภาการศึกษาจังหวัดคงตั้งได้ยากแต่ทบวงการศึกษาพื้นฐานนั้น สามารถทำได้

๑๓. การตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน สามารถจะกระจายอำนาจได้ และให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้

๑๔. ถ้าตั้งเป็นทบวง และให้เสรีภาพแก่สถานศึกษา สถานศึกษาก็น่าจะพอใจเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยมีความพอใจที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้เสรีภาพมากขึ้น

๑๕. ควรจะติดตามความเคลื่อนไหวทางความคิดของครู สมัยนี้ครูประถมศึกษาสำเร็จปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก มีความเป็นหัวหน้าเมืองของตนเอง ผู้ใหญ่ควรสนับสนุนมิใช่ขัดขวาง

๑๖. การศึกษาจะเจริญได้ไม่ได้อยู่ที่ผู้บริหารในกระทรวง แต่อยู่ที่การทุ่มเทชีวิตจิตใจเพื่อการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา

๑๗. บุคคลต่าง ๆ ที่จะมาเป็นกรรมการ (เพื่อบริหารการศึกษา) นั้น เขาอาจไม่ได้สำนึกในความรับผิดชอบ ผู้ที่รับผิดชอบจริง ๆ ในงานนี้ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น

๑๘. การบริหารงานบุคคลในปัจจุบันนี้ ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมจาก ก.ค.

๑๙. ในอีกแง่หนึ่ง การตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน ทำให้เกิดเอกภาพของการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้เหมือนกัน

๒๐. งบประมาณปัจจุบันนี้ต้องไปผ่านกองแผนงาน สป. ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว

๒๑. คนที่จะแก้ปัญหาได้ดีนั้น คือคนที่อยู่กับปัญหานั้น

๒๒. การบริหารงานบุคคลตามเจตเจตจำนงจริง ๆ มุ่งที่จะกระจายอำนาจ แต่ในที่สุดก็เป็นการแบ่งอำนาจตามลำดับของข้าราชการซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์เดิม

๒๓. นอกจากทบวงการศึกษาพื้นฐาน ซึ่งเป็นนิติบุคคล ก็สามารถที่จะให้หน่วยบริหารล่าง ๆ ลงไปเป็นนิติบุคคลได้

ข้อแย้ง

๑. จะทำให้เกิดปัญหาว่าเมื่อมีทบวงการศึกษาพื้นฐานแล้วการศึกษาระดับอื่น ๆ จะต้องยกระดับเป็นทบวงด้วยหรือไม่

๒. การตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานไม่เป็นการกระจายอำนาจ

๓. การตั้งทบวงไม่ได้มีจุดกำเนิดจากทางด้านวิชาการแต่เป็นเรื่องการขัดแย้งระหว่างผู้บริหารระดับสูง

๔. การศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่มีประเทศใดที่การประถมศึกษาแยกออกไปจากกระทรวงศึกษาธิการ

๕. การจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก และถ้าหากทำจะเกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างมโหฬาร

๖. จะต้องระมัดระวังความไม่ต่อเนื่องระหว่างระดับประถมและมัธยม
๗. ข้อมูลจากการวิจัยและสัมมนามากมายชี้ว่าควรต้องทำหน่วยราชการให้เล็กลง
และอ่อนตัวลง

๘. การศึกษาในอนาคตควรมุ่งให้เกิดบูรณาการ ไม่แบ่งเป็นแท่งเป็นท่อน
๙. สถานการศึกษาจังหวัดยังพร้อมที่จะปรับปรุงหลักการให้เหมาะสมได้อีก
๑๐. ยิ่งองค์กรใหญ่เบื้องล่างก็จะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมน้อย
๑๑. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประชาชนมีภูมิปัญญา
๑๒. การจัดระบบการศึกษานั้น ควรให้อำนาจต่อการกระจายอำนาจให้มากที่สุด ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมมากที่สุดอันเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตยสามารถระดมทรัพยากรมาใช้ได้ สอดคล้องกับรากเหง้าวัฒนธรรมเดิมของท้องถิ่น

๑๓. ประเทศไทย ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยไม่ควรเรียกร้องโดยการบีบบังคับ

๑๔. หน่วยงานส่วนกลางในระยะหลัง ๆ นี้ ได้รวมอยู่ส่วนกลางมากขึ้นอำนาจที่ควรจะมีมอบให้จังหวัด อำเภอ และโรงเรียน ตามกฎหมายก็ไม่มอบให้

๑๕. ไม่ควรที่จะตั้งข้อรังเกียจ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือภรรยาผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ให้เข้ามาเป็นกรรมการในสภาการศึกษาจังหวัด ครูโรงเรียนประถมศึกษาควรจะมีใจในตนเอง

๑๖. การศึกษาได้ทำกันมาแล้วเป็นเวลา ๑๐๐ ปี จะยุบหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้มาได้อย่างไร

๑๗. เราวิจารณ์ว่ากระทรวงศึกษาธิการมี ๑๔ กรม ๑๔ องค์ชาย การจะแยกอะไรออกไป ค่อนข้างทำได้ยาก

๑๘. จะทำเรื่องการศึกษาต้องคิดทั้งระบบ ไม่ควรคิดเฉพาะด้านการบริหารซึ่งเป็นเรื่องย่อย

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

๑. การประสานงานความสามัคคีเป็นเรื่องสำคัญปัญหาเกิดขึ้นเพราะขาดการประสานงานและความสามัคคี

๒. ขอให้โรงเรียนทุกโรงเรียนระมัดระวังการใช้ ร หรือ ล ให้ถูกต้อง

๓. ขอเสนอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาการจัดการศึกษาของไทย เช่น ปรัชญา หลักสูตร การบริหาร เพื่อประนีประนอมและแสวงหาแนวคิดร่วมกัน

เรื่องของมหาวิทยาลัยและการศึกษาประเภทอื่น ๆ

ข้อคิดเห็น

๑. การศึกษาเพื่อมวลชนนั้น หมายถึงการศึกษาทุกระดับไม่เฉพาะแต่ระดับประถมศึกษา
๒. ควรกระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไปให้ถึงประชาชนในส่วนภูมิภาคมากขึ้น
๓. การศึกษาเป็นเรื่องขององค์รวมไม่ควรแยกเป็นเสี่ยง
๔. แทนที่จะเลือกเป็น สภา หรือ ทบวง น่าจะเลือก กระจายอำนาจ ไปให้ถึงโรงเรียน
๕. ขอให้กระทรวงศึกษาธิการมุ่งส่งเสริมพุทธศาสนาให้เข้มงวดกวดขัน
๖. มหาวิทยาลัยเปิดยังได้รับการสนับสนุนน้อยทั้ง ๆ ที่ได้ช่วยการศึกษาของประเทศมามาก และอาจารย์ทำหน้าที่ถึง ๒ เท่า ของมหาวิทยาลัยปกติ

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

วิเคราะห์ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ตามที่คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ณ ห้องประชุมของรัฐสภา ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๓๖ นั้น

คณะกรรมการได้วิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากการสัมมนาครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

๑. ความเป็นมา

หลังการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ แล้ว รัฐบาลโดยการนำของ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษาว่า "๘.๑.๗ กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค และไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของทุก ๆ ระดับอย่างชัดเจน ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการเลือกวิธีการจัดดำเนินงานตามนโยบายรวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในชุมชนในรูปคณะกรรมการการศึกษา"

นโยบายนี้ทางฝ่ายบริหารโดยกระทรวงศึกษาธิการได้นำมาเตรียมแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติโดยได้เสนอแนวความคิดการกระจายอำนาจไปสู่จังหวัดในรูป "สภาการศึกษาจังหวัด" ซึ่งจะเป็นองค์กรนิติบุคคลประกอบด้วยกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งและเลือกตั้งจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารการศึกษา คุรุองค์กรท้องถิ่นหรือองค์กรเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ

ในขณะเดียวกันฝ่ายกลุ่มครูประถมศึกษาได้เสนอความคิดที่จะจัดตั้งทบวงการศึกษาระดับพื้นฐานขึ้น โดยแยกงานการประถมศึกษาไปอยู่ภายใต้หน่วยงานใหม่นี้ซึ่งเป็นรูปแบบที่ขัดแย้งแนวคิดในการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด ที่กระทรวงศึกษาธิการนำเสนอ

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรจึงได้จัดการสัมมนาครั้งนี้ขึ้นเพื่อรับฟังความเห็นทั้งสองฝ่าย เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาทางเลือกเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว

๒. การสัมมนาเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

การสัมมนาที่จัดขึ้นนี้ได้มีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานต่าง ๆ ประมาณ ๗๕๖ คน ทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครูโรงเรียนประถมศึกษา ผู้แทนกรมสามัญศึกษา วิทยาลัยครู และกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสมาคม องค์กรเอกชน องค์กรของรัฐและรัฐวิสาหกิจ คณะผู้จัดการสัมมนาได้เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้ถกแถลงในประเด็นการตั้งสภาการศึกษาจังหวัด และการตั้งทบวงการศึกษาระดับพื้นฐานอย่างกว้างขวาง รายงานการประชุมสัมมนาครั้งนี้ได้จัดบันทึกไว้โดยละเอียดเต็มตามข้อความที่อภิปราย

๓. การวิเคราะห์รายงานการสัมมนา

เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการได้ทำการวิเคราะห์รายงานเบื้องต้นการสัมมนา โดยตั้งหัวข้อไว้ดังนี้

๑. เหตุผลของการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด และทบวงการศึกษาพื้นฐาน
๒. วิธีการจัดของแต่ละรูปแบบ
๓. ข้อสนับสนุนของแต่ละรูปแบบ
๔. ข้อแย้งของแต่ละรูปแบบ
๕. เงื่อนไขถ้าจะดำเนินการแต่ละรูปแบบให้มีความสำเร็จ

รายละเอียดปรากฏในเอกสารส่วนที่ ๔ สรุปการอภิปราย (ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดและทบวงการศึกษาพื้นฐาน รวบรวมจากเอกสารและการอภิปราย ในระหว่างวันที่ ๒๖ และ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖) จากรายงานการวิเคราะห์เบื้องต้นพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. เหตุผลของการจัดตั้งแต่ละรูปแบบ

สภาการศึกษาจังหวัด เพื่อกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้เกิดความเป็นเอกภาพโดยการรวมงานของกรมต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน ขจัดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานในระดับจังหวัดและอำเภอ ทำให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและผู้เรียน

ทบวงการศึกษาพื้นฐาน เพื่อกระจายอำนาจอันเป็นหลักการเดิมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพของการศึกษา

ข้อสังเกต ทั้งสองรูปแบบดังเหตุผลของการจัดตั้งว่าเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจ ดังนั้นจึงควรวิเคราะห์ว่าความจริงแล้วรูปแบบทั้งสองรูปแบบใดน่าจะเอื้อต่อการกระจายอำนาจมากกว่า ซึ่งจะต้องดูต่อไปในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการ

๒. วิธีการ

สภาการศึกษาจังหวัด ระดับกระทรวง เปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติเป็นพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัดให้มีสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจังหวัดรวมงานต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการไว้ด้วยกัน และให้มีสภาการศึกษา มีกรรมการจากผู้บริหารการศึกษา ครู องค์กรท้องถิ่น หรือองค์กรเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในระดับอำเภอให้มีส่วนการศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาซึ่งมาจากผู้บริหารและครู ในระดับสถานศึกษาให้มีคณะกรรมการบริหาร มาจากผู้บริหารโรงเรียนและครูในระดับสถานศึกษาให้มีคณะกรรมการบริหาร มาจากผู้บริหารโรงเรียนและครู

ทบวงการศึกษาพื้นฐาน มีทบวงการศึกษาพื้นฐานสมัชชาการศึกษาพื้นฐานและคณะกรรมการทบวงการศึกษาพื้นฐานในส่วนกลาง มีคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐานในระดับจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาในระดับอำเภอและคณะกรรมการศูนย์การศึกษาพื้นฐานในระดับพื้นที่ กรรมการในทุกระดับเป็นผู้ที่อยู่ในวงราชการไม่มีประชาชนเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการ

ข้อสังเกต รูปแบบทั้งสอง ประชาชนยังมีส่วนร่วมน้อย หรือไม่มีเลย เพราะบุคคลในคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นข้าราชการการกระจายอำนาจในลักษณะนี้จึงไม่ต่างกับการมอบอำนาจ คือ หน่วยงานระดับสูง มอบภาระรับผิดชอบให้หน่วยงานระดับต่ำปฏิบัติ ผู้ที่รับมอบงานไปปฏิบัติก็คือ ข้าราชการซึ่งต้องรับผิดชอบต่อหน่วยงานที่เป็นผู้สั่งให้ปฏิบัติความคิดเห็นและความต้องการจากประชาชนไม่มีช่องทางที่จะเข้ามาสู่คณะกรรมการต่าง ๆ ได้ ถ้าต้องการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงควรพิจารณาให้ผู้แทนของประชาชนได้เข้ามาอยู่ในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ โดยมีสัดส่วนที่เหมาะสม

อนึ่ง ในส่วนที่แตกต่างกันอีกประการหนึ่งระหว่างรูปแบบทั้งสองก็คือ รูปแบบของสภาการศึกษาจังหวัด มีส่วนส่งเสริมความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษาในขณะที่ทบวงการศึกษาพื้นฐานจะแยกออกไปจากการบริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ข้อสนับสนุน

สภาการศึกษาจังหวัด สมาชิกให้เหตุผลสนับสนุนการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดในสาระสำคัญคือ เป็นการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนมีส่วนดูแลการศึกษาการแก้ปัญหาต่าง ๆ จะเป็นไปโดยรวดเร็ว ไม่ล่าช้าและทำให้เกิดเอกภาพในการจัดการศึกษาสามารถระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการมาใช้ได้

ทบวงการศึกษาพื้นฐาน สมาชิกได้ให้เหตุผลสนับสนุนว่าทบวงการศึกษาพื้นฐานสามารถกระจายอำนาจให้บุคคลในท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้ ครูประถมศึกษาดังกล่าวต้องการทบวงเพราะต้องการให้งานมีความคล่องตัว และมีสถานภาพที่ดี การจัดตั้งองค์กรอื่นขึ้นมาไม่แน่ใจว่าจะทุ่มเทชีวิตจิตใจให้แก่งานประถมศึกษายังเพียงพอผู้ที่จะแก้ปัญหาได้ดีคือผู้ที่อยู่กับปัญหานั้น

ข้อสังเกต เหตุผลเกี่ยวกับการกระจายอำนาจคงเป็นเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว กล่าวคือขึ้นอยู่กับนิยามของการกระจายอำนาจการกระจายอำนาจควรกระจายให้แก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนควรจะเข้ามาเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ และมีอำนาจที่แท้จริงในการตัดสินใจ ถ้าใช้เกณฑ์นี้เป็นหลักในการตัดสินใจ รูปแบบทั้งสองก็ยังไม่ใช่การกระจายอำนาจ

เหตุผลข้ออื่น ๆ นั้น จะเห็นว่าเป็นการมองคนละด้านในขณะที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งที่ความเป็นเอกภาพ ผู้สนับสนุนทบวงการศึกษาพื้นฐาน มุ่งให้เกิดความคล่องตัวและต้องการให้ครูมีสถานภาพที่ดี ซึ่งจุดแตกต่างนี้ควรจะต้องหาทางแก้ไขให้เข้าหากันได้

อย่างไรก็ตาม สมาชิกในที่สัมมนาได้ให้ทางเลือกไว้อีกทางหนึ่ง คือ การกระจายอำนาจไปที่โรงเรียน แทนที่จะกระจายไปในรูปแบบสภาการศึกษาจังหวัด หรือทบวงการศึกษาศึกษาพื้นฐาน

๔. ข้อแย้ง

สภาการศึกษาจังหวัด สมาชิกในที่สัมมนาให้เหตุผลแย้งรูปแบบสภาการศึกษาจังหวัดว่า การดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่เป็นการง่ายที่จะได้บุคคลที่เหมาะสม รูปแบบสภาการศึกษาจังหวัดไม่สอดคล้องกับการบริหารของหน่วยราชการอื่น ๆ ถ้าหน่วยราชการอื่น ๆ ไม่คิดกระจายอำนาจการกระจายอำนาจไปฝ่ายเดียว ดูจะเป็นการยากไม่ควรเสี่ยงเอาอนาคตของการศึกษาไปฝากไว้กับองค์กรที่ไม่ทราบแน่นอนว่าประกอบด้วยผู้ใดบ้าง

ทบวงการศึกษาศึกษาพื้นฐาน สมาชิกในที่สัมมนาให้เหตุผลแย้งรูปแบบทบวงการศึกษาศึกษาพื้นฐานว่าไม่เป็นการกระจายอำนาจไม่มีแบบอย่างประเทศใดที่แยกประถมศึกษาไปจากกระทรวงศึกษาธิการ เพราะจะเกิดความไม่ต่อเนื่องระหว่างประถมและมัธยม และการศึกษาจะถูกแบ่งเป็นท่อนเป็นตอน ปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่เป็นเอกภาพอยู่แล้ว การจัดตั้งหน่วยงานนี้ขึ้นมาจะยิ่งทำให้เพิ่มปัญหานี้มากยิ่งขึ้น

ข้อสังเกต ข้อแย้งเหล่านี้ ในสาระสำคัญเป็นเช่นเดียวกับที่กล่าวมาในข้อก่อน ๆ สำหรับรูปแบบสภาการศึกษาจังหวัด สมาชิกได้แสดงความกังวลในเรื่ององค์กรที่จะตั้งขึ้นนี้ว่า เกรงจะได้บุคคลที่ไม่เหมาะสมมาเป็นกรรมการ และเห็นว่าเป็นการเสี่ยงที่จะฝากอนาคตไว้กับองค์กรนี้ และที่สำคัญก็คือ กระทรวงศึกษาธิการจะกระจายอำนาจไปฝ่ายเดียวโดยหน่วยราชการอื่น ๆ ไม่ได้ดำเนินการอย่างเดียวกันด้วย ซึ่งจะเป็นไปได้ยาก ในส่วนรูปแบบทบวงการศึกษาศึกษาพื้นฐานนั้น ข้อแย้งจะเน้นในจุดความไม่เป็นเอกภาพ ความไม่ต่อเนื่อง การไม่กระจายอำนาจ

ความกังวลเกี่ยวกับตัวบุคคลที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการในสภาการศึกษาจังหวัด เป็นเรื่องที่ควรตระหนักและหาวิธีแก้ไข ถ้าหากจะเลือกใช้รูปแบบนี้ เพราะการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการบางกรณี ปรากฏว่ามีผลประโยชน์ส่วนบุคคล และกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้งานของคณะกรรมการได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ดังที่ทราบอยู่แล้ว ส่วนข้อที่กระทรวงศึกษาธิการจะกระจายอำนาจไปฝ่ายเดียวนั้นก็เป็นเรื่องที่ควรตระหนักเช่นกัน อย่างไรก็ตาม การกระจายอำนาจลงไปสู่องค์กรที่ตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะย่อมจะทำได้ขึ้นอยู่กับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ในกรณีของ สปช. เป็นต้น แม้ในต่างประเทศการกระจายอำนาจลักษณะนี้ก็มีตัวอย่างปรากฏ ส่วนข้อแย้งเกี่ยวกับรูปแบบทบวงการศึกษาศึกษาธิการ ทำให้เกิดความไม่เป็นเอกภาพในการจัดการศึกษาของชาติมากขึ้น

๕. เงื่อนไข

สภาการศึกษาจังหวัด เพื่อดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จในการจัดรูปแบบการบริหารลักษณะนี้ สมาชิกในที่สัมมนาได้ให้แนวคิดที่ควรจะต้องค่อยเป็นค่อยไป อาจจะดำเนินการในลักษณะมอบอำนาจก่อน ระยะยาวจึงค่อยกระจายอำนาจการกระจายอำนาจต้องทำด้วยความจริงใจ และมีแนวความคิดแตกต่างไปอีกว่า การกระจายอำนาจควรกระจายไปที่โรงเรียนและหรืออำเภอ สำหรับจังหวัด ควรเป็นแต่ฝ่ายส่งเสริม

ทบวงการศึกษาพื้นฐาน เพื่อดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จในการจัดรูปแบบการบริหารลักษณะนี้ สมาชิกในที่สัมมนาได้ให้แนวคิดที่ควรจะต้องรวมระดับมัธยมต้นไว้ด้วยในโครงสร้างการศึกษาพื้นฐาน และควรจะเป็นทบวงภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อสังเกต ทั้งสองรูปแบบที่นำเสนอ สมาชิกในที่สัมมนาเห็นว่า มีเงื่อนไขที่จะต้องพิจารณาก่อนที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ในบรรดาเงื่อนไขนั้นได้เสนอทางเลือกที่จะกระจายอำนาจไปที่โรงเรียนอยู่ด้วย นอกจากนั้นยังเห็นว่ากระจายอำนาจควรจะต้องค่อยเป็นค่อยไป สำหรับเงื่อนไขในส่วนทบวงการศึกษาพื้นฐานนั้นเห็นว่าควรได้รวมระดับมัธยมเข้าไว้ด้วย และควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

ความเห็นของคณะกรรมการ

ที่ประชุมสัมมนาเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" มีความคิดค่อนข้างจะสอดคล้องต้องกันว่า ควรจะมีการกระจายอำนาจในการบริหารการศึกษา ซึ่ง สอดรับกับนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันที่จะดำเนินการให้มีการกระจายอำนาจ แต่ที่ประชุมยังมีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ในวิธีการกระจายอำนาจฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการต้องการให้มีการตั้งสภาการศึกษาจังหวัด ฝ่ายผู้แทนองค์กรครูประถมศึกษาต้องการให้มีการตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน

ทั้งสองฝ่ายได้ชี้แจงคุณสมบัติของรูปแบบ อย่างไรก็ตาม ยังมีเหตุผลเพิ่มเติมของแต่ละฝ่ายที่เป็นข้อควรพิจารณา กล่าวคือทางด้านกระทรวงศึกษาธิการมุ่งที่จะให้สภาการศึกษาจังหวัดเป็นจุดรวมการทำงานของหน่วยงานการศึกษาทุกกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นั่นก็คือมุ่งให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารการศึกษา ในขณะที่ฝ่ายผู้แทนองค์กรครู-ประถมศึกษา มองว่าการตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐานจะทำให้งานมีความคล่องตัว ครุมีสถานภาพที่ดี เป็นการปกครองตนเองโดยครูประถมศึกษาด้วยกันไม่ใช่โดยองค์กรอื่นที่ไม่แน่ใจว่าจะอุทิศตนให้แก่งานประถมศึกษา

จากการแตกต่างของแนวคิดทั้งสองฝ่าย จะเห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรบริหารงาน น่าจะแสวงหาวิธีที่ได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย แทนที่จะมุ่งแต่ด้านใดด้านหนึ่ง นั่นคือ

๑. ควรมีการกระจายอำนาจให้ประชาชนและหรือองค์กรชุมชนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๒. ควรจะมีความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษา

๓. ควรมีการบริหารโดยครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า ในขณะนี้ยังไม่มีทางออกอันเป็นที่ยอมรับกันทุกฝ่ายในการกระจายอำนาจไปที่ระดับจังหวัด ได้มีแนวความคิดอีกแนวหนึ่งที่มุ่งกระจายอำนาจไปที่ระดับปฏิบัติ คือระดับโรงเรียน โดยเห็นว่าถ้ากระจายอำนาจไปที่โรงเรียนได้ผลก็จะตกอยู่กับนักเรียนและประชาชนให้ทันที ไม่ต้องเสียเวลาในการดำเนินการในระดับจังหวัด ซึ่งยังเป็นที่ได้แย้งกันอยู่ ทั้งนี้จะเป็นการสอดคล้องรับกับนโยบายของรัฐบาลที่ว่า จะ "กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น..." และเมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับรูปแบบการบริหารการศึกษาในต่างประเทศ โดยเฉพาะของอิตาลีและอังกฤษจะเห็นว่าทั้งสองประเทศได้กระจายอำนาจไปที่ระดับโรงเรียนมากขึ้น แทนที่จะมุ่งที่ระดับจังหวัดเท่านั้น ซึ่งทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการก็ได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาอย่างจริงจัง อยู่ในขณะนี้

อย่างไรก็ตาม ความหมายของคำว่า "กระจายอำนาจ" ควรจะต้องตีความให้เหมาะสม นอกจากจะเป็นการกระจายอำนาจไปที่องค์คณะบุคคลแล้ว ในองค์คณะบุคคลจะต้องมีตัวแทนจากประชาชนโดยเฉพาะผู้ปกครองในสัดส่วนที่เหมาะสมด้วยเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลานของเขา

นอกจากตัวแทนจากบิดามารดา ก็ควรมีตัวแทนของครู ตัวแทนของเจ้าหน้าที่การศึกษาท้องถิ่นและตัวแทนของชุมชนรวมอยู่ด้วย การมีตัวแทนของครูอยู่ในองค์คณะบริหารนี้จะทำให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอันเป็นไปตามเสียงเรียกร้องของครูด้วย

ในด้านความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษานั้น คณะกรรมการได้ตระหนักในความจำเป็นและเห็นสมควรยืนยันในหลักการนี้ โดยจะขอให้ฝ่ายบริหารคือ กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันของหน่วยงานของกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในระดับจังหวัด โดยเฉพาะในด้านนโยบาย การวางแผนและการประสานงานอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพื่อการมีเป้าหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีการประสานงานระหว่างกันในขณะที่เดียวกันที่เห็นสมควรสนับสนุนให้กระทรวงศึกษาธิการแสวงหาวิธีการกระจายอำนาจลงไปสู่จังหวัดและอำเภอให้มากขึ้นเพื่อแก้ไขความล่าช้าและทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติราชการในการกระจายอำนาจลงไปสู่จังหวัดและอำเภอนั้นคณะกรรมการประสงค์จะเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับเพื่อเป็นการสนับสนุนหลักการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

โครงการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"
จัดโดย
คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการมายาวนาน ตั้งแต่สมัยที่เป็นกลุ่มชนในอดีตกาล สมัยกรุงสุโขทัย ต่อเนื่องมาจนถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น นั้น ได้อาศัยบ้านและวัดเป็นสถาบันหลักในการจัดการศึกษาของชาติมาโดยตลอด แต่ไม่ได้จัดให้เป็นระบบ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนากระทรวงธรรมการขึ้น เพื่อมารับผิดชอบในการจัดการศึกษาของชาติ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการศึกษาของไทยที่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยเฉพาะ และมีการบริหารการศึกษาอย่างเป็นระบบ

ในปี พ.ศ. ๒๔๘๔ กระทรวงธรรมการเปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการศิลปากร มีหน่วยงานระดับกรมจำนวน ๘ กรม กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น ได้ดำเนินการวางแผนนโยบายและจัดการการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ รัฐบาลในสมัยนั้นได้จัดตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติให้ทำหน้าที่วางแผน และกำหนดนโยบายการศึกษา และในปีนั้นเองก็ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยโอนกรมมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีผลทำให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาบางส่วนไปอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาภายหลังเปลี่ยนมาเป็นการรับผิดชอบของทบวงมหาวิทยาลัย

การจัดการประถมศึกษาในนั้น ได้มีการผลัดเปลี่ยนความความรับผิดชอบระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงมหาดไทย ได้มีการผลัดเปลี่ยนความรับผิดชอบระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงมหาดไทยหลายครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายและเจตนารมณ์ทางการเมืองของรัฐบาลแต่ละสมัย เช่น การโอนการศึกษาประชาบาลไปขึ้นกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน พ.ศ. ๒๕๐๙ และโอนกลับมาอยู่ภายใต้การจัดการของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู แยกการบริหารบุคคลของข้าราชการครูออกจากคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และครูสภา

ความเป็นมา

หลังการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ แล้ว รัฐบาลโดยการนำของ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายทางการศึกษาที่สำคัญข้อหนึ่งคือ

"๘.๑.๗ กระจายอำนาจการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและไปสู่สถานศึกษาให้มากขึ้น โดยการกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของหน่วยงานทุกระดับอย่างชัดเจน ให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการเลือกวิธีการจัดดำเนินงานตามนโยบายรวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในชุมชนในรูปแบบคณะกรรมการการศึกษา"

เมื่อรัฐบาลได้เข้าบริหารประเทศหลังการแถลงนโยบายแล้ว ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ แนวคิดเรื่องสภาการศึกษาจังหวัดจึงได้เกิดขึ้น ซึ่งที่ระดับจังหวัดนั้นได้มีคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ดำเนินงานอยู่ก่อนแล้ว

นักการศึกษา นักวิชาการ ข้าราชการครู ตลอดจนบุคคลทุก ๆ ฝ่ายต่างให้ความสนใจแต่ในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นเสมือนต้นคิดในเรื่องสภาการศึกษาจังหวัดก็ยังมีได้ชี้แจงรายละเอียดให้ผู้สนใจได้ทราบและเข้าใจจึงทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ไปต่าง ๆ นานา

กลุ่มบุคคลที่เคลือบแคลงต่อแนวความคิดนี้มากที่สุดคือ กลุ่มครูประถมศึกษา โดยมีความเห็นค่อนข้างจะขัดแย้ง กล่าวคือ ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ชมรมครูประชาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จัดให้มีการประชุมขึ้นที่โรงแรมขอนแก่นไฮเต็ล และมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า บรรดาครูประถมศึกษาไม่ต้องการสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจังหวัด แต่ต้องการแยกตัวไปจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน และขวัญกำลังใจของครู

จากความคิดเห็นที่แตกต่างดังกล่าว คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎรในฐานะองค์กรนิติบัญญัติของชาติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในคราวประชุมวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๓๕ จึงมีมติให้มีการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งในฐานะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติ ผู้ให้บริการ ถึงข้อดีข้อเสียของการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัดหรือสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจังหวัด และการจัดตั้งทบวงการศึกษาพื้นฐาน

๒. เพื่อทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาไปสู่ภูมิภาค

๓. เพื่อทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในการจัดการศึกษาของชาติจากนัก-
วิชาการ นักการศึกษา ครูอาจารย์ นักการเมือง ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กำหนดการสัมมนา

วันที่ ๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

สถานที่จัดสัมมนา

ห้องประชุมรัฐสภา

ผู้เข้าสัมมนา

ประกอบด้วย

๑. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒. คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการการศึกษา
และวัฒนธรรม วุฒิสภา คณะละ ๑๗ ท่าน
๓. ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำ
คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ๑๒ ท่าน
๔. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ๒๔๐ ท่าน สำนักงาน
การศึกษากรุงเทพฯ ๒๐ ท่าน และสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น ๓๐ ท่าน
๕. ผู้แทนมหาวิทยาลัยของรัฐ ๒๐ ท่าน มหาวิทยาลัยเอกชน ๒๐ ท่าน และทบวง
มหาวิทยาลัย ๑๐ ท่าน
๖. ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๖ ท่าน ศึกษาธิการเขตและศึกษา-
ธิการจังหวัด ๑๖ ท่าน
๗. ผู้แทนกรมสามัญศึกษา ๕๐ ท่าน
๘. ผู้แทนวิทยาลัยครู ๕๐ ท่าน
๙. ผู้แทนกรมการศึกษานอกโรงเรียน ๑๐ ท่าน
๑๐. ผู้แทนกรมพลศึกษา ๑๐ ท่าน
๑๑. ผู้แทนกรมอาชีวศึกษา ๕ ท่าน
๑๒. ผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ๕ ท่าน
๑๓. ผู้แทนกรมการศาสนา ๓ ท่าน กรมศิลปากร ๓ ท่าน และสำนักงานวัฒนธรรม
แห่งชาติ ๔ ท่าน
๑๔. ผู้แทนสมาคมองค์การเอกชน องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ
  - ๑๔.๑ กรมประชาสัมพันธ์ ๑ ท่าน
  - ๑๔.๒ กระทรวงกลาโหม ๑ ท่าน

- ๑๔.๓ สภาอุตสาหกรรมไทย ๑ ท่าน
- ๑๔.๔ สภาหอการค้าไทย ๑ ท่าน
- ๑๔.๕ สมาคมธนาคารไทย ๑ ท่าน
- ๑๔.๖ UNESCO ๑ ท่าน
- ๑๔.๗ TDRI ๑ ท่าน
- ๑๔.๘ กลุ่มวัฒนธรรมต่าง ๆ ๑ ท่าน
- ๑๔.๙ องค์การศาสนาทุกศาสนา ๓ ท่าน
- ๑๔.๑๐ สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย ๑ ท่าน
- ๑๔.๑๑ สมาพันธ์ครูโรงเรียนราษฎร์ ๑๐ ท่าน
- ๑๔.๑๒ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย ๑ ท่าน
- ๑๔.๑๓ สภาเด็ก ๓ ท่าน
- ๑๔.๑๔ เกษตรกร ๑๐ ท่าน

รวมจำนวนทั้งสิ้น ๙๔๔ ท่าน

งบประมาณ

- ค่าใช้จ่ายในการจัดสัมมนา ใช้เงินงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนา ผู้เข้าร่วมสัมมนาเบิกค่าใช้จ่ายจากต้นสังกัด

กำหนดการสัมมนา

วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๖

๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ นาฬิกา	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ นาฬิกา	พิธีเปิดสัมมนา กล่าวรายงานโดย นายวัชรินทร์ เกตะวันดี ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทน ราษฎร กล่าวเปิดการสัมมนา โดย ฯพณฯ บุญญิติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรี พักรับประทานอาหารว่าง
๐๙.๔๕ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา	
๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา	การอภิปรายเรื่อง "สภาการศึกษาจังหวัด" ผู้ร่วมอภิปราย นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายสมภพ โทตระกิตย์ วุฒิสมาชิก ศ.นพ. ประเวศ วะสี

	ดร.กมล สุดประเสริฐ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ การศึกษาสภาผู้แทนราษฎร ดร.วิชัย ตันศิริ เลขาธิการคณะกรรมการศึกษา แห่งชาติ รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์ อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม ผู้ดำเนินการอภิปราย พักรับประทานอาหารกลางวัน การอภิปรายเรื่อง "ทบวงการศึกษาระดับ ผู้ร่วมอภิปราย ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ นายบุญช่วย ทองศรี (ผู้แทนครูประถมศึกษา) นายเสรี ลาชโรจน์ (ผู้แทนครูกรมสามัญศึกษา) ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง ผู้อำนวยการโครงการ ปริญญาโท ภาคพิเศษ นิด้า โคราช-อุดร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้ดำเนินการอภิปราย พักรับประทานอาหารว่าง การอภิปรายทั่วไปแสดงความคิดเห็นเรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"
๑๒.๐๐ นาฬิกา	
๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา	
๑๕.๐๐ - ๑๕.๓๐ นาฬิกา	
๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ นาฬิกา	
วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖	
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ นาฬิกา	การบรรยายพิเศษเรื่อง "ทิศทางการจัดการ ศึกษาของไทย" (ระดับอุดมศึกษา) โดย นายสุเทพ อัดถากร รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย พักรับประทานอาหารว่าง การอภิปรายทั่วไป เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย" โดย นายวัชรินทร์ เกตะวันดี ประธานคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทน ราษฎรและ ดร.สุทิน นพเกต
๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ นาฬิกา	
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ นาฬิกา	

รองประธานคณะกรรมการการศึกษา
สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย
โดยมีวิทยากรและผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ร่วม
ให้ความความคิดเห็นคือ

- ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
(วิทยากรด้านการศึกษจากมหาวิทยาลัย)
- นายสุชาติ เมืองแก้ว (ผู้แทนทบวงมหา-
วิทยาลัย)
- ดร.รุ่ง แก้วแดง (ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ)
- ดร.บุญลือ ทองอยู่ (ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ)
- นายสุวัฒน์ เงินจำ (ผู้แทนกรมสามัญศึกษา)
- นายดี ไชยวรรณ
- ผู้แทนสมาพันธ์สมาคมครูประถมศึกษา
แห่งประเทศไทย ๑ ท่าน

๑๒.๐๐ นาฬิกา

๑๓.๐๐ นาฬิกา

๑๔.๓๐ - ๑๕.๐๐ นาฬิกา

๑๖.๐๐ นาฬิกา

พักรับประทานอาหารกลางวัน

อภิปรายทั่วไป (ต่อ)

พักรับประทานอาหารว่าง

สรุปผลการสัมมนา

พิธีปิดการประชุมสัมมนา

โดย นายมารุต บุญนาค ประธานรัฐสภา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาของชาติได้เข้าใจนโยบายการ
จัดการศึกษาของรัฐบาลยิ่งขึ้น และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ
ประเทศ

๒. รัฐสภาและรัฐบาลได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. คณะกรรมการการศึกษาได้ข้อมูลหรือข้อสรุปเกี่ยวกับทิศทางการจัดการ
ศึกษาของไทยอันจะเป็นประโยชน์ในทางนิติบัญญัติ และการดำเนินงานติดตามการปฏิบัติงาน
ของรัฐบาลในด้านการจัดการศึกษาต่อไป

รายนาม
ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

รายนามผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง "ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย"

วันที่ ๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๓๖

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>วิทยากร</u>	
๑.	นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๒.	นายสุเทพ อัดถากร	รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย
๓.	นายสมภพ โทตระกิตย์	วุฒิสมาชิก
๔.	ศ.นพ.ประเวศ วะสี	
๕.	ดร.กมล สุดประเสริฐ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ การศึกษาสภาผู้แทนราษฎร
๖.	ดร.วิชัย ตันศิริ	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
๗.	รศ.ดร.ทองคุณ หงส์พันธุ์	อธิการวิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูจันทระเกษม
๘.	ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์	ศาสตราจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๙.	ดร.รุ่ง แก้วแดง	เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ
๑๐.	นายบุญช่วย ทองศรี	รองประธานสมาพันธ์ครูภาคใต้
๑๑.	นายเสรี ลาขโรจน์	ผู้แทนครูกรมสามัญศึกษา
๑๒.	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ศาสตราจารย์ภาควิชารัฐประศาสน- ศาสตร์ ผู้อำนวยการโครงการ ปริญญาโทภาคพิเศษ (นิด้า)
๑๓.	นายสุชาติ เมืองแก้ว	ผู้อำนวยการกองแผนงาน ทบวงมหา วิทยาลัย (ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย)

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๔.	ดร.บุญลือ ทองอยู่	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านวิเคราะห์นโยบายและแผนกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ)
๑๕.	นายสุวัฒน์ เงินฉ่ำ	รองอธิบดีกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ผู้แทนกรมสามัญศึกษา)
๑๖.	นายสุชน ชาลีเครือ	วุฒิสมาชิก
๑๗.	นายดี ไชยวรรณ	ผอ.ปจ.มหาสารคาม ผู้แทนสมาพันธ์ครูประถมศึกษาแห่งประเทศไทย
	<u>สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</u>	
๑๘.	นายเจริญ เขาวนัประยูร	
๑๙.	นายเจริญ คันทวงค์	
๒๐.	นายฉลาด ชามช่วง	
๒๑.	นายชิงชัย มงคลธรรม	
๒๒.	นายชินวรรณ บุญเกียรติ	
๒๓.	นายดุสิต โสภิตชา	
๒๔.	นายปรีชา สุวรรณทัต	
๒๕.	นายพงษ์พัฒน์ ธีรประเทืองกุล	
๒๖.	นายพา อักษรเสื่อ	
๒๗.	นายไพรัช นุชิต	
๒๘.	นายมอนอินทร์ รินคำ	
๒๙.	นายมานะ มหาสุวีระชัย	
๓๐.	นายรัชชัย ศรีลาภ	
๓๑.	นายลำพอง พิลาสมบัติ	
๓๒.	นายวิฑูรย์ นามบุตร	
๓๓.	นายวิทยา ศรีจันทร์	
๓๔.	นายวิรัช ร่มเย็น	
๓๕.	นายวิรัตน์ ตยางคนนท์	
๓๖.	นายศิริศักดิ์ อ่อนละม้าย	

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๗.	นายส่งสุข ภัคเกษม	
๓๘.	นายสมพงษ์ สุ่มภอรรถ	
๓๙.	นายสำเร็จ ภูมิคม	
๔๐.	นายสุเทพ อัดถากร	
๔๑.	นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ	
๔๒.	นายสุรศักดิ์ บัวขาว	
๔๓.	นายสุวโรช พะลัง	
๔๔.	นายอดิสร เพียงเกษ	
๔๕.	นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	
๔๖.	นายอำนวยการ สุวรรณศิริ	
๔๗.	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์	
	<u>คณะกรรมการการศึกษา</u>	
	<u>และวัฒนธรรม วุฒิสภา</u>	
๔๘.	นายปัจจุัย บุนนาค	
๔๙.	นายสุชน ชาลีเครือ	
๕๐.	พลเอกประมณฑ์ ผลาสินธุ์	
๕๑.	นายโกวิท วรพิพัฒน์	
๕๒.	นายโกวิท สุรัสวดี	
	<u>ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ</u>	
	<u>นักวิชาการ และเลขานุการ</u>	
	<u>ประจำคณะกรรมการการศึกษา</u>	
	<u>ศึกษาสภาผู้แทนราษฎร</u>	
๕๓.	ศ.ทรงคุณ อัดถากร	
๕๔.	รศ.ดร.ทองคุณ หงษ์พันธ์ุ์	
๕๕.	ดร.กมล สุดประเสริฐ	
๕๖.	นายสุธรรม ปั้นประเสริฐ	
๕๗.	นายสุนทร สุนันท์ชัย	
๕๘.	นายสุพจน์ สุขกมล	
๕๙.	นายธรรมสิทธิ์ แก้วโสภาวัฒนะ	

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
<p>๖๐.</p> <p>๖๑.</p> <p>๖๒.</p> <p>๖๓.</p> <p>๖๔.</p> <p>๖๕.</p> <p>๖๖.</p> <p>๖๗.</p> <p>๖๘.</p> <p>๖๙.</p>	<p><u>สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร</u></p> <p>นายพรนิวัฒน์ แป้นเพชร</p> <p>น.ส.เอมอร พนมพานิชย์</p> <p>น.ส.ศิริ ยุทธตานนท์</p> <p>นายจำลอง ภู่ม่ารุง</p> <p>นายยุทธศาสตร์ วิธินสุนทร</p> <p>นายทศพร ดำรงรัตน์</p> <p>นางวัลลภา พลอยเสงี่ยมพงศ์</p> <p>น.ส.ยุพิน วรายุทธ์</p> <p>นางกาญจนา ชูเวช</p> <p>นายวิรัตน์ เชี่ยวชาญ</p>	
<p>๗๐.</p> <p>๗๑.</p> <p>๗๒.</p> <p>๗๓.</p> <p>๗๔.</p> <p>๗๕.</p> <p>๗๖.</p> <p>๗๗.</p>	<p><u>สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น</u></p> <p><u>กระทรวงมหาดไทย</u></p> <p>นายบุญรักษ์ อ่อนน้อม</p> <p>นายประจวบ สุวรรณไตรภพ</p> <p>นายสัมฤทธิ์ แสนคำ</p> <p>นายวิชัย หุ่นนาค</p> <p>นางอุทุมพร แว่วศรี</p> <p>นายกิตติ ไตชิละสุนทร</p> <p>นายชวลิต ศิริศักดิ์วัฒนา</p> <p>นายประหยัด ยะคะนวล</p>	
<p>๗๘.</p> <p>๗๙.</p> <p>๘๐.</p> <p>๘๑.</p>	<p><u>ทบวงมหาวิทยาลัย</u></p> <p>นายพจน์ สะเพียรชัย</p> <p>นายวันชัย ศิริชนะ</p> <p>นายสุชาติ เมืองแก้ว</p> <p>น.ส.จิรณี ดันดิรัตน์วงศ์</p>	<p>รองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>ทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>ผู้ช่วยปลัดทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>ทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>ผู้อำนวยการกองแผนงาน</p> <p>ทบวงมหาวิทยาลัย</p> <p>ผู้อำนวยการกองวิชาการ</p> <p>ทบวงมหาวิทยาลัย</p>

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๘๒.	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดร.ไพฑูรย์ สีนรรัตน์	คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
๘๓.	รศ.ดร.สุพิตร สมานิติ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง
๘๔.	รศ.จรินทร์ ธานีรัตน์	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง
๘๕.	รศ.พัชรี พลาวงศ์	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย รามคำแหง
๘๖.	ศ.ดร.ธีระ รุญเจริญ	แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
๘๗.	รศ.เชาวน์ มณีวงษ์	อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา
๘๘.	รศ.ดร.จรรยา คุณมี	รองอธิการบดี มศว.มหาสารคาม
๘๙.	ศ.จักรกฤษณ์ นรติผดุงกร	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
๙๐.	ร.ศ.ทวีบูรณ์ หอมเย็น	มศว.ประสานมิตร
๙๑.	นายสมพร พรหมจรรย์	มศว.ประสานมิตร
๙๒.	ผศ.เกษม สุขสถาน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๙๓.	รศ.ลินจง อินทร์ตัน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๙๔.	คุณอุมา สุนทรธมาน	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
๙๕.	คุณลาวัลย์ วัฒนสุทธิวงศ์	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
๙๖.	คุณธิตีรัตน์ วิศาลเวทย์	ผอ.กองแผน จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
๙๗.	นายสุเมธ เตียววิศเรศ	รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา
๙๘.	ผศ.ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช	แทนหัวหน้าภาควิชาการมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๙๙.	รศ.สมจิต ทิวปรีชา	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตฝ่ายประถม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๑๐๐.	ศ.ดร.จรรยา บุญยุบล	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>สถาบันอุดมศึกษาเอกชน</u>	
๑๐๑.	ผศ.บุญภาค	แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ
๑๐๒.	ผศ.ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์	แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๑๐๓.	ดร.กวี อิศริวรรณ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
๑๐๔.	ดร.จันทร์จิรา วงษ์ชมทอง	อธิการวิทยาลัยคริสเตียน
๑๐๕.	รศ.ดร.สมพงษ์ จิตรสม	วิทยาลัยคริสเตียน
๑๐๖.	ผศ.สืบแสง พรหมบุญ	แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต
๑๐๗.	ภราดาประทีป ม.โกมลมาศ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
๑๐๘.	นายชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์	แทนอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยี
๑๐๙.	นายกมล ธิโสภา	แทนอธิการบดีวิทยาลัยภาคตะวันออก- ออกเฉียงเหนือ
๑๑๐.	นายสาคร ทองธวัช	แทนอธิการบดีวิทยาลัยพยาบาล เซนต์หลุยส์
๑๑๑.	ดร.นิรันดร์ จิระสันติการ	อธิการวิทยาลัยโยนิก
	<u>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</u>	
๑๑๒.	นางศรีนวล โกมลวนิช	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๑๑๓.	นายกว้าง รอบคอบ	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๑๑๔.	นายประสิทธิ์ แดงรัมย์	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๑๑๕.	นายพยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๑๑๖.	นายจรัญ ปัทมดิลก	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๑๑๗.	นายสุทัศน์ ขอบคำ	กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ
๑๑๘.	น.ส.กัลยาณี เจริญสำราญ	กองแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ
๑๑๙.	น.ส.นิตยา หวานไทย	กองแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ
๑๒๐.	น.ส.วลัยพร แสงนภาพร	สำนักงานเลขาธิการ รมว.
๑๒๑.	นายจันทร์รัตน์ โคตรคำ	กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>กรมสามัญศึกษา</u>	
๑๒๒.	นายบรรจง พงศ์ศาสตร์	อธิบดีกรมสามัญศึกษา
๑๒๓.	นายสุวัฒน์ เงินจำ	รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
๑๒๔.	นายอาคม จันทสุนทร	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
๑๒๕.	นายธรรมนุญ วิสัยจร	ผู้อำนวยการกองการศึกษาพิเศษ
๑๒๖.	นายสาหร่าย แสงทอง	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
๑๒๗.	นายอดิเรก รัตนธัญญา	ผู้อำนวยการสามัญศึกษารุงเทพฯ มหานครนายกสมาคมผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย
๑๒๘.	นายเฉลิมชัย รัตนประยูร	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย
๑๒๙.	นายประพันธ์ พันธุ์पाल	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดน่าน
๑๓๐.	นายประดิษฐ์ จันทร์แสนดอ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๑๓๑.	นายวิจารณ์ กักดีรัตน์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์
๑๓๒.	นายทองขาว โคตรโยธา	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
๑๓๓.	นายวิไล ฐัปปัญญา	ผู้อำนวยการศึกษาจังหวัดขอนแก่น
๑๓๔.	นายสุเมธ กัปโก	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเลย
๑๓๕.	นายพิชัย मुखสมบัติ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
๑๓๖.	นายโอภาส วยวัฒน์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม
๑๓๗.	นายบุญเลิศ สาขามุระ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
๑๓๘.	นายไพจิตร ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
๑๓๙.	นายจรรยา มานิตกุล	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนครปฐม
๑๔๐.	นายอภิชาติ ยอดระยับ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี
๑๔๑.	นายบรรเจิด ประสมทรัพย์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี
๑๔๒.	นายสง่า เขยประเสริฐ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๔๓.	นายเสถียร สุคนธ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
๑๔๔.	นายกิตติ รวมเงาะ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดกระบี่
๑๔๕.	นายประวิทย์ พงศ์จันทร์เสถียร	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพัทลุง
๑๔๖.	นายเพ็ญศักดิ์ เรือนใจมั่น	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
๑๔๗.	นายขจร หาญจิต	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดแพร่
๑๔๘.	นายสุธน จุลโมกษ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดอยุธยา
๑๔๙.	นายเพิ่มยศ บุญปาน	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชัยนาท
๑๕๐.	นายเพ็ญศรี รูปขจร	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดมุกดาหาร
๑๕๑.	นายเรือง ปานเฉย	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดพิจิตร
๑๕๒.	นายประโยชน์ โภคสมบัติ	แทนผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร
๑๕๓.	นายวิชัย คุประสิทธิ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสงคราม
๑๕๔.	นายเมธินทร์ กรอิศรานุกูล	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี
๑๕๕.	นายประพนธ์ ไพลคำ	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี
๑๕๖.	นายสำเนียง พาแพง	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดนครนายก
๑๕๗.	นายประเสริฐ จินุพงษ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดนนทบุรี
๑๕๘.	นายมณี พุ่มพฤษ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์
๑๕๙.	นายวิมล ปิงเมืองเหล็ก	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนพะเยาวิทยาคม
๑๖๐.	นายบรรจง วงศ์ราษฎร์	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนพะเยาวิทยาคม
๑๖๑.	นายปรีชา ตั้งตระกูล	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนหินโงบพิทยาคม จังหวัดหนองคาย

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๑๖๒.	นางจารุศรี แสงนาม	อาจารย์ ๒ ระดับ๖ โรงเรียนอานาจ- เจริญ จังหวัดหนองคาย
๑๖๓.	นายวิศิษฐ์ หิรัญโกวิท	ผู้อำนวยการโรงเรียนสีคิ้ว นครราชสีมา (ประธานชมรมครูมัธยมศึกษา)
๑๖๔.	ดร.วัชรรัตน์ สาระวิญญู	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์ พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
๑๖๕.	นายชุมพล เวียงเพิ่ม	
๑๖๖.	นายมนู ประภาศิริ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนศรีพฤฒา (สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยม)
๑๖๗.	นายธีรพนธ์ กลางนภา	ผู้อำนวยการโรงเรียนนครสวรรค์ (สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยม)
๑๖๘.	นายพุทธิสิน สมุทรแสง	ผู้อำนวยการโรงเรียนศิลาจารพิพัฒน์พุทธ (สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยม)
๑๖๙.	นายสุวิทย์ พ่วงลาภ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย (สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยม)
๑๗๐.	นางวิไล แสงทอง	สามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
๑๗๑.	นายประสิทธิ์ แสงสุข	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๗๒.	นายสมคิด คมคาย	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์
๑๗๓.	นายวิเวก ก๊กศรี	ตสน. สปจ. กำแพงเพชร
๑๗๔.	นายมณี พุ่มพฤษ์	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี
๑๗๕.	นายนเรศ พันธนิจ	ศึกษานิเทศก์ จ.ตาก
๑๗๖.	นายเกษม สมหวัง	อาจารย์ ๑ จังหวัดตาก
๑๗๗.	นางนวลจันทร์ เพียงชอบ	อาจารย์ ๑ จังหวัดตาก
๑๗๘.	นายทองขาว โคตโยธา	ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา
๑๗๙.	นายสุวิทย์ พ่วงลาภ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรสาคร วิทยาลัย จ.สมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>กรมฝึกหัดครู</u>	
๑๘๐.	ดร.สุวรรณ นาคพนม	ผู้ตรวจราชการกรมการฝึกหัดครู
๑๘๑.	นายกลาย กระจายวงศ์	
	<u>สหวิทยาลัยล้านนา</u>	
๑๘๒.	นายสมาน พูแสง	วิทยาลัยครูเชียงราย
๑๘๓.	ดร.มงคล เอี่ยมสำอางค์	วิทยาลัยครูเชียงใหม่
๑๘๔.	ดร.บรรเจิด จงอภิรัตน์กุล	วิทยาลัยครูลำปาง
๑๘๕.	นางฉัตรนภา พรหมมา	วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์
	<u>สหวิทยาลัยพุทธชินราช</u>	
๑๘๖.	รศ.ประวิตร ชูศิลป์	วิทยาลัยครูพิษณุโลก
๑๘๗.	นายเป็รื่อง จันดา	วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
	<u>สหวิทยาลัยอีสาน - เหนือ</u>	
๑๘๘.	ดร.ปัญญา การพาณิชย์	วิทยาลัยครูอุดรธานี
๑๘๙.	นายนพพร โฆสิระโยธิน	วิทยาลัยครูอุดรธานี
๑๙๐.	นายสุกิจ สุวรรณชัยรบ	วิทยาลัยครูอุดรธานี
๑๙๑.	ดร.เหม ทองชัย	วิทยาลัยครูมหาสารคาม
๑๙๒.	นายสมชาย วงศ์เกษม	วิทยาลัยครูมหาสารคาม
๑๙๓.	นายวีระ รักความสุข	วิทยาลัยครูสกลนคร
๑๙๔.	นายอนันท์ ปานศุภวัชร	วิทยาลัยสกลนคร
	<u>สหวิทยาลัยอีสานใต้</u>	
๑๙๕.	นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์	วิทยาลัยครุนครราชสีมา
๑๙๖.	นายสวัสดิ์ โพธิวัฒน์	วิทยาลัยครูสุรินทร์
	<u>สหวิทยาลัยศรีอยุธยา</u>	
๑๙๗.	ดร.วิชัย เทียนน้อย	วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา
๑๙๘.	ดร.โกสินทร์ รังสิยาพันธ์	วิทยาลัยครูจันทบุรี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>สหวิทยาลัยทวารวดี</u>	
๑๙๙.	ดร.ไพศาล ไกรสิทธิ์	วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
๒๐๐.	นายชวลิต สันถะโกมล	วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
๒๐๑.	นายศรชัย เย็นเปรม	วิทยาลัยครูเพชรบุรี
๒๐๒.	ดร.ธีรวัฒน์ นาคะบุตร	วิทยาลัยครูนครปฐม
	<u>สหวิทยาลัยทักษิณ</u>	
๒๐๓.	ดร.ณรงค์ พุทธชีวิน	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
๒๐๔.	นายสุรพล นาควานิช	วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
๒๐๕.	นายอารีย์ รังสิโยกฤษณ์	วิทยาลัยครูสงขลา
๒๐๖.	นายประเสริฐ จรรย์านุกูล	วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
๒๐๗.	ดร.ไมตรี จันทรา	วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
๒๐๘.	นายสุเชษฐ มาห์หม	วิทยาลัยครูยะลา
	<u>สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์</u>	
๒๐๙.	นายบุญช่วย ดาศรี	วิทยาลัยครูจันทรเกษม
๒๑๐.	ดร.พงศ์ หรดาล	วิทยาลัยครูพระนคร
๒๑๑.	ดร.พยอม วงศ์สารศรี	วิทยาลัยครูสวนดุสิต
๒๑๒.	ดร.กฤษณา กรุดทอง	วิทยาลัยครูสวนดุสิต
	<u>กรมการศึกษานอกโรงเรียน</u>	
๒๑๓.	น.ส.สุมาลย์ กุศลศวรรฑล	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ภาคกลาง
๒๑๔.	นายเสวย วงศ์สุวรรณ	ผู้อำนวยการศูนย์ นครปฐม
๒๑๕.	นายอุฤทธิ์ บุญมาก	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ปทุมธานี
๒๑๖.	นายประชุม พลเดช	ผู้อำนวยการศูนย์ฯ ออยุธยา
๒๑๗.	นายสมนึก โทณผลิน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
๒๑๘.	นายสุนทร พราหมณ์รัตน์	นักวิชาการศึกษา ๗
๒๑๙.	นางรัชดา คลี่สุพรรณ	
๒๒๐.	นายกกล้า สมตระกูล	ผู้อำนวยการกองแผน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>กรมพลศึกษา</u>	
๒๒๑.	นายสมศักดิ์ โรจนพัส	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ
๒๒๒.	นายณรงค์ ชูเนตร	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษาสมุทรสาคร
๒๒๓.	นายชวณ แสงอรุณ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา
๒๒๔.	นายเสกสรร นาทวงศ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดกระบี่
๒๒๕.	นายนิวัฒน์ งามขำ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร
๒๒๖.	นายประดับ แก้วผลึก	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี
๒๒๗.	นายวิบูลย์ อุมาลี	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอ่างทอง
๒๒๘.	นายพลอย พุ่มมาก	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดสุโขทัย
๒๒๙.	นายทินกร นำบุญจิต	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
๒๓๐.	นายสมศักดิ์ อยู่คง	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง
๒๓๑.	นายพีชเรข พริยหะพันธ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี
๒๓๒.	นายวิรัตน์ ระภสพันธ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
๒๓๓.	นายสมพงษ์ ชาตะวิถิ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ
๒๓๔.	นายทวีศักดิ์ สุขสวัสดิ์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชลบุรี
๒๓๕.	นายวิชัย ศรีตะปัญญา	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดตรัง
๒๓๖.	นายบุญเรือง ไตรคุ้มตัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๒๓๗.	นายประยุทธ์ เจริญสวัสดิ์	วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี หัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามผล อาจารย์ ๒ วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดยะลา
๒๓๘.	นายสมบัติ คุรพันธ์	
๒๓๙.	น.ส.เย็นฤดี วงศ์พุดม	
๒๔๐.	นายสมเจตน์ ใจรักษ์	
	<u>กรมอาชีวศึกษา</u>	
๒๔๑.	นายบูรระ กาญจนเสริม	รองอธิบดี
๒๔๒.	นายประเสริฐ นนท์พละ	ผู้อำนวยการกองแผนฯ
๒๔๓.	นายบุญเลิศ ภพลาก	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
๒๔๔.	นายภักดี นรัตถรักษา	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก
๒๔๕.	นายสงวน บุญปีย์ทัศน์	ผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
๒๔๖.	นายธำรง บุญยประสาท	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมพัทลุง
๒๔๗.	นายประกอบ จันทรเพ็ญ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
๒๔๘.	นายเอก แก้วชูแสน	หัวหน้าคณะวิชาพื้นฐาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ประจวบคีรีขันธ์
๒๔๙.	นายวัชระ อนุศาสนกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างกล ปทุมวัน
๒๕๐.	นายสมเด็จ โมกขพันธ์	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
๒๕๑.	นายชลอ รุ่งกำจัด	อาจารย์ ๒
	<u>สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล</u>	
๒๕๒.	นายดิเรก มานะพงษ์	รองอธิการบดีฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
๒๕๓.	นายธำรง โชตะมังสะ	ผู้ช่วยอธิการบดี
๒๕๔.	นายชาญวุฒิ แก่นจันดา	ผู้อำนวยการวิทยาเขตนนทบุรี
๒๕๕.	นางจริยา หงสิตพานิชกุล	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
	<u>กรมศาสนา</u>	
๒๕๖.	นายธวัช ยุละสุด	หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ</u>	
๒๕๗.	นายกมล ภูประเสริฐ	รองเลขาธิการ สปช.
๒๕๘.	นายกฤษ กาญจนภา	เลขานุการกรม สปช.
๒๕๙.	นายสมยศ มีเทศน์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
๒๖๐.	นายสุชาติ ตันหยง	ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศน
๒๖๑.	นายประวิทย์ ทองศรีนุ่น	หน่วยศึกษานิเทศก์ สปช.
๒๖๒.	นายสุนทร เชี่ยวพานิช	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สปช.
๒๖๓.	นายเกียร ศิริจรูญเรือง	ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สปช.
๒๖๔.	นายไพบูลย์ วงศ์ยะรา	โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์
๒๖๕.	นางสมพักตร์ ปั้นประเสริฐ	โรงเรียนป้อมวิเชียรโชติการาม จ.สมุทรสาคร
๒๖๖.	นายแนบ ทวีสุข	โรงเรียนวัดนางสาว จ.สมุทรสาคร
๒๖๗.	นายวรวิมล บุญเพ็ญ	สปอ. บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร
๒๖๘.	นายเจริญ ดั่งเยี่ยม	ผช.ผอ. ปจ.นนทบุรี
๒๖๙.	นายบรรจง มัชฌายากร	หน.ปอ.เมืองนนทบุรี
๒๗๐.	นายเวที ชมกรด	โรงเรียนคลองเกลือ จ. นนทบุรี
๒๗๑.	นายวิจิตร ชำนาญดี	โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย ปทุมธานี
๒๗๒.	นายสุรินทร์ ชื่นใจ	โรงเรียนวัดลาดหนุ่น ปทุมธานี
๒๗๓.	นายสวัสดิ์ วรรธาโท	ผช.ผอ. ปจ.สมุทรปราการ
๒๗๔.	นายเดช แซ่มสะอาด	โรงเรียนวัดโคกवासมงคลโคธาวาส จ.สมุทรปราการ
๒๗๕.	นายปรีชา นิพนธ์พิทยา	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.นครปฐม
๒๗๖.	นายธีระ ศรีสนิก	หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ สปจ.นครปฐม
๒๗๗.	นายพยุง เสียงเสนาะ	โรงเรียนวัดไทร จ.นครปฐม
๒๗๘.	นายสมพงษ์ ปานเกล้า	โรงเรียนบ้านปะแต จังหวัดยะลา
๒๗๙.	นายประสิทธิ์ เมฆสุวรรณ	โรงเรียนบ้านกาตอง จังหวัดยะลา
๒๘๐.	นายสุรพล ทองชาติ	เจ้าหน้าที่ สปอ.จังหวัดยะลา

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๒๘๑.	นายนาม ขวัญเชื้อ	เจ้าหน้าที่ สปอ. จังหวัดยะลา
๒๘๒.	นายสมนึก เรณูมาศ	เจ้าหน้าที่ สปอ.ยะหา จังหวัดยะลา
๒๘๓.	นายสนั่น สุธากุล	หน.ปอ. จังหวัดสตูล
๒๘๔.	นายภิญโญ สายนัย	หน.ปอ. จังหวัดสตูล
๒๘๕.	นายเข็น หวันสูง	เจ้าหน้าที่ สปอ. จังหวัดสตูล
๒๘๖.	นายประพันธ์ พรหมณี	ผช.ผอ. ปจ.ปัตตานี
๒๘๗.	นายชอบ เขี้ยวแก้ว	โรงเรียนวัดสถิตย์ชลธาร จังหวัดปัตตานี
๒๘๘.	นายสุชีพ จองเต็ม	โรงเรียนวัดโมลีนิมิตร จังหวัดปัตตานี
๒๘๙.	นายบุญสม ทองศรีพราย	โรงเรียนอนุบาลปัตตานี จังหวัดปัตตานี
๒๙๐.	นายธวัช แซ่อำ	โรงเรียนบ้านลูโป๊ะเย๊ะ จังหวัดนราธิวาส
๒๙๑.	นายวิชาญ อธิกพันธ์	โรงเรียนป่าไฉละโต จังหวัดนราธิวาส
๒๙๒.	นายเฉลียว ดิยีน	ผอ.ปจ.เมือง จังหวัดสงขลา
๒๙๓.	นายบุญช่วย ทองศรี	โรงเรียนวัดบ่อแดง อ.เมือง จ.สงขลา
๒๙๔.	นายไพศาล สาดโรจน์	โรงเรียนวัดอ่าวบัว อ.เมือง จ.สงขลา
๒๙๕.	นายกมล อนุดิษฐ์	โรงเรียนชุมชนบ้านบ่อประตู่ อ.เมือง จ.สงขลา
๒๙๖.	นายสุธน ชูไพร	โรงเรียนวัดบ่อแดง อ.เมือง จ.สงขลา
๒๙๗.	นายสุชน ลิ้มโอภาส	ผช.ผอ.ปจ.สุราษฎร์ธานี
๒๙๘.	นายวิทยา ศักดา	หน.ปอ.เมือง สุราษฎร์ธานี
๒๙๙.	นางฟ้าเลื่อน อินทรนาค	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง สุราษฎร์ธานี
๓๐๐.	นายวิรัช ศรีสุภลักษณ์	หน.ปอ.สุราษฎร์ธานี
๓๐๑.	นายเปลื้อง บัวศรี	โรงเรียนบ้านควนหมอกทอง พัทลุง
๓๐๒.	นายวิมล แก้วนัย	โรงเรียนบ้านโต๊ะเร็ด พัทลุง
๓๐๓.	นายวิเชียร ศรีสุด	โรงเรียนวัดโคกหัก พัทลุง
๓๐๔.	นายคณิต พิทักษ์	โรงเรียนบ้านนา พัทลุง
๓๐๕.	นายรักชาติ แก้วแฝก	โรงเรียนวัดเขาทอง พัทลุง
๓๐๖.	นายมีเพียง ทองเกลี้ยง	โรงเรียนวัดประจิมทิศาราม พัทลุง
๓๐๗.	นายณรงค์ บุญสวขวัณ	โรงเรียนวัดน้ำรอง นครศรีธรรมราช
๓๐๘.	นายราเชนทร์ เมืองแก้ว	โรงเรียนพระมงกุฎ นครศรีธรรมราช
๓๐๙.	นายอนุพงษ์ บรรจงศิริ	หน.ปอ.ชุมพร

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๑๐.	นายธรรมบุญ เพชรสมุทร	โรงเรียนชลธิ์พฤษการาม ชุมพร
๓๑๑.	นายอำนาจ ศรทอง	โรงเรียนวัดบรรพตวาริเขต ชุมพร
๓๑๒.	นายสุเทพ เทพสกุล	โรงเรียนบ้านเชิงทะเล ภูเก็ต
๓๑๓.	นายประภาส โรมินทร์	โรงเรียนบ้านในหนด
๓๑๔.	นายดนตรี ศรีสุวรรณ	โรงเรียนบ้านกะปง พังงา
๓๑๕.	นายสมบูรณ์ ปุชนียกุล	โรงเรียนบ้านบางริน ระนอง
๓๑๖.	นายไพฑูรย์ ยิ่งธาดา	โรงเรียนบ้านนางนอน ระนอง
๓๑๗.	นายธีรพันธ์ ควรวินิจ	โรงเรียนบ้านนกนาง ระนอง
๓๑๘.	นายเสรี ศรีไตรรัตน์	หน.ปอ. ตรัง (แทน)
๓๑๙.	นายทอง นิยม	ผช.หน.ปอ. ปะเหลียน ตรัง
๓๒๐.	น.ส.รัตนา พลรักษ์	โรงเรียนบ้านแหลมสอบ อ.ปะเหลียน ตรัง
๓๒๑.	นายมนตรี आयสุข	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๓๙ ตรัง
๓๒๒.	นายสนอง เครือมาก	ผอ.ปจ. กระบี่
๓๒๓.	นายอนันต์ ศรีชาย	โรงเรียนบ้านเกาะพีพี กระบี่
๓๒๔.	นายสายัณห์ พันนุกิจ	โรงเรียนวัดโคกยาง กระบี่
๓๒๕.	นายประวิทย์ ไวยเจริญ	โรงเรียนวัดห้วยโต กระบี่
๓๒๖.	นายสุทิน ปัญญาไพธากุล	หน.ปอ. ราชบุรี
๓๒๗.	นายสุรินทร์ ศรีสนิท	ผช.หน.ปอ. ราชบุรี
๓๒๘.	นายอาทิตย์ จำปาถิ่น	สปอ.สวนผึ้ง ราชบุรี
๓๒๙.	นายประพันธ์ จิตเลิศขจร	โรงเรียนวัดห้วยปลาตุก ราชบุรี
๓๓๐.	นายสุชีพ ปรียาพร	โรงเรียนชุมชนวัดท่าผา ราชบุรี
๓๓๑.	นายอวยพร พลจันทร์	โรงเรียนวัดเจติยาราม ราชบุรี
๓๓๒.	นายสมาน สรรพคุณ	หน.ปอ. เพชรบุรี
๓๓๓.	นายนิรันดร์ บรรดาศักดิ์	ผอ.ปจ. ประจวบคีรีขันธ์
๓๓๔.	นายกมล เชียงทอง	โรงเรียนบ้านปากน้ำปราณฯ ประจวบคีรีขันธ์
๓๓๕.	นายสุพัฒน์ ปันโยทัย	โรงเรียนบ้านบ่อพลอย กาญจนบุรี
๓๓๖.	นายสุนทร คชสาร	โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม สมุทรสงคราม

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๓๗.	นายพงษ์ศิลป์ พาณิชยกุล	สพจ. ลพบุรี
๓๓๘.	นายชลอ กองสุทธิใจ	ผอ.ปจ. อยุธยา
๓๓๙.	นายทวิวัฒน์ ปลื้มฤดี	ผช.ผอ.ปจ. อยุธยา
๓๔๐.	นายสมพงษ์ ตะวันเที่ยง	หน.ปอ. อยุธยา
๓๔๑.	นายทองหยด ทองอ่อน	โรงเรียนวัดลาดชะโด อยุธยา
๓๔๒.	นายนิคม วิชาศิลป์	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๖ อ่างทอง
๓๔๓.	นายสงวน สุวรรณ	โรงเรียนพรหมสาคร สิงห์บุรี
๓๔๔.	นายบุญธรรม ไทยเขียว	โรงเรียนสรรคบุรี ชัยนาท
๓๔๕.	นายเสรี ศิริวรภา	โรงเรียนบ้านหนองน้ำขุ่น อุทัยธานี
๓๔๖.	นายเกรียงศักดิ์ สำราญ	โรงเรียนวัดหนองขุนชาติ อุทัยธานี
๓๔๗.	นายอัครงค์ สิทธิศักดิ์	โรงเรียนพิณพลราษฎร์ พิษณุโลก
๓๔๘.	นายสุรียนต์ สุวรรณวงศ์	ผช.หน.ปอ.ทับคล้อ พิจิตร
๓๔๙.	นายสมศักดิ์ จันทรโณม	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโสน พิจิตร
๓๕๐.	นายสมาน สังค	โรงเรียนบ้านบึงพิไกร กำแพงเพชร
๓๕๑.	นายประเสริฐ งามพันธุ์	ผอ.ปจ. นครสวรรค์
๓๕๒.	นายปรีชา กลิ่นบัว	ผช.ผอ.ตาคลี ปจ. นครสวรรค์
๓๕๓.	นายพิษณุ ดุลสุข	หน.ปอ. นครสวรรค์
๓๕๔.	น.ส.ชโลมใจ กัลยาณมิตร	ผอ.โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์ นครสวรรค์
๓๕๕.	นายมงคล แม่นยำ	โรงเรียนบ้านคลองตาล สุโขทัย
๓๕๖.	นายไกรวุฒิ แก้วยอด	ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สพจ. อุตรดิตถ์
๓๕๗.	นายนิพนธ์ นพรัตน์	ผช.ปน.ปอ.เมือง อุตรดิตถ์
๓๕๘.	นายปรีชา มั่นคำ	อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนชุมชนไกรลาส อุตรดิตถ์
๓๕๙.	นายสมพงษ์ เจียงวรีวงษ์	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านคุ่มวาริ อุตรดิตถ์
๓๖๐.	นายรพีพงษ์ ล้วนเมือง	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านวังตอ อุตรดิตถ์
๓๖๑.	นายจำลอง เกิดลับ	ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่สอด ตาก
๓๖๒.	นายกมล เอี้ยงหมี่	โรงเรียนบ้านระมาตราชูราษฎร์ บำรุง ตาก

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๖๓.	นายวีรพล จันทบุตร	โรงเรียนชุมชนบ้านพบพระ ดาก
๓๖๔.	น.ส.มาลัย นันท์ตา	ศึกษานิเทศก์ ดาก
๓๖๕.	นายประวัตติ ยงบุตร	ผช.ทน.ปอ. หล่มสัก เพชรบูรณ์
๓๖๖.	นายโสภณ ทาชาด	ทน.หน่วยศึกษานิเทศก์ เพชรบูรณ์
๓๖๗.	นายสมศักดิ์ สดโท	สพอ.หนองไผ่ เพชรบูรณ์
๓๖๘.	นายทองมา สัญญา	ศึกษานิเทศก์ ๖ สพอ.หนองไผ่ เพชรบูรณ์
๓๖๙.	นายกำจัด โชติกุล	สพอ.หนองไผ่ เพชรบูรณ์
๓๗๐.	นายโกศล ปราคำ	ทน.ปอ.พริ้ว เชียงใหม่
๓๗๑.	นายอุดร आय่มั่น	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ เชียงใหม่
๓๗๒.	นายฉวิล บุญถึง	โรงเรียนบ้านเวียงฝาง เชียงใหม่
๓๗๓.	นายยุทธนา เบญจาเพชรศรี	ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สปจ.ลำพูน
๓๗๔.	นายไพบูลย์ สุกใส	โรงเรียนอนุบาลพะเยา พะเยา
๓๗๕.	นายรังสรรค์ ชัยแก้ว	โรงเรียนสา น่าน
๓๗๖.	นายสม ต๊ะยศ	โรงเรียนบ้านท่าน้ำ น่าน
๓๗๗.	นายพิมพ์ บุญล้อม	ผช.ผอ. ปจ.เชียงราย
๓๗๘.	นายสมยศ เม่นแย้ม	ทน.หน่วยศึกษานิเทศก์
๓๗๙.	นายเรวัต นามวงศ์	โรงเรียนป่ายาง
๓๘๐.	นายจรัส ใจคำป็น	โรงเรียนบ้านห้วยฉัตร ลำปาง
๓๘๑.	นายบุญทรัพย์ บุญนิกร	โรงเรียนบ้านใหม่ผ้าขาว ลำปาง
๓๘๒.	นายวินิจ ชัยสุวรรณ	โรงเรียนวัดนาถ่วมใต้ ลำปาง
๓๘๓.	นายสังัด กวางอุเสน	โรงเรียนบ้านร่องกวาง แพร่
๓๘๔.	นายสมชัย เต็มสิรินันท์	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป
๓๘๕.	นายแจ่มจรัส วรวงษ์เทพ	ทน.ปอ. อุดรธานี
๓๘๖.	นายคำจันทร์ จันทร์จำปา	สพอ.หนองหาน สปจ.อุดรธานี
๓๘๗.	น.ส.ชุจิต เต็ดแก้ว	ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลอุดรธานี
๓๘๘.	นายพินทอง สีดัน	ทน.ปอ. เมืองเลย เลย
๓๘๙.	นายไมตรี อยู่ภักดี	ผช.ทน.ปอ.เมืองเลย เลย
๓๙๐.	นายกิตติชัย กิตติอุดมพิทยา	โรงเรียนเย็นศิระ บ้านหมากแข้ง เลย
๓๙๑.	นายไพบูลย์ มุลธิยะ	โรงเรียนเหมืองแบ่ง เลย

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๓๙๒.	นายสมบัติ แสงนา	โรงเรียนชุมชนบ้านนาด้วง เลย
๓๙๓.	นางวิไลวรรณ ศรีมงคล	โรงเรียนอนุบาลเลย เลย
๓๙๔.	นายวัฒนา มังคละชัยยา	ศน.สปจ.เลย เลย
๓๙๕.	นายอุทัย คุรุททะกะ	อาจารย์โรงเรียนบ้านปากนา เลย
๓๙๖.	นายกำน กุณะวงษ์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านนาม่วง เลย
๓๙๗.	นายนพรัตน์ ชัชวาลย์	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านนาอ้อ เลย
๓๙๘.	นายไพโรจน์ ราชพัฒน์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านนาอ้อ เลย
๓๙๙.	นายอนุช ธรรมวรรณ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านนาบอน เลย
๔๐๐.	นายขุนเทือง ธนะสูตร	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านธาตุ เลย
๔๐๑.	นายผาด สุโขะชัย	อาจารย์ใหญ่ชุมชนบ้านภูเรือ เลย
๔๐๒.	นายชวลิต จิมอาสา	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชุมชนด่านซ้าย เลย
๔๐๓.	นายภูงค์ สุทธิ	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านกระทุ่ม เลย
๔๐๔.	นายประกาศิต ทิพย์อุดม	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหมืองแพร เลย
๔๐๕.	นายสวัสดิ์ โสประดิษฐ์	ผช.หน.ปอ. ปากชม เลย
๔๐๖.	นายวิเศษ ศรีประเสริฐ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านดอกคำ เลย
๔๐๗.	นายพรชัย นครธรรม	ศน.สปอ. วังสะพุง เลย
๔๐๘.	นายบุญล้ำ ชานูวัจน์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านดงน้อย เลย
๔๐๙.	นายพีรพงศ์ ธรรมกุล	สปอ. ภูหลวง เลย
๔๑๐.	นายคำหมูน จันทคุณ	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านห้วยหวาย เลย
๔๑๑.	นายศักรินทร์ สุรินทรบูรณ์	ผช.ผอ.ปจ. สกลนคร
๔๑๒.	นายวิรัตน์ บุญหมูน	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป สปจ. หนองคาย
๔๑๓.	นายชาญชัย สรรพโส	ผอ.โรงเรียนบ้านพังโคน สกลนคร
๔๑๔.	นายพิชิต บาลตำบล	หน.ปอ. สกลนคร
๔๑๕.	นายศิริชัย สมพงษ์	ผอ.ปจ. สกลนคร
๔๑๖.	นายบรรเจิด ท้าวเพชร	ผช.หน.ปอ. สกลนคร
๔๑๗.	นายสมชาย สัพโส	ผช.อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านไฮหย่อง สกลนคร
๔๑๘.	นายปรีดา ทุมเทียง	หน.ปอ.บ้านฝาง ขอนแก่น
๔๑๙.	นายอดุสชาติ พาสกุล	หน.ปอ.ชุมแพ ขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๔๒๐.	นายสุธี ลีกระจ่าง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศรีสุขขอนแก่น
๔๒๑.	นายสงคราม ปาปะอั้ง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองโก ขอนแก่น
๔๒๒.	นายสมบัติ อ่อนตา	โรงเรียนวัดสุนทรประสิทธิ์ ขอนแก่น
๔๒๓.	นายปรีดา บุญเพลิง	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดจุมพล ขอนแก่น
๔๒๔.	นายสุขชัย แสงงาม	อาจารย์ ๑ ระดับ ๕ สปอ. อำนาจเจริญ อุบลราชธานี
๔๒๕.	นายอรุณ สมชัย	หน.ปอ.อุบลราชธานี
๔๒๖.	นายอุทาน สุธรรมวงศ์	อาจารย์โรงเรียนเคิ่งใหญ่ อุบลราชธานี
๔๒๗.	นายกิตติศักดิ์ สารธิมา	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ ช่วยราชการ สปจ. อุบลราชธานี
๔๒๘.	นายวิชัย เยื่อใย	โรงเรียนเวทวันวิทยา อุบลราชธานี
๔๒๙.	นายสนั่น รัตนโสภา	โรงเรียนปทุมวิทยากร อุบลราชธานี
๔๓๐.	นายบุญเลิศ นาสารีย์	ผล.ผอ.ปจ. ร้อยเอ็ด
๔๓๑.	นายชัยณรงค์ มนตรีโพธิ์	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนน้ำใส เทียมแม่ ร้อยเอ็ด
๔๓๒.	นายสนอง ใจเมือง	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนบ้าน คำบ่อ ร้อยเอ็ด
๔๓๓.	นายสมคิด ละคร	โรงเรียนบ้านหนองเมย ร้อยเอ็ด
๔๓๔.	นายนิสิต สิ้นธุไพร	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านโนนแฮด ร้อยเอ็ด
๔๓๕.	นายฉลอง โคตรคำ	สปจ. ร้อยเอ็ด
๔๓๖.	นายภูมินทร์ วรรณวงศ์	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ โรงเรียนชุมชน บ้านสเมษา นครพนม
๔๓๗.	นายศุภชัย โพธิ์สุข	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านทำนบกแก้ว นครพนม
๔๓๘.	นายคำภา ราชมณี	โรงเรียนบ้านโพนลาน นครพนม
๔๓๙.	นายทศพล บุญไตร	หน.ปอ. กาศสินธุ์
๔๔๐.	นายเกิด อรัญเลิศ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชุมชนโพนงาม ประสิทธิ์ กาศสินธุ์

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๔๔๑.	นายประเวศ วินิจ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองแสง กาฬสินธุ์
๔๔๒.	นายภูร ศรีบุญเรือง	หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สพจ. กาฬสินธุ์
๔๔๓.	นายดี ไชยวรรณ	ผอ.ปจ. มหาสารคาม
๔๔๔.	นายวัลลภ วรรณประเถว	หน.ปอ. มหาสารคาม
๔๔๕.	นายสมจิต ยมศรีเคน	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านขามเบียะ
๔๔๖.	นายประพจน์ ประหา	โรงเรียนบ้านประหลาน มหาสารคาม
๔๔๗.	นายเกรียงศักดิ์ บุญทวี	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านกว้างท่าเยี่ยม ยโสธร
๔๔๘.	นายธงชัย สว่างวงศ์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านแดง อ.กุดชุม ยโสธร
๔๔๙.	นายนิพนธ์ ชื่นตา	โรงเรียนบ้านคำม่วง ยโสธร
๔๕๐.	นายบัณฑิต จันทรลูน	โรงเรียนดอนมะยาง ยโสธร
๔๕๑.	นายบุญเสาร์ อุตสำห์	โรงเรียนบรรจงพงษ์ศักดิ์ทิม ยโสธร
๔๕๒.	นายเยี่ยมยอด ศรีมันตะ	ผช.หน.ปอ. กุดชุม ยโสธร
๔๕๓.	นายประมวล โหระสิงห์	หน.ปอ. มุกดาหาร
๔๕๔.	นายโสภณ แม่นงาม	อาจารย์ ๑ โรงเรียนบ้านโพนไ้ มุกดาหาร
๔๕๕.	นายชัยพร คนขยัน	โรงเรียนชุมชนดอนตาล จ.มุกดาหาร
๔๕๖.	นายประสงค์ มากนวล	ผอ.ปจ. ศรีสะเกษ
๔๕๗.	นายประดิษฐ์ ศิลานบุตร	สพอ. ศรีสะเกษ
๔๕๘.	นายประดิษฐ์ พรหมเสนา	สพอ. ศรีสะเกษ
๔๕๙.	นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ	อาจารย์โรงเรียนบ้านตาอุด ศรีสะเกษ
๔๖๐.	นายวัชรินทร์ สอนพุด	อาจารย์โรงเรียนบ้านยางพุด ศรีสะเกษ
๔๖๑.	นายเจวียน โพธิ์ศรีอ่อน	อาจารย์โรงเรียนบ้านท่าขอนยาง ศรีสะเกษ
๔๖๒.	นายสมชาย สิงห์ยะบุศย์	ผช.ผอ.ปจ. สุรินทร์
๔๖๓.	นายประเทียบ จันทรหอม	หน.ปอ. สุรินทร์
๔๖๔.	นายสนาน สุขสนิท	โรงเรียนบ้านจอมพร สุรินทร์

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๔๖๕.	นายสง่า วงศ์เมือง	สปอ.ท่าตูม สุรินทร์
๔๖๖.	นายทิพย์ ดวงวิไล	ผช.ผอ.ปจ. บุรีรัมย์
๔๖๗.	นายสมพร นามพรหม	สปอ.ลำปายมาศ บุรีรัมย์
๔๖๘.	นายวสันต์ โพธิ์บัติ	โรงเรียนประชานุสรณ์ บุรีรัมย์
๔๖๙.	นายวัสการ ช่วยชูวงศ์	ผอ.ปจ. นครราชสีมา
๔๗๐.	นายนิยม ศรีวิเศษ	ผช.ผอ.ปจ. นครราชสีมา
๔๗๑.	นายเศรษฐการ เสาว์ทอง	หน.ปอ. นครราชสีมา
๔๗๒.	นายศักรินทร์ คำภิมูล	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรรัตน์วิทยาคาร นครราชสีมา
๔๗๓.	นายประมวล ทั้งกลาง	สพจ.นครราชสีมา
๔๗๔.	นายวิเชียร พานกระโทก	โรงเรียนสวนหย่อม นครราชสีมา
๔๗๕.	นายธนิศ คัมภรานนท์	โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม นครราชสีมา
๔๗๖.	นายอภิชาติ ประภาสุชาติ	เจ้าหน้าที่ สปอ.นครราชสีมา
๔๗๗.	นายสวัสดิ์ นภากาศ	หน.ปอ.จตุรัส ชัยภูมิ
๔๗๘.	นายยงยุทธ ตราประสิทธิ์	หน.ปอ. ชัยภูมิ
๔๗๙.	นายประสิทธิ์ ทองเรียง	โรงเรียนบ้านชุมแสง ชัยภูมิ
๔๘๐.	นายสมาน ชาลีเครือ	สพจ.ชัยภูมิ
๔๘๑.	นายสุรศักดิ์ สุ่มกล้า	ผช.ผอ.ปจ. ชลบุรี
๔๘๒.	นายแสงอรุณ สำราญผล	ศึกษานิเทศก์ ชลบุรี
๔๘๓.	นายกระจ่าง มุ่งหามณี	โรงเรียนวัดบ้านนา ชลบุรี
๔๘๔.	นายอภิก พึ่งเสื่อ	โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ ชลบุรี
๔๘๕.	นายชูชีพ หนูเทศ	เจ้าหน้าที่ สพจ. ชลบุรี
๔๘๖.	นายสมควร รุ่งเรือง	หน.ปอ. ฉะเชิงเทรา
๔๘๗.	นายวิโรจน์ ศรีโกคา	โรงเรียนวัดดอนทอง ฉะเชิงเทรา
๔๘๘.	นางนุชนาด วงศ์ระพงษ์	เจ้าหน้าที่ สพจ. ฉะเชิงเทรา
๔๘๙.	นายประสาน อู๋วิเชียร	เจ้าหน้าที่ สพจ.ฉะเชิงเทรา
๔๙๐.	นายสุพจน์ บุญเมือง	หน.ปอ. ระยอง
๔๙๑.	นายพะเยาว์ ทิพย์อุทัย	โรงเรียนวัดสารนาถะธรรมาราม ระยอง
๔๙๒.	นายวิเชียรรัตน์ พึ่งกลิ่น	โรงเรียนวัดเนินเขาตัน ระยอง
๔๙๓.	นายค่านวณ สุนทรประเสริฐ	โรงเรียนวัดเขาสำเภาทอง ระยอง

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๔๙๔.	นายสมชาย กล่อมสวัสดิ์	โรงเรียนบ้านเป็ดใน ตราด
๔๙๕.	นางศิริวรรณ ศิริกายะ	โรงเรียนวัดประณีต ตราด
๔๙๖.	นายปัญญา หวีจินดา	โรงเรียนบ้านคลองแอง ตราด
๔๙๗.	นายสมบัติ กลิ่นเผา	ผอ.ปจ. จันทบุรี
๔๙๘.	นายสมพล ศิลปวุฒิ	หน.ปอ. จันทบุรี
๔๙๙.	นายสมชาย สีนวัต	ศึกษานิเทศก์ จันทบุรี
๕๐๐.	นายพิษณุ ศิลารักษ์	โรงเรียนวัดเกาะตะเคียน จันทบุรี
๕๐๑.	นายมานะ สุดสงวน	โรงเรียนบ้านแก้ว จันทบุรี
๕๐๒.	นายนพดล ดอนมาญ	โรงเรียนชุมชนตาพระยา ปราจีนบุรี
๕๐๓.	นายชลิต เลี่ยมสงวน	โรงเรียนวัดหาดยายาง ปราจีนบุรี
๕๐๔.	นายสุรียา ฤาชา	โรงเรียนบ้านทัพไทย ปราจีนบุรี
๕๐๕.	นายสุวิทย์ มูลคำ	หน.ปอ.นครนายก
๕๐๖.	นายเฉวียง กรุณวง	โรงเรียนบ้านเขาเพิ่ม นครนายก
๕๐๗.	นายประสิทธิ์ หนูเงิน	โรงเรียนมิตรภาพ ๗๑ นครนายก
๕๐๘.	นายสวัสดิ์ บำรุงสุข	โรงเรียนทองน้อย นครนายก
๕๐๙.	นายสุนทร คงสาร	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองสมุทรสาคร สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๐.	นายนิมิตย์ชัย วรรณท้วนิช	สปจ.สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
๕๑๑.	นายสุเทพ วานิชสำราญ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านคลองสำโรง สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๒.	นายสมบัติ เสมบุญหล่อ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสุนทรสถิต สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๓.	นายเสริมศักดิ์ ธนโกเมน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางบัว สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๔.	นายปกรณ์ คู่ยเสงี่ยม	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบางปลา สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๕.	นายสายันท์ จันท์ศรี	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านหนองหาดใหญ่ สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๖.	นายมนัส จันท์สะอาด	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดเกตุมดีสังวราราม สปจ.สมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๕๑๗.	นายประสาน แยมอุบล	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดโรงเข้ สปจ. สมุทรสาคร
๕๑๘.	นายฉลอง คงเจริญ	ศึกษานิเทศก์ สปจ.สมุทรสาคร
๕๑๙.	นายประสิทธิ์ บุญญพล	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ สปจ.สมุทรสาคร
๕๒๐.	นายธีระชัย บุญอารีย์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดยกกระบัตร สปจ.สมุทรสาคร
๕๒๑.	นายเสน่ห์ ภูสว่าง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดหนองสองห้อง สปจ.สมุทรสาคร
๕๒๒.	นายสุธรรม อาจารย์ใหญ่	สปจ.สมุทรสาคร
๕๒๓.	นายประหยัด นวลสะอาด	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านน้ำตก สปจ.ชุมพร
๕๒๔.	นายรังสิต เมนะคงคา	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองไก่อั้ง สปจ.ชุมพร
๕๒๕.	นายชาติ เอียดสกุล	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านขัน สปจ.พัทลุง
๕๒๖.	นายสร้าง ตริรัตน์ไพบูลย์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ตรัง
๕๒๗.	นายเริงชัย ชัดติยะมาบ	หน.ปอ. หัวยอด สปจ.ตรัง
๕๒๘.	นายสมเดช สีแสง	ผช.หน.ปอ. สปจ.พังงา
๕๒๙.	นายสมศักดิ์ ผดุงจิตร	หน.ปอ.หนองปรือ สปจ.กาญจนบุรี
๕๓๐.	นายสมัย มะรังศรี	โรงเรียนวัดทุ่งตาเปียง สปจ.พิษณุโลก
๕๓๑.	นายพินิจ จันทร์กระจ่าง	ผอ.ปจ. พิษณุโลก สปจ.พิษณุโลก
๕๓๒.	นายประเทือง เหมือนเดย	สปจ.พิษณุโลก
๕๓๓.	นายเสริมศักดิ์ กัญญาคุณ	สปจ.พิษณุโลก
๕๓๔.	นายสุวัฒน์ วรรณมูล	สปจ.พิษณุโลก
๕๓๕.	นายสัมพันธ์ แก้วเวียงอ้อ	สปจ.พิษณุโลก
๕๓๖.	นายสุรียา จันทิมา	สปจ.พิษณุโลก
๕๓๗.	นายมนตรี ปั่นทอง	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านมาบฝาง สปจ.พิจิตร
๕๓๘.	นายณรงค์	ครูใหญ่โรงเรียนวัดไผ่หลวง สปจ.พิจิตร
๕๓๙.	นายชัยวัฒน์ แสงพิชัย	อาจารย์ใหญ่ สปจ.กำแพงเพชร

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๕๔๐.	นายฉลอง วิเวก	อาจารย์ ๒ โรงเรียนวัดคูหาสวรรค์ สปจ.กำแพงเพชร
๕๔๑.	นายโอภาส	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนทุ่งเศรษฐ สปจ.กำแพงเพชร
๕๔๒.	นายเอนก วิมลพันธ์	ศึกษานิเทศก์ สปอ.ลาดยาว สปจ.นครสวรรค์
๕๔๓.	นายถวิล อาจารย์ใหญ่	สปจ.สุโขทัย
๕๔๔.	นายเปลี่ยน น่วมเจริญ	โรงเรียนบ้านไทยชนะศึกษา สปจ.สุโขทัย
๕๔๕.	นายประยุทธ์ บุญมา	โรงเรียนบ้านเตล็ดกลาง สปจ.สุโขทัย
๕๔๖.	นายสมปอง มนตะคุ	อาจารย์ ๒ สปอ.บ้านโคก สปจ.อุตรดิตถ์
๕๔๗.	นายกำพล เมืองยศ	ครูใหญ่ สปจ.ตาก
๕๔๘.	นายเฉลียว	ครูใหญ่โรงเรียนขุนห้วยแม่ตัน สปจ.ตาก
๕๔๙.	นางสาวนีย์ สอนเจริญทรัพย์	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านแม่ตื่น สปจ.ตาก
๕๕๐.	นายภิเชก คำน่าน	ครูใหญ่ สปจ.ตาก
๕๕๑.	นายกอบกุล คมเฉลียว	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านโป่งแดง สปจ.ตาก
๕๕๒.	นายธรรมศักดิ์	อาจารย์ ๒ สปจ.ตาก
๕๕๓.	นายธีระศักดิ์	อาจารย์ ๒ สปจ.ตาก
๕๕๔.	นายธรรมเนียม สุวรรณศิริ	ครูใหญ่ สปจ.ตาก
๕๕๕.	นายวิศาล เดชเดี่ยว	สปจ.ตาก
๕๕๖.	นายธำรงค์ อ่องทูน	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านตลุกป่าตาล สปจ.ตาก
๕๕๗.	นายอนันต์ ทะตา	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ตาก
๕๕๘.	นายประทีป	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ตาก
๕๕๙.	นายธนู คำปานิล	ครูใหญ่ สปจ.ตาก
๕๖๐.	นายเดชา	สปจ.ตาก
๕๖๑.	นายอัมพร ชัชวาลย์รังสรรค์	อาจารย์โรงเรียนบ้านตีบใต้ สปจ.เพชรบูรณ์
๕๖๒.	นายรินทร์ สุดสุข	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านโคกสง่า สปจ.เพชรบูรณ์

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๕๖๓.	นายจารึก	ครูใหญ่ สปจ.เพชรบูรณ์
๕๖๔.	นายบุญเสริม สิงห์ทอง	อาจารย์ใหญ่ สปจ.เพชรบูรณ์
๕๖๕.	นายพีระพล บัวหอม	ศึกษานิเทศก์ สปอ.หนองไผ่ สปจ.เพชรบูรณ์
๕๖๖.	นายอารักษ์ หาญฤทธิ์	โรงเรียนจันทคุณานุสรณ์ อำเภอเมือง สปจ.เชียงใหม่
๕๖๗.	นายจุมพล ชัยมงคล	โรงเรียนตลาดขี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด สปจ.เชียงใหม่
๕๖๘.	นายคณิต ไชยลังการ	โรงเรียนบ้านร่องขี้เหล็ก อำเภอดอยสะเก็ด สปจ.เชียงใหม่
๕๖๙.	นายยุทธศักดิ์ ชัยทวารินทร์	สปอ.ฝาง สปจ.เชียงใหม่
๕๗๐.	นายปฐม หล้าพระบาง	สปอ.ฮอด สปจ.เชียงใหม่
๕๗๑.	นายประสิทธิ์ กำแพงแก้ว	โรงเรียนวัดสุวรรณवास สปอ.แมริม สปจ.เชียงใหม่
๕๗๒.	นายอุดม อนันต์ตะ	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น สปจ.เชียงใหม่
๕๗๓.	นายลำพวก สุจินพร้อม	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านสหกรณ์นิคม สปจ.เชียงใหม่
๕๗๔.	นายสมพงษ์ วันดี	โรงเรียนบ้านสันผักหวาน สปจ.เชียงใหม่
๕๗๕.	นายสมาน สุชินตะ	โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวฟอง สปจ.เชียงใหม่
๕๗๖.	นายบุญส่ง แสนกันทะ	โรงเรียนบ้านเชียงดาว สปจ.เชียงใหม่
๕๗๗.	นายเทิดศักดิ์ วงศ์คำปัน	โรงเรียนบ้านปงคำ สปจ.เชียงใหม่
๕๗๘.	นายเฉลิมศักดิ์ ธนะชัยขันธ	สปอ.ดอยสะเก็ด สปจ.เชียงใหม่
๕๗๙.	นางดวงแก้ว สะอาดจ้อบ	สปอ.ดอยสะเก็ด สปจ.เชียงใหม่
๕๘๐.	นายปรีชา ปรัชญวิทิกุล	โรงเรียนวัดเกาะสบขัน สปจ.เชียงใหม่
๕๘๑.	นายวิเชียร ปรารมย์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านยางทม สปจ.พะเยา
๕๘๒.	นายเฉลิม แสงวงษ์	โรงเรียนบ้านดู่ สปจ.พะเยา
๕๘๓.	นายจรินทร์ เชื้อสะอาด	โรงเรียนแม่ตำ สปจ.พะเยา
๕๘๔.	นายประสิทธิ์ ดะนัย	โรงเรียนสันปูเลย สปจ.พะเยา
๕๘๕.	นายประสิทธิ์ สุดยอด	โรงเรียนยาฮาว สปจ. พะเยา

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๕๘๖.	นายสิรินทร์ รัตนจันทร์	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านใหม่- บางคำ สปจ.พะเยา
๕๘๗.	นายสิงห์คำ ยะดา	สปจ.พะเยา
๕๘๘.	นายประดิษฐ์ เรืองกำพัฒนา	สปจ.พะเยา
๕๘๙.	นายเฉลิม แสนวงศ์	สปจ.พะเยา
๕๙๐.	นายสมบูรณ์ ไชยวันดี	ศึกษานิเทศก์ สปอ.จุน สปจ.พะเยา
๕๙๑.	นายสำรอง ปันสุยะ	โรงเรียนชุมชนบ้านคานมูล สปจ.น่าน
๕๙๒.	นายเริ่ม คันทะตา	โรงเรียนสะเม็ญ สปจ.น่าน
๕๙๓.	นายศักดิ์ดา วิวัฒน์ขจรศักดิ์	โรงเรียนบ้านใหม่ สปจ.เชียงราย
๕๙๔.	นายอุทัย ศรีมูล	โรงเรียนบ้านวารี สปจ.เชียงราย
๕๙๕.	นายสมบัติ จักรสมศักดิ์	โรงเรียนบ้านหัวเขิน สปจ.เชียงราย
๕๙๖.	นายธีรภาพ จันทวรรณ	โรงเรียนบ้านปางลาว สปจ.เชียงราย
๕๙๗.	นายนิวัฒน์ จรุงจิตต์	โรงเรียนบ้านช่องลม สปจ.เชียงราย
๕๙๘.	นายฉลอง มณีวงษ์	โรงเรียนแม่หวัง สปจ.เชียงราย
๕๙๙.	นายสมบูรณ์ ศรีโชติ	โรงเรียนบ้านบ่อทอง สปจ.เชียงราย
๖๐๐.	นายปรีชา ศรีสุวรรณ	โรงเรียนบ้านเรืองชัย สปจ.เชียงราย
๖๐๑.	นายเมฆินทร์ ราชคมน์	โรงเรียนโป่งกลางน้ำ สปจ.เชียงราย
๖๐๒.	นายสุนทร ศรีอุดม	โรงเรียนบ้านดงป่าไร่ สปจ.เชียงราย
๖๐๓.	นายธนุศิลป์ มั่นคง	โรงเรียนบ้านบุญรอด สปจ.เชียงราย
๖๐๔.	นายอารยะ พรหมโสภา	ครูใหญ่ สปจ.อุตรธานี
๖๐๕.	นายแจ่ม ไพโรดิพะเนาว์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.อุตรธานี
๖๐๖.	นายเทิดพงศ์ สารีไท	อาจารย์ใหญ่ สปจ.อุตรธานี
๖๐๗.	นายยงยุทธ สิมสีพิมพ์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.อุตรธานี
๖๐๘.	นายชุมพร	อาจารย์ใหญ่ สปจ.อุตรธานี
๖๐๙.	นายทองไสย์ โสภารัตน์	อาจารย์ใหญ่ สปจ. อุตรธานี
๖๑๐.	นายชัยวัฒน์ ดงศรีแก้ว	อาจารย์โรงเรียนชุมชนบ้านดุง สปจ.อุตรธานี
๖๑๑.	นายถวัลย์ ใต้จันทร์กอง	อาจารย์โรงเรียนค้อคอนแคน สปจ.อุตรธานี
๖๑๒.	นายอดุร	อาจารย์โรงเรียนบ้านสะอาดนาปัง สปจ.อุตรธานี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๑๓.	นายขวัญชัย คำมา	อาจารย์โรงเรียนวังกกเตี๋ย สปอ.วังสะพุง สปจ.เลย
๖๑๔.	นายศักดิ์ วงศ์ลา	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านปากห้วย สปจ.เลย
๖๑๕.	นายสมนึก สอนแสง	ครูใหญ่ สปจ.เลย
๖๑๖.	นายปรเมศวร์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.เลย
๖๑๗.	นายสุรศักดิ์ สงวนศิลป์	หัวหน้าฝ่าย สปจ.หนองคาย
๖๑๘.	นายวุฒิชัย เรืองบุญ	อาจารย์ใหญ่ สปจ.สกลนคร
๖๑๙.	นายชาญทะนะ แผงจันทร์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนนาแยง สปจ.สกลนคร
๖๒๐.	นายปัญญา ศรีสร้อย	อาจารย์ ๒ โรงเรียนพังโคน สปจ.สกลนคร
๖๒๑.	นายวีระศักดิ์ จันทร์เกต	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง สปจ.สกลนคร
๖๒๒.	นายมีฤทธิ์ คำคลี	อาจารย์ ๒ โรงเรียนสมสะอาด สปจ.สกลนคร
๖๒๓.	นายสุพรรณ พลบูรณ์	หน.ปอ.สปจ. สกลนคร
๖๒๔.	นายสมพิชญ์ นันทราช	อาจารย์ใหญ่ สปจ.สกลนคร
๖๒๕.	นายบัณฑิต	สปจ.สกลนคร
๖๒๖.	นายอานนท์	สปจ.สกลนคร
๖๒๗.	นายเรืองชัย	สปจ.สกลนคร
๖๒๘.	นายวิศิษฐ์ วรรณราช	โรงเรียนหนองผือ สปจ.สกลนคร
๖๒๙.	นายพรหมมา	โรงเรียนหนองหลวง (วัฒนานุกูล) สปจ.สกลนคร
๖๓๐.	นายประพันธ์	หน.ปอ.เต่างอย สปจ.สกลนคร
๖๓๑.	นายเสวียน เสนงาม	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านทรายมูล สปจ.สกลนคร
๖๓๒.	นายชัยชนะ มิ่งใจดี	โรงเรียนคงหม้อทอง สปจ.สกลนคร
๖๓๓.	นายวีระศักดิ์ คำทะเนตร	โรงเรียนบ้านหนองหลวง สปจ.สกลนคร

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๓๔.	นายวิรัชชัย	ศึกษานิเทศก์ สบจ.สกลนคร
๖๓๕.	นายบุญขวัญ นันทราช	อาจารย์ ๒ สบจ.สกลนคร
๖๓๖.	นายสัมฤทธิ์	หน.ปอ.สบจ. สกลนคร
๖๓๗.	พ.อ.อ. สมยศ	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๓๘.	นายแดง วงศ์ใหญ่	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๓๙.	นายสนองศักดิ์	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๔๐.	นายสุวิษ ฐระนันท์	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๔๑.	นายสนอง บุญล้ำ	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๔๒.	นายชัยสิทธิ์ พรหมดา	อาจารย์ใหญ่ สบจ. สกลนคร
๖๔๓.	นายสัมพันธ์ พุ่มสวัสดิ์	สบจ.สกลนคร
๖๔๔.	นายสมพงษ์ โคหนองบัว	สบจ.สกลนคร
๖๔๕.	นายวุฒิชัย เรืองบุญ	สบจ.สกลนคร
๖๔๖.	นายบุญส่ง	สบจ.สกลนคร
๖๔๗.	นายเข้ม	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๔๘.	นายชาติรี	สบจ. สกลนคร
๖๔๙.	นายไพบุลย์ บุญศรี	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๕๐.	นายริณดาต จันทรวินธุ์	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๕๑.	นายพูลสวัสดิ์ วงศ์ประทุม	อาจารย์ใหญ่ สบจ.สกลนคร
๖๕๒.	นายประมวล ศรีมา	หน.ศน.สบจ. สกลนคร
๖๕๓.	นายโกศล สุขมาตย์	อาจารย์ สบจ.สกลนคร
๖๕๔.	นายราชันย์	หน.ปก.สบจ. ขอนแก่น
๖๕๕.	นายสุขชัย แสงนาม	อาจารย์ ๑ อำเภออำนาจเจริญ สบจ.อุบลราชธานี
๖๕๖.	นายสมพงษ์ ดนุสรณ์	อาจารย์ ๒ ระดับ ๖ สบจ.อุบลราชธานี
๖๕๗.	นายวิทยา จันทรเนตร	อาจารย์ ๒ สบจ.อุบลราชธานี
๖๕๘.	นายอภิจิตร ภูสนาม	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านโพนทอง สบจ.ร้อยเอ็ด
๖๕๙.	นายดวง	สบจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๐.	นายณรงค์	สบจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๑.	นายสนอง ชาระมาตย์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านแดง สบจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๒.	นายเทิดศักดิ์	อาจารย์ ๑ สบจ.ร้อยเอ็ด

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๖๓.	นายอุดม มณีวรรณ	เจ้าหน้าที่บริหารทั่วไป สปจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๔.	นายนิสิต สินธุไพร	ครูใหญ่โรงเรียนบ้านโนนแรด สปจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๕.	นายเอมอร สินธุไพร	อาจารย์ ๒ โรงเรียนบ้านดอนคู สปจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๖.	นายพิทักษ์ บัวแสงใส	สปจ.ร้อยเอ็ด
๖๖๗.	นายอรเพ็ญ ดวงอัครมะ	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๖๘.	นายจรูญ จันทพิมพ์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๖๙.	นายไสว พักพิง	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านเชิงมิตร ภาพที่ ๑๓๙ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๐.	นายประพาส ทองภูติ	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๑.	นายสากล สาระรัตน์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๒.	นายเจเวียน	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๓.	นายอวยชัย	อุปนายกสมาคม ครธ.สปจ.มหาสารคาม
๖๗๔.	นายสุพจน์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๕.	นายอภิัย ศรีธรรมมา	อาจารย์ใหญ่ อำเภอกันทรวิชัย สปจ.มหาสารคาม
๖๗๖.	นายไสว ไชยโคตร	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มหาสารคาม
๖๗๗.	นายวัชรพงศ์ อุทรักษ์	อาจารย์โรงเรียนหนองเหี้ย สปจ.ยโสธร
๖๗๘.	นายสัมฤทธิ์ เวชถามา	อาจารย์โรงเรียนบ้านห้วยแก้ว สปจ.ยโสธร
๖๗๙.	นายปิยะ โนรีรัตน์	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ยโสธร
๖๘๐.	นายบุญเลิศ ไชยช่วย	หน.ปอ.เลิงนกทา อำเภอละเลิงนกทา สปจ.ยโสธร
๖๘๑.	นายวิชาญ พระโสภาก	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ยโสธร
๖๘๒.	นายเกรียงศักดิ์ บุญทวี	อาจารย์ใหญ่ สปจ.ยโสธร
๖๘๓.	นายบัณฑิต จันทร์ลุน	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มุกดาหาร
๖๘๔.	นายรติกร เมืองโคตร	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มุกดาหาร
๖๘๕.	นายประพาส	อาจารย์ใหญ่ สปจ.มุกดาหาร
๖๘๖.	นายเทอดสิทธิ์ อุตสาห์	หน.ปอ.ราชสีไศล สปจ.ศรีสะเกษ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๖๘๗.	นายบุญรักษ์ เสนาะ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านแดง สปจ.ศรีสะเกษ
๖๘๘.	นายปรเมษฐ์ สีหะวงษ์	หน.ปก.เมืองจันทร์ สปจ. ศรีสะเกษ
๖๘๙.	นายจรัส เพ็ญประทุม	ศึกษานิเทศก์ สปจ.สุรินทร์
๖๙๐.	นายสุริยะ บัวปาน	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านไพร อำเภอชุมพลบุรี สปจ.สุรินทร์
๖๙๑.	นายจำลอง รัตนวิโรจน์	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองสะ อำเภอสำโรงทาบ สปจ.สุรินทร์
๖๙๒.	นายสุเทพ วรวงษ์	อาจารย์ ๒ สปจ.สุรินทร์
๖๙๓.	นายเกรียง เลิศล้ำ	อาจารย์ใหญ่โรงเรียนด่านนอก สปจ.นครราชสีมา
๖๙๔.	นายดำรงค์ ศรีวงษ์ชัย	สปจ.ชัยภูมิ
๖๙๕.	นายไกรวัลย์ พรพิทยากุล	สปจ.ชัยภูมิ
๖๙๖.	นายประทีป พลมณี	สปจ.ชัยภูมิ
๖๙๗.	นายอภิชาติ ประภาสุทนต์	หน.ปอ. สปจ.ชลบุรี
๖๙๘.	นายณรงค์ชัย	ผช.หน.ปอ.เมือง อำเภอเมือง สปจ.จันทบุรี
๖๙๙.	นายไพศาล ระงับทุกข์	อาจารย์ ๒ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๗๓ สปจ.นครนายก
๗๐๐.	นายสมาน ศรีทอง	อาจารย์ ๒ โรงเรียนวัดบางกระบือ สปจ.นครนายก
๗๐๑.	นางคนธรส รสหวาน	กองนโยบายและแผน สปช. กระทรวงศึกษาธิการ
๗๐๒.	นายสนิท แยมเกษตร	กองนโยบายและแผน สปช. กระทรวงศึกษาธิการ
๗๐๓.	นายสุรกิจ โค้วคาศัย	กองนโยบายและแผน สปช. กระทรวงศึกษาธิการ

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
	<u>สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ</u>	
๗๐๔.	นายนิพนธ์สาร ศรีสลับ	ผอ.กองนโยบายและแผนวัฒนธรรม
๗๐๕.	นายวัชร บุนนาค	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและประสานงาน
๗๐๖.	นายสามารถ จันทร์สุรย์	องค์กรเอกชน
๗๐๖.	นายสามารถ จันทร์สุรย์	นักวิชาการวัฒนธรรม
	<u>กรมประชาสัมพันธ์</u>	
๗๐๗.	นายปรีชา ภาลานันท์	เลขาธิการศูนย์แผ่นดินธรรมแผ่นดิน
๗๐๗.	นายปรีชา ภาลานันท์	ทอง กรมประชาสัมพันธ์
	<u>กระทรวงกลาโหม</u>	
๗๐๘.	พล.ท.อ.วัณ ชมไพศาล	หัวหน้าฝ่ายเสนาธิการรองผู้บัญชา
๗๐๘.	พล.ท.อ.วัณ ชมไพศาล	การทหารสูงสุด
	<u>สภาหอการค้าไทย</u>	
๗๐๙.	นายอภิชาติ กิจประสาน	จังหวัดพังงา
๗๐๙.	นายอภิชาติ กิจประสาน	จังหวัดพังงา
	<u>องค์กรศาสนา</u>	
๗๑๐.	ศ.ลีนจี้ หะวานนท์	กรรมการอำนวยการองค์การ
๗๑๐.	ศ.ลีนจี้ หะวานนท์	พุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก แทน
๗๑๐.	ศ.ลีนจี้ หะวานนท์	นายกองค์การพุทธศาสนิก
๗๑๐.	ศ.ลีนจี้ หะวานนท์	สัมพันธ์แห่งโลก (นายสัญญา ธรรมศักดิ์)
	<u>สภาผู้ปกครองและครูแห่ง</u>	
	<u>ประเทศไทย</u>	
๗๑๑.	พันเอกสุข เจริญรัตน์	อุปนายก
๗๑๑.	พันเอกสุข เจริญรัตน์	เลขาธิการสภาผู้ปกครองและครู
๗๑๒.	นายเจิม สืบแจ้	แห่งประเทศไทย
๗๑๒.	นายเจิม สืบแจ้	แห่งประเทศไทย

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๗๑๓.	<u>สหพันธ์ครูโรงเรียนราษฎร์</u> นายชัยณรงค์ มณฑิยวิเชียรฉาย	ผอ.โรงเรียนเซนต์จอห์น สหพันธ์ครูโรงเรียนราษฎร์
๗๑๔.	คุณละเอียต ศรีบุญลือ	รองเลขาธิการสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์
๗๑๕.	นางศรีวิวัฒน์ ธีระ	รองเลขาธิการสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์
๗๑๖.	นางเกื้อกุล เตือนกุล	รองเลขาธิการสหพันธ์โรงเรียนราษฎร์
	<u>สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย</u>	
๗๑๗.	นายถนอม	กรรมการ
๗๑๘.	นายอธิพร นิมพันธ์ุ์	กรรมการ
๗๑๙.	นายออด มธุโป	กรรมการ
๗๒๐.	นายสุรพร สุวรรณศิลป์	กรรมการ
๗๒๑.	นายถาวร จีรพันธ์	กรรมการ
๗๒๒.	นายเกษภา นิสารัตน์	กรรมการ
๗๒๓.	นายประชา ฉายเพชร	กรรมการ
๗๒๔.	นายสุรเดช น้อยจันทร์	กรรมการ
๗๒๕.	นายณรงค์ศักดิ์ สนิทม่วง	กรรมการ
๗๒๖.	นายสมบัติ พ่วงงาม	
๗๒๗.	นายกมล แสนใจพล	
๗๒๘.	นายสม เทศพานิช	
๗๒๙.	นายเชวง เม็งเกตุ	
๗๓๐.	นายกมล มนตรีวิรัตน์	
๗๓๑.	นายไพศาล ระงับทุกข์	
๗๓๒.	นายสมาน ศรีทอง	
๗๓๓.	นายสุพจน์ เอ็มสวัสดิ์	
๗๓๔.	นายประมวล ทับทิมเกิด	
๗๓๕.	นายมานิตย์ ลานพันธ์	
๗๓๖.	นายอินสม ก้อนชูชั้น	
๗๓๗.	นายอนุชิต สุขภา	
๗๓๘.	นายวิเชียร ต่วนชะอม	

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน
๗๔๙. ๗๕๐. ๗๕๑. ๗๕๒. ๗๕๓. ๗๕๔. ๗๕๕.	นายนพดล แดงน้ำคู่ นายวุฒิพงศ์ รัตนสิทธิกุล นายณรงค์ มณีโชติ นายสมจิตร พานิช นายบุญมาก เมฆาคู นายสุวรรณ วงษ์เกิดศรี นายสุนทร อ่อนน่วม	ผช.หน.ปอ.คลองขลุง จ.กำแพงเพชร
	<u>องค์กรต่าง ๆ</u>	
๗๕๖.	นางสมทรง บุญญฤทธิ	ประธานชมรมครูศีลธรรม แห่งประเทศไทย
๗๕๗.	น.ส.อาภา ถนัดช่าง	นายกสมาคมแนะแนว แห่งประเทศไทย
๗๕๘.	น.ส.วิไลวรรณ ใจแก้ว	กรรมการสมาคมแนะแนว แห่งประเทศไทย
๗๕๙.	นายวิโรจน์ ศิริอัฐ	มูลนิธิเผยแพร่ชีวิตประเสริฐ
๗๖๐.	นางพิสัณห์ ภมรกุล	กรรมการมูลนิธิ
๗๖๑.	นายสำเริง นิลประดิษฐ์	ที่ปรึกษาสมาคมผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย
๗๖๒.	นายพงษ์ศักดิ์ เกิดเจริญ	สมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา แห่งประเทศไทย

รายชื่อคณะกรรมการการศึกษา

สภาผู้แทนราษฎร

๑. นายวัชรินทร์ เกตะวันดี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุทิน นพเกตุ	รองประธานคณะกรรมการคนที่หนึ่ง
๓. นายขุนทอง ภูผิวเดือน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายกฤษฏาง แถวโสภา	เลขานุการคณะกรรมการ
๕. นายยุทธศิลป์ ฐาปนะกุล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการคนที่หนึ่ง
๖. นายมนัส เสงยศมาก	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการคนที่สอง
๗. นายอำนาจ เฟ่งจิตต์	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการคนที่สอง
๘. นายพูลสวัสดิ์ โทตระไวศยะ	ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการคนที่หนึ่ง
๙. นายปัญญา จินาคำ	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายกมล จิระพันธุ์วานิช	กรรมการที่ปรึกษา
๑๑. นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์	กรรมการที่ปรึกษา
๑๒. นานบุญขง วิสมหมาย	กรรมการที่ปรึกษา
๑๓. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๔. นายอร่าม อามระดิษ	กรรมการที่ปรึกษา
๑๕. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์	กรรมการ
๑๖. นายพงษ์ศักดิ์ อินทรพาณิชย์	กรรมการ
๑๗. นายตรีเพชร พรหมนิติพันธุ์	กรรมการ

รายชื่อคณะกรรมการ

๑. นายปัญญา จีนาคำ
  ๒. นายกฤษฎาง แก้วโสภา
  ๓. นายตรีเพชร พรหมนิติพันธ์
  ๕. นายทรงคุณ อัดถากร
  ๗. นายกมล สุดประเสริฐ
  ๙. นายทองคุณ หงส์พันธุ์
  ๑๑. นายปาน พึ่งสุจริต
  ๑๓. นายธรรมสิทธิ์ แก้วโสภา
  ๑๕. นางสาวสุกัญญา เรือนภู
  ๑๗. นางสาวธิดา พ่วงเพชรสวัสดิ์
  ๑๙. นายธวัช มณีโชติ
  ๒๑. นายอนุมัติ ศาสนูปถัมภ์
  ๒๓. นายชรินทร์ สีทับทิม
  ๒๕. นายโกวิทย์ ขำสดล
  ๒๗. นายพิศาล ศรีคำ
  ๒๙. นางสาวจารุวรรณ เสมา
  ๓๑. นางสาวกัญญา เกษทอง
  ๓๓. นางสาววรรณภา เปลี่ยนเดชา
  ๓๕. นางสาวนงนุช อนันต์วัฒนชัย
  ๓๗. นางสาวสุวณีย์ พิมพ์กรรม
  ๓๙. นายทวีป ยะพงศ์
  ๔๑. นายเดช ปราสาททอง
  ๔๓. นางสาวสรินญา ธิติภมรรัตน์
  ๔๕. นายลักษณะยุธ ตรีชัย
  ๔๗. นายไพโรจน์ ชุ่มกมล
  ๔๙. นางทิพวัลย์ ปี่แก้ว
  ๕๑. นางสาวเพ็ญศรี บำรุงสิทธิวงศ์
- ประธานคณะกรรมการ
เลขานุการ
๔. นายยุทธศิลป์ ฐาปนะกุล
  ๖. นายสุธรรม ปั้นประเสริฐ
  ๘. นายสุนทร สุนันท์ชัย
  ๑๐. นายชนะ กสิภาร
  ๑๒. นายสุพจน์ สุขกมล
  ๑๔. นายประสิทธิ์ มีคุณ
  ๑๖. นายมนตรี วัฒนสิทธิ์
  ๑๘. นายสังคม ศรีแก้ว
  ๒๐. นายเชวง ไทยยิ่ง
  ๒๒. นางคนธรส รสหวาน
  ๒๔. นายนิวัฒน์ ตรีเนตร
  ๒๖. นางปริศนา ผลกายา
  ๒๘. นางพิไลลักษณ์ จำเมือง
  ๓๐. นางสุภัทสร โบศรี
  ๓๒. นางสาวสุจิตรา สมตุน
  ๓๔. นางแจ่มจันทร์ จิระวิทยา
  ๓๖. นางสาวกัญญา จินดา
  ๓๘. นางสาวทัศนีย์ ไชยสิทธิ์
  ๔๐. นายสรรเสริญ เพียรทำดี
  ๔๒. นางสาวยุพา เมืองประดับ
  ๔๔. นายเรืองศักดิ์ กล่ำสกุล
  ๔๖. นายจรัสศักดิ์ เครือคำ
  ๔๘. นายนิพนธ์ โค้วบุญงาม
  ๕๐. นางสาวอุบลรัตน์ ปานอำไพ
  ๕๒. นางสาววรรณช รุ่งเรืองเจริญกุล

ที่ปรึกษาคณะทำงาน

คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร

บรรณาธิการ

๑. นายเจษฎาพร นนทพันธ์
๒. นายประสิทธิ์ มีคุณ

ผู้พิมพ์ :

บริษัท ศิลป์สยามบรรจุกัมภ์และการพิมพ์ จำกัด
เลขที่ 49 หมู่ 1 ต.เลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ (เพชรเกษม 69)
แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพฯ 10160
โทร. 4443351-9 แฟกซ์ 4210195

